

Fåglar i Bohuslän 1999

Fåglar i Bohuslän

Redaktör: **Lars Kastö** Tel: 0303 - 891 97
Klippgården 13253 e-post: lars.kasto@swipnet.se
444 96 ÖDSMÅL

Styrelse Bohusläns Ornitologiska Förening

Ordförande: **Gunnar Wikman** Tel: 0303 - 22 00 62
Hammar 280 e-post: g.wikman@telia.com
442 74 HARESTAD

Sekreterare: **Stig Giaever** Tel: 0522 - 291 16
Restenäs 32713 e-post: stig.giaever@swipnet.se
459 93 LJUNGSKILE

Kassör: **Jörgen Olsson** Tel: 0522 - 352 64
Egersbergsvägen 7 e-post: jorgen.olsson@telia.com
451 54 UDDEVALLA

Ledamöter: **Peter Backman** Tel: 0522 - 393 28
Strömstadsvägen 19A e-post: peter.backman@
451 50 UDDEVALLA uddevalla.mail.telia.com

Lennart Elg Tel: 0525 - 319 80
Idrottsvägen 3
450 71 FJÄLLBACKA

Lasse Svensson Tel. 0303 - 77 53 62
Nygrensväg 30
444 97 SVENSHÖGEN

Lars Kellgren Tel: 0525 - 207 25
Ekdungen 2C
457 31 TANUMSHEDE

Medlemskap i föreningen

Årsavgift 75 kronor, ungdomar 50 kronor, familjemedlem 40 kronor.
Postgiro: 1695543-7. Glöm ej ange namn och adress och ev tel nr.

Kommunombud

STRÖMSTAD	Stefan Karlsson	Champinjonvägen 6, 452 00 Strömstad 0526-102 89
TANUM	Göran Strömberg	Hede-Svängen 1, 457 91 Tanumshede 0525-292 95
SOTENÄS	Jan Artursson	Klövergatan 3, 456 34 Kungshamn 0523-301 31
LYSEKIL	Mats Tunsvik	Brädgårdsvägen 6c 454 30 Brastad 0523-403 44
MUNKEDAL	Staffan Nordgren	Vågsätters gård, 455 92 Munkedal 0524-221 61
UDDEVALLA	Jörgen Olsson	Egersbergsvägen 7, 451 54 Uddevalla 0522-352 64
LILLA EDET	Roland Börjesson	Egnahemsvägen 11, 442 30 Kungälv 0303-106 58
ORUST	Bertil Berntsson	Grenegård 2611, 472 94 Svanesund 0304-445 11
TJÖRN	Lars Arell	Fågelkärrsvägen 99, 471 62 Höviksnäs 0304-66 14 85
STENUNGSUND	Lennart Hermansson	Starrkärr P1 13381, 444 96 Ödsmål 0303-77 32 50
KUNGÄLV	Gunnar Wikman	Hammar 280, 442 74 Harestad 0303-22 00 62

RRK-medlemmar

Jan Artursson	Klövergatan 3, 456 34 Kungshamn	0523 - 301 31
Peter Backman	Strömstadsv. 19A, 451 50 Uddevalla	0522 - 393 28
Lennart Hermansson	Starrkärr P1 13381, 444 96 Ödsmål	0303 - 77 32 50
Jörgen Olsson	Egersbergsvägen 7, 451 54 Uddevalla	0522 - 352 64
Stefan Oscarsson	Smultronvägen 16, 472 95 Varekil	0304 - 107 54
Jan Uddén		0522 - 65 65 48
Gunnar Wikman	Hammar 280, 442 74 Harestad	0303 - 22 00 62

Ledare

BohOF bildades 4 oktober 1998 och har till ändamål att stimulera intresse och kunskap om Bohusläns fågelliv. Så heter det i början av våra stadgar. Det är en omfattande och stor uppgift, och det beror på oss alla om framsteg och resultat skall nås. Långa avstånd och alltför få tillfällen att råkas är en av svårigheterna vi ställs inför. På den punkten är vårt nät av kommunombud till stor hjälp i kontakterna mellan oss. Det är av stor vikt att Du hör av dig med dina synpunkter till dem, direkt till styrelsen eller till rapportkommittén.

Medlemsantalet har sedan bildandet av föreningen stigit över all förväntan. Nu är vår förhoppning att exkursioner, möten, fågelskydd, fågelrapportering och andra intresseområden ökar aktiviteten bland oss fågelintresserade. Alla måste hjälpa till på sitt sätt. Tala om att du finns och kan göra en insats.

Förutom alla löpande frågor och ärenden som styrelsen handhaft, finns några viktiga funktioner, som måste lösas senast nästa årsmöte. Först och främst gäller det nödvändigheten av att tillsätta en redaktion för tidskriften. Finner Du att det är en uppgift för dig i den, så hör av dig. Bildandet av en fågelskyddsgrupp är på planeringsstadiet med representanter från de olika kommunerna och Kåre Ström som kontaktman. Den skall arbeta med naturvårds-frågor och ha kontakt med olika myndigheter.

Besök gärna vår hemsida som har adress: <http://home.swipnet.se/bohof/>

En miniförteckning över Bohusläns fåglar är under utarbetande av rapportkommittén. Det är en krysslista med aktuella uppgifter om förekomsten av alla fågelarter sedda i Bohuslän. Den kommer att förnyas varje år.

Men än en gång, **vi behöver alla din insats**

Väl mött i fågelmarkerna.

Gunnar Wikman

Brednäbbad simsnäppa. Foto: Jörgen Olsson

Presentation av delar av BohOF:s styrelse

Ordförande: Gunnar Wikman

Började se på fåglar 1958 - Gröngöling intresseväckare - Framför allt Sverige-orienterad - Bohuslän självklart favoritlandskap - Öland, Skåne och grannlandskapen resmål - Fjällkedjan ett årligt måste - Passerat 350 arter - Kalenderbitare - Sammankallande i rapportkommittén - Föredrar högst en handfull med skådare - Föredrar självstyrd nyttig kikarjakt blandad med lustskådning, kluven inför "300-pip".

Sekreterare: Stig Giaever

Började skåda fåglar 1977. Biologilärarens fel, om jag inte minns fel får väl Janne Uddén ta på sig en del av skulden också. Under ett antal år från slutet av åttiotalet skådades annat än fåglar. Gjorde comeback -97. Uråldrig utrustning byttes ut och hårdskådandet börjar på allvar. Landskapsgränsen passeras ogärna. Favoritlokaler Bredfjället, Fräkne/Havstensfjorden och ett par på Orust. Vid vindar från västsektorn är Härmanö eller Soten ett måste. Mekar på den lilla fritid som blir över med föreningens hemsida.

Kassör: Jörgen Olsson

Startade min skådarkarriär 1974, då jag fick följa med min äldre bror som var aktiv fågelskådare. Tittar mest på fågel i hemmamarkerna, men besöker gärna Hallandskusten ett par gånger per år. För närvarande är inte aktiviteten på topp, utan tiden ägnas mestadels åt familjen.

Ledamöter:

Peter Backman

Började att titta på fåglar 1984. En adult blåhake på Ramsvik blev det som ändrade mitt liv för gott. Havsfågelskådning givetvis favoriten om man bor på Västkusten.

En veckas strandskådning på Öland höstetid är ett måste. Bohuslän på hösten är den årstid då man lägger ner mest tid på skådning i hemmamarkerna. Artlistan ligger runt 375 arter. Drar mig inte för att fara kors och tvärs över Sverige. Ramsvik favoritlokalen i Bohuslän.

Lennart Elg

Började se på fåglar redan som barn. Min första skådareresa gick till Koster med fältbiologerna från Strömstad 1969. Från mitten av 70-talet till mitten av 80-talet var Öland ett årligt resmål. Favoritlokaler är annars de grunda vikarna i norra Bohuslän. Jag har aldrig varit bra på att föra listor eller anteckningar. Jag har istället njutit av stundens skådande. Ibland är jag avundsjuk på dessa systematiska skådare som kan plocka fram uppgifter från tidigare år. Jag har tidigare inte varit artjägare - det ansågs fult att vara det på 70-talet - men åker nu för tiden med på en del rariteter inom rimligt avstånd. Det skulle ju vara kul att nå upp till 300 någon gång. Jag har däremot sett en hel del från min trädgård (111 arter sedan 1983).

Lars Kellgren

Jag är 55 år, arbetar som försäljare och förutom fågelskåderiet är jag föreningsaktiv i Friluftsförbundet och SNF. 1988 vaknade mitt intresse för fågelskådning tack vare en studiecirkel: "Våra småfåglar". Ett mycket effektivt sätt att missionera vårt intresse. Cirkelledaren Göran Strömberg tog mig med på sjöfågelinventering, så var det klippt. Jag har hunnit med flera Ölands- och Skåneresor, men mina huvudmål är hemmamarkerna och fjällen. De senare besöker jag under alla årstider. Till hemmamarkerna räknar jag främst Tanum, Strömstad men även grannkommunen Östfold.

Lunnefågeln förekomst i Bohuslän

Stig Jacobsson

Som landskapsfågel för Bohuslän har BohOF valt lunnefågeln. Det är visserligen en ovanlig fågel som de flesta bohuslänningar aldrig har sett, men lunnefågeln är unik. Det är den enda art som häckat i Bohuslän, men inte i något annat svenskt landskap. Dessutom är det en fågel som är originell och välkänd till utseendet även av människor som aldrig sett den i verkligheten. Några tycker kanske att man skulle valt en vanlig art (t.ex. strandskata eller ejder) som verkligen sätter sin prägel på landskapet och som de flesta känner igen. Dessa arter är dock vanliga även i andra kustlandskap.

Tyvärr är lunnefågeln numera utgången som häckfågel och det är nog få utanför de hängivna fågelskådarnas krets som sett den i landskapet. Men aktiva fågelskådare har fortfarande möjligheter att få se arten, eftersom den sträcker regelbundet längs kusten åtminstone under höstmånaderna. Störst chans har man när hårda pålandsvindar råder. Enstaka fåglar kan ses i ytterskärgården även övriga årstider men det är då mer slumpartat och man måste ha lite tur.

Häckning på Soteskär

Lunnefågeln har emellertid gammal hemorts rätt i Bohuslän och häckade regelbundet fram till 1970. Det fanns häckande fåglar i två välkända kolonier: den ena på Stora Knappen bland Väderöarna och den andra på Soteskär. Dessa två häckningsplatser var kända sedan mer än hundra år tillbaka. Hur länge de varit bebodda av lunnefåglar är det naturligtvis ingen som vet men det har ofta spekulerats att de skulle vara en relik från tiden närmast efter inlandsisen försvann. Det är förstås möjligt men högst

osäkert och en mer realistisk teori är kanske att de etablerades under den stora sillperioden i slutet av 1700-talet.

Den första kända dokumentationen om lunnefågelkoloniernas existens är från 1837. Den 14 juli detta år besöktes Soteskär av den kände fågelmålaren Wilhelm von Wright från Torebo på Orust och havsforskaren B. Fries från Kristineberg. Dagen efter besökte de Stora Knappen. Det finns ingen uppgift om hur många lunnefåglar det fanns på Soteskär men från Stora Knappen angavs 12-14 häckande par. Att de besökte just dessa öar var naturligtvis ingen slump. Lunnefågeln var välkända av ortsbefolkningen (de lär ha kallats "utländsk alka") och nu ville de själva se dem och dokumentera förekomsten (kryssa!?).

När det blev känt att det fanns häckande lunnefåglar på dessa lokaler besöktes de först då och då av zoologer och andra under de närmast följande årtionerna. Säkerligen "insamlades" både en och annan fågel och äggkull i tidens anda. Beståndet på Stora Knappen tycks dock ha hållit sig tämligen konstant under resten av 1800-talet och från 1907 finns en uppgift om 60 ex., det högsta kända antalet där. Kolonin på Soteskär verkar ha varit något större. Under åren 1884-1886 fanns det 20-25 par och år 1890 fanns enligt uppgift så många som 40-50 par.

Det är glest med tillgängliga uppgifter från första hälften av 1900-talet men det förefaller som om populationen på Stora Knappen långsamt gått tillbaka. Från 1943 finns en uppgift om 8 iaktagna ex. och den sista kända häckningen där (1 par) är från 1951. På Soteskär tycks kolonin länge ha varit relativt konstant eller småningom

minskat något. Det finns uppgifter om ca 20 par 1920 och 25-30 par 1924. Från senare tid kan nämnas 21 ex 1948, 31 ex. 23.7 1951 och 15-16 par 1956-59. Antalet häckningar kan dock inte säkert avgöras på antalet iakttagna fåglar eftersom det förekommer att yngre, ännu inte häckande individer, uppehåller sig vid boplatserna. Lunnefågeln anses inte häcka förrän vid fyra års ålder. Under slutet av 1960-talet och i början av 1970-talet försvann kolonin på Soteskär hastigt och åren 1967-1970 fanns bara 1 par kvar. Därefter var lunnefågeln ursprungliga stam definitivt borta.

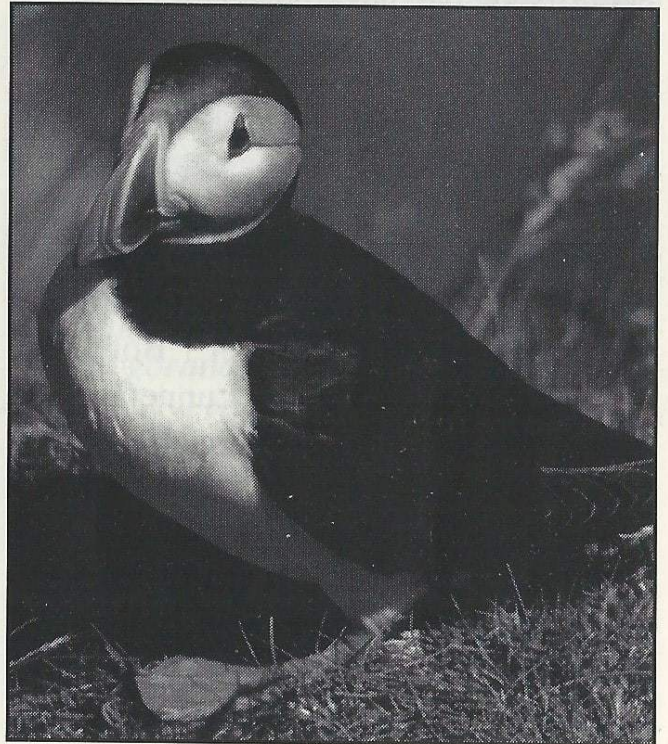
Minken blev dödsstöten

Det är ändå anmärkningsvärt att så förhållandevis små kolonier kunde existera relativt oförändrade under så lång tid. Rimligtvis måste fåglarna ha varit utsatta för många faror men ändå klarat sig bra mot predation från trutar etc. Bona låg tydligen väl skyddade. Men under 1960-talet hände något som förändrade situationen. Kolonin på Soteskär försvann plötsligt och orsaken var helt uppenbart att minken kommit till ön. Det är inte svårt att förstå att lunnefågeln, som häckade under klippblock precis som tobisgrisslan, måste vara mycket sårbar för mink. Jägare från trakten hade upptäckt att det fanns mink på Soteskär och ville därför gå iland för att bekämpa den med sina specialtränade hundar men de fick tyvärr inget tillstånd. Ön var belagd med tillträdesförbud sedan 1937, just för lunnefågelnas skull och att minken utgjorde en stor fara för dem insågs inte av myndigheterna. Därför gick det som det gick.

Sporadiska rapporter

Efter 1970 förekom bara enstaka iakttagelser av lunnefåglar längs Bohuskusten under vår och sommar och det fanns ingenting som tydde på häckning. Under hårda pålandsvindar främst i oktober ses regel-

bundet lunnefåglar längs kusten men det rör sig då om flyttande, mer eller mindre vinddrivna fåglar. En och annan kan ses även under vintern och man kan påträffa oljedödade exemplar i vikarna. I januari 1981 skedde ett större oljeutsläpp och bland stora mängder andra alkor hittades mer än 30 döda lunnefåglar.

Lunnefågel. Foto: Stig Giaever

Det var förstas många som tyckte det var tråkigt att lunnefågeln försvunnit som häckfågel i Bohuslän. Tanken på en återinplantering uppstod och idén förankrades i Sotenäs Jaktvårdskrets 1979 av Leif Dahlström och Bengt Lorentsson. Många instanser ställde sig positiva och gav nödvändiga ekonomiska bidrag. Hur man skulle gå tillväga var förstas osäkert men så småningom kom man fram till att den bästa metoden skulle vara att importera halv-vuxna ungar från Färöarna, föda upp dem tills de blev stora nog att klara sig själva och sedan släppa dem vid Soteskär så att de skulle präglas på lokalen. Givetvis hade man dessförinnan sett till att minken var borta. Under åren 1981 - 1985 hämtades sammanlagt 249 ungar från Färöarna. En

del dog förstås under transporter eller under uppfödningstiden men totalt 134 ungar kunde i alla fall släppas ut under dessa år. Inplanteringsförsöken ledde till ett ökande antal observationer av lunnefåglar i mellersta Bohuslän under några år men den kolonibildning på Soteskär man hoppats på uteblev. En häckning på en annan ö i närheten 1988 blev hela resultatet.

Många faror

En detaljerad redogörelse om alla turer kring inplanteringsförsöket har lämnats av Bengt Assmundsson i FpV 1986:2. Trots stora arbetsinsatser av många inblandade personer gick det alltså inte att få tillbaka lunnefågeln som häckfågel i Bohuslän. Orsakerna var säkert flera. Lunnefågeln är en fågelart med mycket speciella anpassningar och som dessutom här levde i periferin av sitt utbredningsområde. Även om minkfaran var undanröjd fanns det säkert många andra faror för lunnefågeln, t.ex. oljeutsläpp och fiskegarn. Tillgången på lämplig föda spelar givetvis stor roll. Häckplatserna i Bohuslän är kanske inte heller de allra lämpligaste. På Stora Knappen bodde de inne i en vågrät spricka i berget och på Soteskär under stora klippblock. Bägge lokalerna är alltså ganska olika dem man brukar se t.ex. i Norge och på Färöarna där de flesta bona ligger i jordhålor i branta sluttningar.

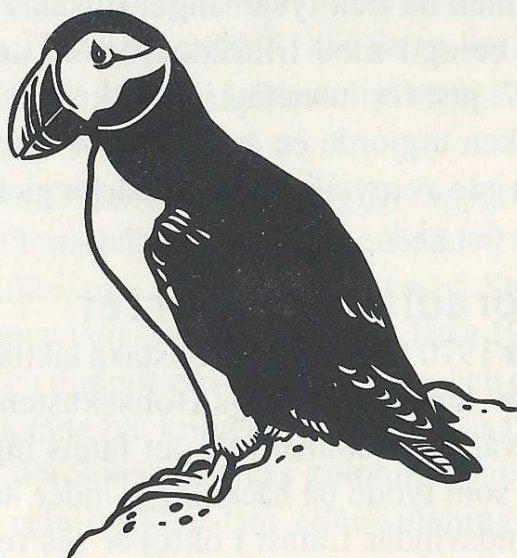
Obekräftade observationer

Chansen att vi skall få tillbaka en lunnefågelkoloni i Bohuslän är säkerligen inte stor, men det är inte uteslutet att åtminstone enstaka häckningar kan förekomma i framtiden. Fortfarande ses enstaka lunnefåglar även under häckningstid och kanske kan häckning någon gång ske på lämpliga öar liksom fallet är hos sillgrissla och tordmule. Det finns t.o.m. obekräftade

uppgifter om lunnar som suttit på en klippa med fisk i näbben.

Ernst Olstorp från Hunnebostrand, som fungerade som tillsyningsman på Soteskär, har i Våra Fåglar i Norden (tryckt 1961) kortfattat beskrivit lunnefågelnas vanor på Soteskär. Ungefär samma uppgifter har också lämnats av Bengt Runnerström i Natur I Bohuslän 1959. En del av tidigare nämnda sifferuppgifter härstammar från dessa artiklar.

Det framgår också att lunnefågeln brukade anlända till sina häckningsplatser från slutet av mars till ca mitten av april och genast efter ankomsten sätta igång med häckningsbestyren. Ibland satt de dock uppradade på någon klippställ eller drog till havs för fiske. Bona var belägna under stenblock i tre skilda rösen på öns norra sida. Först långt in i maj lades det enda ägget. Under ruvningstiden sågs fåglarna inte till så mycket, eftersom de som inte ruvade mest vistades fiskande långt ut på havet. Kring midsommar eller runt 1 juli skedde kläckningen. Matningen skedde främst tidigt på morgonen och under kvällen. Större delen av dagen vilade de gamla fåglarna, antingen sittande på en håll eller liggande på vattnet utanför boplatserna. Ungen stannade i boet och matades av föräldrarna fram till ca 15 - 20 augusti, varefter alla lunnar snabbt försvann från häckningslokalen.

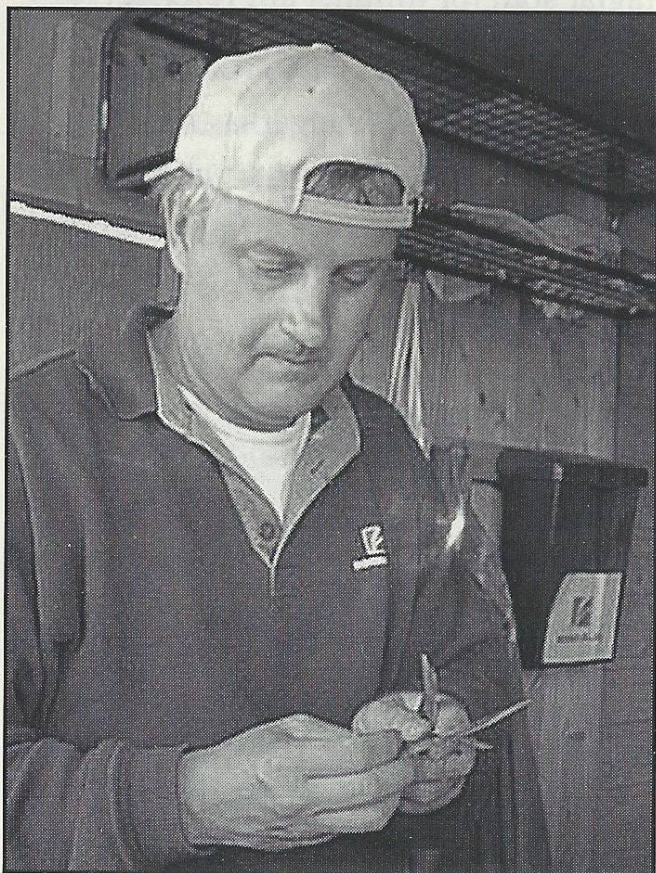
Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund

Thomas Liebig

På Industriängarna i Stenungsund har det bedrivits ringmärkning sedan 1991. Fram till 1994 var omfattningen tämligen blygsam och omfattade 150 – 500 ringmärkta fåglar per år. Från och med 1995 har verksamheten utökats. Detta har möjliggjorts genom att vi i fågelgruppen inom Stenungsunds naturskyddsförening fick sponsorhjälp av Borealis till att uppföra en mindre bod i området. Med bodens tillblivelse kunde fångstsäsongen förlängas, antalet fångstnät utökas och fler ”småbiotoper” skapas.

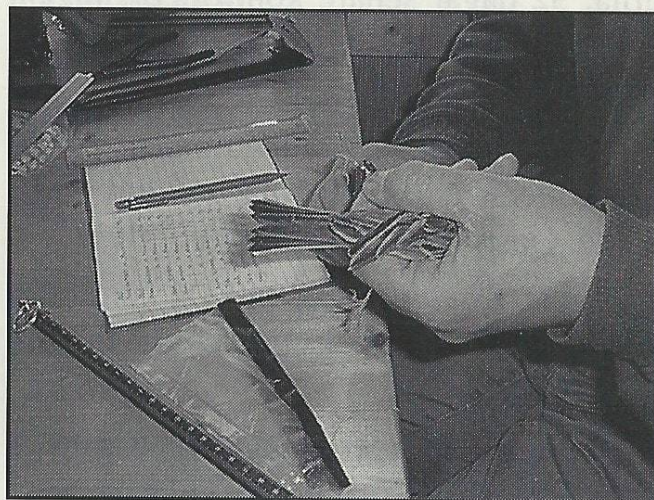
Verksamhet

Under 1998 bedrevs ringmärkning under mars april vid ett 20-tal tillfällen. Fångsten var då inriktad på fröätande arter kring en utfodringsplats. Mest anmärkningsvärd var fångsten av en lappsparv.

Författaren ringmärker en sångare

Foto: Marko Vartiainen

Vingens längd är många gånger avgörande för artbestämningen

Foto: Marko Vartiainen

Under perioden maj – augusti bedrevs fångst vid 12 tillfällen för det svenska CES projektet. CES står för Constant Effort Sites Scheme och är en strikt standardiserad fångst och ringmärkning. Vår CES-plats är belägen 500 meter från den ordinarie fångstplatsen och omfattar 72 meter nät.

På vår och försommar ringmärktes en del boungar på Industriängarna och inne på den petrokemiska industrin. I första hand märktes holkhäckande arter på detta sätt. Antalet tornfalksungar blev 11. I en holk på Akzo ringmärktes hela 7 ungar!!

Med start den 11 juli kom huvudverksamheten på Industriängarna igång. Fram till den 29 november kom 70 fångstdagar att genomföras. Totalt ringmärktes 2043 fåglar av 49 arter denna höst. Se tabell 1.

Återfynd och kontroller

10 fynd eller kontroller av fåglar utanför Stenungsund inrapporterades 1998.

En *gransångare* ringmärkt 960928 på ängarna kontrollerades 197 dagar senare i Saltholme, Cleveland, England av brittiska

märkare. Gransångaren befann sig 892 km från märkplatsen.

980728 märktes en *lövsångare* på ängarna. 32 dagar senare kontrolleras fågeln 910 km bort av belgiska ornitologer i Nerem, Limburg.

Bara 11 dagar efter märkningen 980822 kontrolleras en *rörsångare* 962 km bort i Zulte, Oost-Vlaandren, Belgien.

En *järnsparv* märkt 980904 kontrolleras 37 dagar senare i Oneux, Liege, Belgien 925 km bort.

På ängarna kontrollerade vi en belgare i form av en *bofinkshanne*. Fågeln ringmärktes 971017 i Zele Heikant, Oost-Vlaandren, Belgien. 980407 befann sig bofinken 926 km från märkplatsen.

Två norska fåglar kontrollerades under hösten. En *sävspurvshona* ringmärkt som årsunge 940904 i Fredrikstad, Ostfold kontrollerades 4 år och 30 dagar senare, 991004. Den *gråsiska* av den brittiska rasen cabaret som märktes 981008 vid Slevdalsvatnet, Farsund 306 km bort, kontrollerades 16 dagar senare.

En *grönfinkshona* märkt 971031 på ängarna flög ihjäl sig mot en glasruta 157 dagar senare i Väne-Ryr.

Bara ett dygn efter märkningen 981011 flög en gammal *blåmeshona* ihjäl sig mot ett fönster på Önneredsskolan i Västra Frölunda.

För den *gårdsmyg* som märktes 981003 slutade inte kollisionen med en glasruta i Ellös 4 dagar efter märkningen med döden. Den kunde efter en stunds vila åter släppas.

Utåtriktad verksamhet

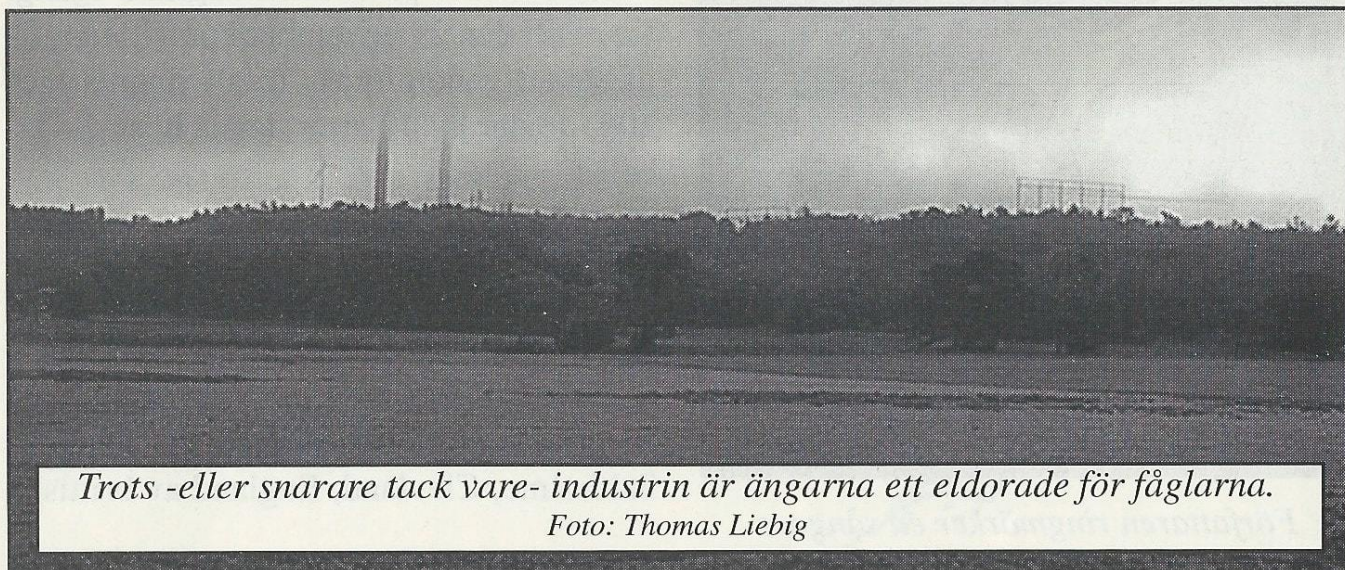
En viktig del i verksamheten på Industriängarna är att nå ut med ornitologisk kunskap till allmänheten. 1998 har vi tagit emot grupper från grundskola, gymnasium, föreningar och företag. Från och med hösten 1999 kan Du hitta information om ringmärkningen på Internet:

<http://ww.stenungsund.snf.se/fagel/index.htm>

Här hittar Du bland annat en veckovis uppdatering av ringmärkningens omfattning. Detta ger en god bild över vilka småfåglar som för tillfället är i rörelse.

Litteraturreferenser

- Liebig, T. 1999. Sångarnas flyttning genom Stenungsund. Fåglar på Västkusten 1-99:10-17.
- Pettersson, T. 1998. CES – Sverige 1998. Ringinform 21:14-21.

Trots -eller snarare tack vare- industrin är ängarna ett eldorado för fåglarna.

Foto: Thomas Liebig

ART	ANTAL 1998	ART	ANTAL 1998
SPARVHÖK	1	KUNGSFÄGEL	3
TORNFALK	11	SV FLUGSNAPPARE	22
STÖRRE HACKSPETT	1	STJÄRTMES	7
TRÄDPIPLÄRKA	85	ENTITA	4
ÄNGSPIPLÄRKA	166	TALLTITA	2
GULÄRLA	1	TOFSMES	1
FORSÄRLA	1	SVARTMES	4
SÄDESÄRLA	2	BLÄMES	178
GÄRDSMYG	42	TALGOXE	161
JÄRNPARV	135	TÖRNSKATA	7
RÖDHAKE	84	SKATA	1
NÄKTERGAL	5	KRÅKA	1
BLÅHAKE	2	STARE	16
RÖDSTJÄRT	2	PILFINK	1
BUSKSKVÄTTA	3	BOFINK	57
KOLTRAST	18	BERGFINK	3
BJÖRKTRAST	1	GRÖNFINK	136
TALTRAST	2	GRÖNSISKA	59
RÖD Vingetrast	2	HÄMPLING	3
SÄVSÅNGARE	4	GRÄSISKA	101
KÄRRSÅNGARE	104	DOMHERRE	42
RÖRSÅNGARE	36	LAPPSPARV	1
HÄRMSÅNGARE	8	GULSPARV	32
ÄRTSÅNGARE	19	SÄVSPARV	67
TÖRNSÅNGARE	67		
TRÄDGÅRDSSÅNGARE	55	Totalsumma:	2392
SVARTHÄTTA	48		
GRÖNSÅNGARE	1		
GRANSÅNGARE	25		
LÖVSÅNGARE	552		

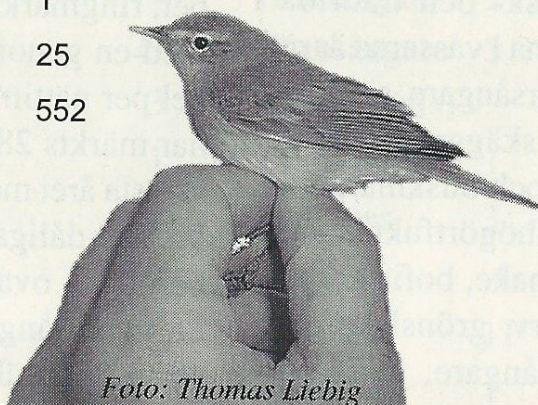

Foto: Thomas Liebig

Röda Grinds Fågelstation

Kåre Ström

Ringmärkningsverksamheten vid Röda grind har årligen pågått sedan 1990 i vass- och buskmarkerna vid Göta älv strax norr om Bohus fästning i Kungälv. Därutöver bedrivs viss märkning utanför området, bl.a av kungsfågel och andra barrskogsarter i Fontinskogen och nattskärria i Svartedalen. Dessutom sker en viss fågelbordsmärkning vid stationsbyggnaden under vintern. Sedan starten 1990 har sammanlagt 17.154 fåglar ringmärkts vid stationen. I år firar stationen 10-års jubileum.

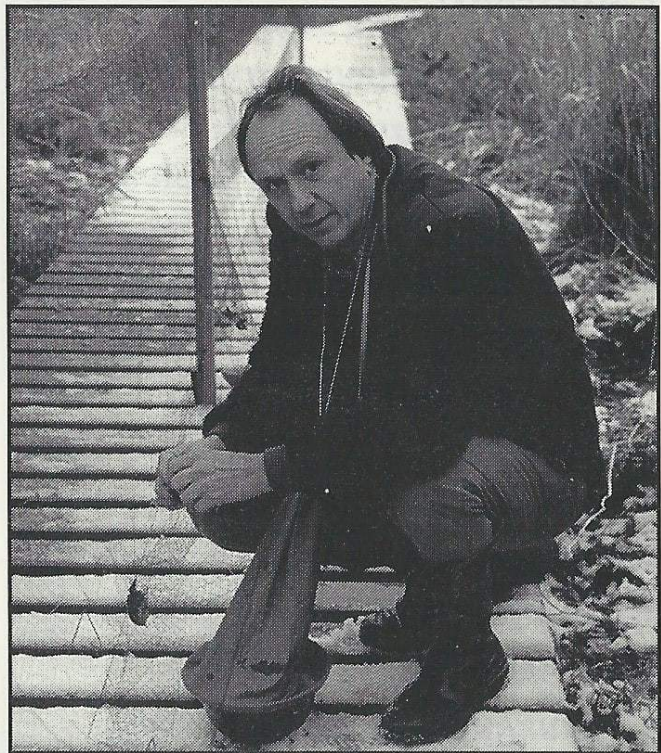
Ringmärkningen ingick de första åren i det s.k. Acroprojektet, i vilket ett stort antal europeiska fågelstationer deltog och bevakade flyttande acrocephalusarter, trastsångare, rörsångare, kärrsångare och sävsångare. Vikt, vinglängd, fettupplagring och ruggningsstatus specialstuderades hos dessa arter liksom förekomsten av bladlöss, en viktig födotillgång, i vassarna vid Göta älv. Efter några år utvecklades Röda Grind till en mindre fågelstation med höstmärkning av i princip alla förekommande arter i området. F.n. utgörs den fasta personalen av Roland Börjesson, Stig Carlsson, Dan Lundberg, Mats Lundberg och Kåre Ström.

Ringmärkningen äger rum i olika biotoper, i vassarna vid Göta älv, på delvis hävdade och delvis även igenväxande strandängar med inslag av klibbal och videbuskage, samt i en busk- och trädridå i området. Karaktärsarterna i vassarna är rörsångare, sävsångare, kärrsångare, sävsparv, blåmes, gärdsmyg och skägges. De dominerande arterna i al- och buskmarkerna, i brynmiljöerna samt i högortfuktängarna är blåmes, talgoxe, rödhake, bofink, grönfink, järnsparv, gulsparr, grönsiska, gråsiska, gärdsmyg, törnsångare, trädgårds-

sångare, svarthätta, grönsångare, gransångare och lövsångare.

Vårmärkning

Under vårsäsongen, från 1 januari –30 juni ringmärks endast ett mindre antal fåglar, men någon egentlig vårmärkning har hittills inte ägt rum i vass- och buskmarkerna vid Röda Grind. Flertalet fåglar kan hänföras till fågelbordsmärkningen vid ringmärkningsstationen. De dominerande arterna är grönfink, talgoxe, blåmes, gråsiska, grönsiska, domherre och bofink

Höstmärkning

Under höstsäsongen, 1 juli till 31 december, ringmärks i genomsnitt ca 1900 fåglar med en genomsnittlig fångst av ca 1,1 fågel per nattimme. Som mest ett enstaka år har märkts 2883 fåglar. 1998 är hittills det sämsta året med endast 876 ringmärkta fåglar. Det dåliga utfallet 1998 har i huvudsak berott på ovanligt riklig nederbörd under året och långa perioder med högt vattenstånd i Göta älv. Nätplatserna har tidvis varit

översvämmade av vatten från Göta älv. Även spångar och stigar har varit svårframkomliga.

Totalt har 74 olika arter ringmärkts vid Röda Grind mellan 1990-98 (se tabeller).

Fågelbordsmärkning

Under slutet av säsongen har fågelbordsmärkning ägt rum i en busk- och trädriddå i omedelbar anslutning till stationsbyggnaden. Dominerande arter blev grönfink, bofink, bergfink, talgoxe och blåmes.

Återfynd och kontroller

Det har blivit en hel del återfynd och kontroller genom åren, främst rörsångare, blåmes och sävsparv. Sävsparvar och rörsångare sträcker i sydlig till sydvästlig riktning och flera fåglar har kontrollerats i Tyskland, Holland, Belgien, Frankrike eller Spanien. Som exempel kan nämnas en sävsparv som märktes i september 1995 vid Röda Grind och som kontrollerades vid juletid 1997 i Albacete i Spanien. Bland de mest intressanta fynden vid Röd grind kan nämnas en kungsfiskare som var märkt 15

juli 1994 i Rybachiy vid Kaliningrad i Ryssland och som dök upp den 13 augusti samma år vid Röda Grind. En av våra fyra märkta nattskärror i Svartedalen hade kolliderat förra sommaren med ett tåg i Schweiz. Nattskärran hade märkts den 27 juli 1998 vid Stora Holmevatten i Ranebo och hittades den 7 maj i år ihjälkörd i Malans. En annan intressant art är skäggmes med många återfynd och kontroller på andra lokaler i Sverige, bl.a. vid Getterön, Hornborgasjön och Tåkern (se fig.2) Skäggmesen dök upp vid Göta och Nordre älv 1990 och ökade i antal några år med en kulmen 1992, då vi märkte hundratalet fåglar. 1994 var den försvunnen igen, sannolikt till följd av bistrare vintrar. Gråsiska är en annan rolig art vid Röd Grind med återfynd och kontroller, bl.a i Norge. Den ökade explosionsartad 1994 och har dominerat märkningen vid Röda Grind i 4 år mellan 1994-1997. Som mest märktes runt 450 gråsiska ett och samma år 1995, varav en stor andel var av rasen cabaret, dvs sydlig gråsiska.

De tio vanligaste märkarterna 1990-98

Art	Antal	Max/år	Min/år
Rörsångare	2621	422	139
Lövsångare	2377	593	102
Blåmes	1887	430	195
Järnsparv	1382	297	7
Gråsiska	1185	458	0
Talgoxe	811	205	29
Kungsfågel	798	175	3
Grönfink	786	599	1
Svartmes	372	182	1
Gärdsmyg	280	66	9

Ovanliga arter och rariteter 1990-98

Art	Antal	År
Vattenrall	2	1995
Gök	1	1991
Forsärla	1	1994
Blåhake	1	1995
Höksångare	2	1994 & 1996
Gransångare (rasen tristis)	3	1991 m.fl
Taigasångare	1	
Pungmes	3	1990
Varfågel	4	1994, -96 & -97
Snösiska	11	1998
Videsparv	1	1997

Funneshultssjön

- nu återskapar vi en av Bohusläns bästa fågelsjöar!

Stefan Edman

Funneshultssjön är en liten näringsrik sjö med vass och näckros, i dalgången mellan Aröd och Vassbovik och i skuggan av Knipen, ett av våra högsta urberg. På bägge sidor ligger två näringsfattiga vatten, Kolbengtserödssjön och Vassbosjön.

Fram till i början av 1970 var Funneshultssjön en av mellersta Bohusläns finaste fågelsjöar och ett spännande utflyktsmål för Ljungskilebor och turister. Jag minns själv hur man cyklade dit som tonårig "fågelkryssare" för att kolla in fiskgjuse, småfläckig sumphöna, änder, vadare, rör- och sävsångare och mycket annat. Sjön ligger än idag som rastplats på stråket Skagerack-Hullsjön-Kvismaren-Nordkalotten, en intensiv "fly way" för bl a arktiska vadare!

1968 rensades en del diken samt själva avflödet. "Proppen" gick ur, sjön eller mindre sänktes. Därmed började en snabb igenväxning - Funneshultssjön gick snabbt mot grav senilitet! Idag finns det mycket lite vatten sommartid. Ändå häckarknölv svanen i vasshavet. Över starren jagar bruna kärrhöken - och då och då tar pilgrimsfalken en sväng hit in. Igenväxningen har givetvis också gynnat arter som buskskvätta, kärrsångare, gräshoppsångare och arter som några få gånger häckat i sjön: pungmes och skäggmes.

Föryngra Funneshultssjön!

Sommaren 1997 bildades en ideell aktionsgrupp för att restaurera sjön. Målet är att skapa en ny ornitologisk pärla bland mellersta Bohusläns många fina naturområden och ett unikt utflyktsmål för gästande turister och andra besökare i vår bygd (affärsfolk, föreningar etc). Vi inledde med en rad möten med markägarna, allmänheten och experter från Naturvårdsverket,

Länsstyrelsen, Vägverket och Uddevalla kommun.

Ganska omgående fick vi 25 000 kr av kommunens tekniska nämnd för att vår konsult, zoologen Olof Persson skulle kunna göra en analys hur sjön bästa "räddas". Studien är ett grundligt dokument som rekommenderar 1) reglering i kombination med 2) fräsning av starrmattor och näckrosor samt 3) bete kring stränderna.

16-17 augusti 1999 utgjorde dagarna D för oss: Då drog vi på allvar igång första etappen av sjörestaureringen. I samarbete med markägarna och Naturvårdsverket/Hornborgasjön fräses starren och delar av bladvassen bort på sjöns östra sida. En 5-10 meter bred bård av vass lämnas längst ut. Området skall vara torrlagt på sommaren och hävdas med bete. Under våren är det översvämmat och bildar en näringsrik miljö för simfåglar. Sex dagars fräsning har nu utförts, varav fyra (24 timmar) med amfibiemaskin. Senare i höst kommer vi förhoppningsvis att bygga fågeltorn, med sponsrat virke.

Ansökan om vattendom inlämnas under hösten till Miljödomstolen i Vänersborg, för att vi skall kunna reglera sjön. Reglering är nämligen nödvändig, för att vi med fluktuerande vattenstånd och is skall kunna hålla vegetationen i schack! Om ansökan bifalles - vilket vi är relativt övertygade om - kommer vi att totalrestaurera sjön under åren 2000-2001, i samarbete med bl a Uddevalla kommun och troligen även Vägverket. Då är avsikten att anlägga fördämningsvall och regleringslucka vid Sjöns västra kant, att fräsa större delen av sjön samt avverka en del strandskog att i övrigt sörja för en vattenföring som gyn-

Starmattor, näckrosor och delar av bladvassen i sjön frästes bort med maskiner från Hornborgasjön. Foto: Stig Giaever

nar såväl fågellivet som vägtrafikanter och markägare. Bl a skapar regleringen möjligheter att förebygga de återkommande översvämningarna av vägen

Vad kostar det - och vem betalar?

Kostnaderna för en totalrestaurering är ännu svåra att uppskatta; det handlar dock sannolikt om några hundra tusen kronor. Hittills har vi mottagit sponsormedel från Aliatool, Ljungskile Fiber och Ljungskile Rotaryklubb samt från en privatperson. I anslutning till vår vän, ornitologen Bengt Assmundsons bortgång har hittills skänkts drygt 21 000:-!

Uddevalla kommun bidrar med medel för utredning samt en del av det inledande fräsningsarbetet. Inför fortsättningen behöver vi dock snarast få kontakt med fler sponsorer som är villiga att satsa pengar i projektet. Vi är också oerhört angelägna om stöd från Bohusläns ornitologer. Vet ni

naturintresserat folk som "har gott om pengar" och skulle kunna skänka oss en slant hör av er! Hör också av er med idéer om hur Funneshultssjön bäst kan bli ett nytt attraktivt utflyktsmål för oss fågelskådare i hela regionen!

Arbetsgrupp:

Stefan Edman, tel 0522/222 27, Torkel Torkelsson, 231 05 samt Jan Uddén (tel Bohusläns museum) har huvudansvaret för projektet. Vår konsult är Olof Perhson.

Våra gironummer för gåvor:

- Postgiro: 5834 - 7
- Bankgiro: 426- 2010

Ange på talongen:

Projekt Funneshultssjön,
nr 400 517 036 17

Medelhavslira utanför Fiskebäckskil!

Bo G. Svensson

Alldeles utanför Klubbans Biologiska Station vid Mansholmen, Fiskebäckskil, såg jag på förmiddagen den 5 september 1998 en mörk fågel snabbt dra mellan vågtopparna. Jag observerade den med blotta ögat under några minuter på 2-300 m håll, men efter att jag hämtat kikare var den försvunnen. Den påminde om en mindre lira som jag sett i Skottland, men var betydligt mörkare undertill. Vid genomgång av tillgänglig fågellitteratur var medelhavslira mest trolig.

Nästa dag kl 09.45 gick vi trots kulingvarning ut med vårt forskningsfartyg Belone med cirka 25 studenter från Linköpings Universitet. Jag fick syn på samma fågel som kom flygande, nu något längre ut från land, och jag hade kikare i beredskap. Den gick ned på vattnet mellan vågorna. Vi vände upp med båten mot fågeln och kom den mycket nära, cirka 5

meter. Den gjorde ett brunt intryck och var mycket orädd, låg hela tiden på vattnet, och kikade då och då ned under vattenytan. Jag var nu helt säker på att det var en medelhavslira. En av studenterna från Linköping, Laila Karlsson, hade kamera och tog bra bilder på liran. Fotografierna finns hos Raritetskommiteen.

En intressant beteendeobservation av samma fågel gjorde också samma dag en doktorand från Lund, Mattias Ekerholm, som arbetade vid Klubbans Biologiska Station just då. Han var ute med en utombordare och tog vattenprover i samma område som vi tidigare observerat liran. Han observerade fågeln på mycket nära från båten, på endast 2 meters håll. Den låg även då på vattnet, på trutmanér, och tycktes vänta på mat. Då Mattias åkt en bit bort kom fågeln flygande och slog sig igen ned bredvid båten.

Vattenpiplärka vid Haby bukt!

Peter Backman

Det var en dag utan större förhoppningar som vi begav oss till Haby bukt. Temperaturen låg runt noll grader. Helgen innan hade jag varit på samma lokal, då hade det varit betydligt kallare. Och helt tomt på fågel. Nästan direkt upptäckte vi cirka 25-30 skärpiplärkor. De tog tyvärr till vingarna och flög ut till stranden längs den norra delen av bukten. Det var bara att traska efter. En halvtimme senare fann vi dem födosökande på en liten tångbank nära vattnet. I flocken upptäckte vi även en ängs-
piplärka.

Vi letande en bra stund innan vi hittade en piplärka med nästan helt vit undersida.

Vi misstänkte att det var en vattenpiplärka.

Efter en god stunds observerande hade vi noterat följande karaktärer: Tydligt vitt ögonbrynsstreck, tydliga dubbla vita vingband, ryggen gick mer åt ljus brungrå än skärpiplärkans mörkgröna ton. De två yttersta stjärtpenneparen var tydligt vita. Det yttersta paret betydligt vitare och rent vit kroppsundersida.

Vi var nu övertygade om att vi tittade på Bohusläns första vattenpiplärka!

Efter det första fyndet så har det gjorts ytterligare tre fynd i Bohuslän.

BohOF:s exkursion till Rossö

Sune Westman

Klockan ringer 05.45. Ute gryr det till en ny fantastisk sensommardag, fast almanackan pekar på höst. Det är varmt, sydvästvinden från igår har mojnät, inga dimmoln, men dock ett svagt värmedis. Luften känns "mättad".

Med dessa förutsättningar tar kikaren, matsäcken och jag själv plats i bilen och kosan ställs mot Viks bensinstation vid Överby. Anledning: Morgonsamlingen till BohOF:s fågelexkursion på lokalerna Nöddö-Älgö-Rossö i Strömstads kommun. Ett femtontal naturälskare och fågelvänner från såväl Kungälv i söder till Hogdal i norr möter upp. Exkursionsledare är rossöboende Martin Kvarnbäck.

Stjärtmesar och krickor

Nöddökilen blir första målet för dagen och vid vandrigen dit på grusvägen längs betesmarken observeras en flock stjärtmesar, vilka ostörda kunde avnjutas. En fågelart som väcker känslor hos de flesta skådare. Extremt lågvatten råder idag, och till följd härav tvingas vi söka eventuella andfåglar längst ut i kilen. Väl framme bjuds vi på en stor flock av kricka, hela 260 ex, och bland dessa hittas en åрта. I den inre delen av kilen ses spanande ormvråk samt buskskvättor och ängspiplärkor.

Så småningom förflyttar vi oss med bil till närliggande Orrevikskilen. Här stöter vi på de första vadarfåglarna. Samtidigt tas fikarast och matsäcken blir ett smakfullt inslag både uppe i och under fågeltornet.

På leran trippar 5 svartsnäppor, större strandpipare, gluttsnäppa samt en mindre flock brushanar. Dessutom sträckande sparvhök och dubbeltrast.

Glidflygande grågäss

–Hör! Nu hörs den. "Kakafonin" som tilltar i styrka. Flera band av grågäss återvänder från morgonbetet och glidflyger in över kilen. Några går ner, andra drar vidare. Att grågäsen etablerat sig i norra Bohuslän beror till stor del på dessa utmärkta kustlokaler. Någon upplyser om fem konstaterade häckningar i området under 1999. Sällskapet gör ny förflyttning, nu fem à sexhundra meter västerut, till Älgöleran vid Rossöbron. En grund, vidsträckt fjord där vi skådar myrspöv (1 ex), tornfalk samt ett antal stjärtänder i gräsandsflocken.

Exkursionen avslutas på Backeleran (Rossö), en grund vik (vadarlokal), nästan avsnörd från havet av trånga sund. Strandastern ses blomma rikligt och ett 40-tal tofsvipor behagar rasta här. Även denna lokal kan stoltsera med betad strandäng och strax söder om viken häckar brun kärnhök för tredje året i rad.

Att det finns lite "fjäderfän" i luften denna vackra söndag tycks inte bekymra någon, utan samtliga skiner ikapp med solen och tackar Martin Kvarnbäck för en trevlig guidning på likaledes trevliga kustlokaler.

Artrally 15 januari

Den 15 januari år 2000 kommer det första artrallyt i Bohuslän att gå av stapeln. Vi kommer att utgå från olika ställen i landskapet och senare på kvällen ha en liten trevlig sammankomst. Där det kommer att anordnas middag samt prisutdelning. Middagen kommer att ske på Makrillvikens vandrarhem, Smögen. Vi hoppas att så många som möjligt stannar över natten för att sedan på söndag delta i skådning på Ramsvik.

Det går bra att bara delta i artrallyt. Detta meddelar man när man anmäler sitt lag. Lagen får gärna ha något roligt och udda namn.

Regler:

- Minst tre deltagare i varje bil.
- Minst två personer i bilen måste ha sett arten för att den skall få räknas med.
- För var femte minut som man är sen i mål så dras det av en art på listan.

Start: Valfritt startområde någonstans i Bohuslän klockan 07.00.

Mål: Vid Makrillvikens vandrarhem på Smögen kl 16.00.

Avgift: 50 kronor per anmäld bil som sättes in på pg-nummer 1695543-7

Anmälan: Senast 5 januari 2000 till Peter Backman

Strömstadsvägen 19/A, 451 50 Uddevalla

Tel: 0522-39328 eller 0704- 80 32 63

peter.backman@uddevalla.mail.telia.com

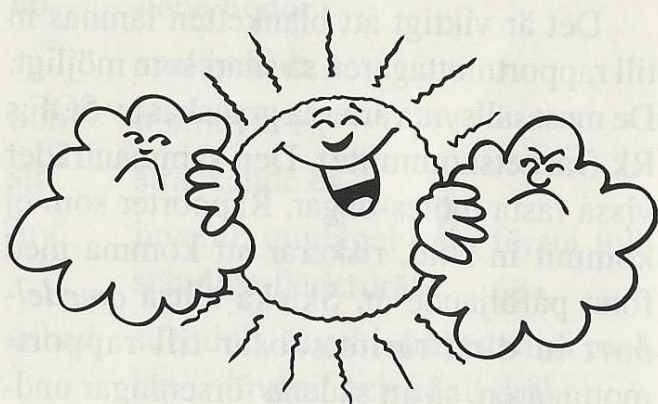
Fåglar i Bohuslän 1998

Jan Artursson, Peter Backman, Lennart Hermansson och Gunnar Wikman

Vädret

Ett rekordvått år och utan egentliga årstider, så kan 1998 sammanfattas. Månadsvis ger oss året en slätstruken bild, men små särdrag kan urskiljas.

Januari blev mild och nederbördsrik. Medeltemperatur var 3 grader över det normala. Något som är svårt att minnas är att soltimmarna i genomsnitt också var över det normala. Mot slutet av månaden var vintertemperaturen över 10 minusgrader.

Detta står sig in över de första dagarna i februari.

Det milda vädret resten av denna vår mesta vintermånad gjorde **februari** till den näst mildaste sedan 1860, det år då officiella mätningar påbörjades. Flera dagar med vind i kulingstyrka kulminerade med storm och orkanbyar den 28. Vid Måseskär uppmättes 35 m/s i byarna. Nederbörden var mycket över och soltid nära hälften av det normala.

En vinterperiod första delen av **mars** övergick i mildt och soligt väder resten av månaden. Nederbördsmängden hälften av det normala och medeltemperaturen 3 grader över normalt kännetecknar månaden.

Vintervädret kom tillbaka i **april**, med ovanligt stora snömängder i början av må-

naden. Valborgsmässoafton hade rekordvärme med omkring 25 grader. Medeltemperaturen + 6 grader och nederbördsmängden normal.

Försommarvärme i **maj** med för månaden någon grads temperaturöverskott och nederbörd under det normala, gjorde maj till årets torraste månad.

Juni blev, med för månaden mer än dubbla regnmängder, temperaturunderskott och solfrånvaro en miserabel sommarmånad.

Också **juli** blev regnig och solfattig. En enda dag med sommarvärme bjöds.

Samma väder i **augusti**, svalt och solfattigt. Ett par graders temperaturunderskott kompletterades med stora regnmängder till stora översvämningar.

Ett par högtryck gjorde **september** normal i temperatur och nederbörd, trots stora regnmängder i mitten av månaden.

Oktobervädret var kallare än normalt. Dubbla regnmängder märktes i redan vattenfyllda marker. Flera dygn med vindar i kulingstyrka i mitten och slutet av månaden, resulterade i goda havsfågel-dagar.

I **november** kom den första snön. Medeltemperaturen var + - 0 grader, vilket innebar några graders underskott. Månaden var torrare än normalt, bara 27 mm kring Göteborg, och en av de kallaste under 1900-talet.

December började kall och snörik. Mildväder kring Lucia, följd av en kallperiod innan juldagarna, då mildväder avlöste. Månadens medeltemperatur var 0 grader och nederbörden över det normala.

Rariteter

Två nya arter påträffades under året, vattenpiplärka och medelhavslira. Därmed har **334 arter** påträffats i Bohuslän t o m 1998.

Fågelrapporten

Underlaget till årets fågelrapport kommer uteslutande från enskilda ornitologers inlämnade rapporter. Uppgifter från anteckningsböcker utlagda vid olika reserivat är ej medtagna. Väst kustsvararens rapporter har Rrk tyvärr ej haft tillgång till. Uppgifterna gäller landskapet Bohuslän utom Hisingsdelen och Öckerö kommun. Undantaget är framför allt raritetsuppgifter och uppgifter om artstatus, vilka omfattar hela landskapet.

Nyheter i årets rapport är att det för varje art först ges en allmän lägesrapport. För många arter ges en sammanfattning av den senaste tioårsperioden, för att visa stabilitet eller förändringar. Dessa artkommentarer är framför allt till för att möta morgondagen, inte för att minnas gårdagen. Har du andra slutsatser och tankar om någon art, hör då av dig till rapportkommittén.

För de arter som är sedda i mindre än 100 ex anges under fyndsiffror hur många *fynd* som gjorts samt hur många *exemplar* som anträffats av arten.

Är du sedan intresserad av de rapportdata som kommit in, följer de efter arttexten. Direkta dubbelrapporteringar är ej medtagna.

De olika arttexterna skrivs av rrk-medlemmar. I systematisk ordning är arterna fördelade som följer. Storlom-stormfågel: Gunnar Wikman. Gulnäbbad lira-topp-skarv: Jan Artursson. Silkeshäger-stor-skrake: Gunnar Wikman. Bivråk-trana: Lennart Hermansson. Strandskata-bredtsjärtad labb: Gunnar Wikman. Labbstorlabb, vittrut, alkekung: Jan Artursson.

Övriga måsfåglar, tärnor och alkor: Gunnar Wikman. Skogsduva-tretåig hackspett: Lennart Hermansson. Trädlärka-lappsparv: Peter Backman.

För några obsar med Rr-markering saknas Rr-blankett. De tas ej med i rapporten, men återfinns under rubriken "Fynd som ej godkänts för publicering". Rapporter som ännu ej besvarats av Rk återfinns under rubriken "Fynd under behandling av Rk".

Om raritetsrapportering

För de arter som i rapportmallen är Rr-märkta krävs en raritetsblankett, se rapportmallen.

Det är viktigt att blanketten lämnas in till rapportmottagaren så snart som möjligt. De mest sällsynta arterna granskas av SOF:s Rk (raritetskommitté). Den sammanträder vissa fasta mötes-dagar. Rapporter som ej kommit in i tid, riskerar att komma med först påföljande år. Skicka alltså *omedelbart* in dina raritetsobsar till rapportmottagaren, så att sådana förseningar undviks. Övriga rariteter granskas av Bohusläns Rrk (regional rapportkommitté).

Om allmän rapportering

För att rapporteringen skall ge oss god information om fågellivet behövs bidrag från oss alla. För vissa arter förändras betingelserna för häckning eller flyttningsförhållande genom störningar eller biotopförändringar. Vår förmåga att se detta är viktigare än all raritetshysteri. Här har vi alla vår stora uppgift att meddela vad som sker med olika arter och deras levnadsbetingelser. Tala om för rapportkommittén dina synpunkter om arter som du anser behöver uppmärksamhet. Just *dina* synpunkter är viktiga. Kontakta rapportkommittén.

När det gäller rapportens utseende, se rapportmallen.

Medlemmar i Rrk Bohuslän

Se adresslistor på omslagets insida.

Kommunombud

Se adresslistor på omslagets insida.

Förkortningar

ad	adult, gammal i slutlig dräkt
rst	rastande ex
ha	hane/hanar
sj	sjungande ex
hck	häckande
s:n	socken
ho	hona/honor
sp	spelande ex
honf	honfärgat ex
str	sträckande ex
juv	juvenil, ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt
subad	subadult, fågel i dräktstadier mellan juvenil och adult dräkt
1K, 2K	fågel i sitt första resp andra kalenderår

Kommunförkortningar

K-v	Kungälv
L-E	Lilla Edet
L-l	Lysekil

M-l

O-t

S-s

S-nd

S-ad

T-m

T-n

U-a

Munkedal

Orust

Sotenäs

Stenungsund

Strömstad

Tanum

Tjörn

Uddevalla

Systematisk sammanställning för 1998

STORLOM *Gavia arctica* H

Storlommen tycks föra en tynande tillvaro i landskapet. En enda rapport om häckning, och då en misslyckad sådan samt tre rapporter under häckningstid är årets skörd. En tillbaka-blick på tioårsperioden visar en stor, i varje fall rapportövertikt, på sjöar i Uddevalla kommun. På Bredfjället och området norr om staden finns de flesta i nedanstående tabell omnämnda sjöarna. Det är naturligtvis intressant att följa den framtida utvecklingen för storlomshäckningen.

1998: 3 ex Färingen S-ad 1.5 (SK). 1 ex Älgsjön S-ad 20.5 (GOI). 1 ex Idefjorden S-ad 10.6 (GOI). 5 ex Färingen S-ad 29.7 (SK). 1 par, misslyckad hck St Skarsjön U-a hck-tid (LS).

Tabell. Sjöar med häckning /obs häckningstid senaste tioårsperioden.

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
S-ad Färingen, Älgsjön, Idefjorden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
T-m bl a Södra Kornsjön	12	-	-	-	-	1	3	-	-	-
M-l St Holmevatten	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
U-a St Djup	1	1	-	1	1	-	-	1	1	-
Grindsjön	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Grinnerödssjön	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
Kolbengtserödssjön	1	1	1	1	1	-	1	-	-	-
St Skarsjön	1	1	-	1	1	-	1	1	1	1
Ivarsbosjön	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Köperödssjön	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Övre och Nedre Trestickeln	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Bredfjället ej specificerat	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
S-nd Långevattnet	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Gunnarsvattnet	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
St Hällungen	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Kvarnsjön (gml häckn.lokal)	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-
L-E St Väktor	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-

VITNÄBBAD ISLOM *Gavia adamsii* Rr

Tre oktoberrapporter och en i november är årets skörd. Arten har under den senaste tioårsperioden setts varje år utom 1995. Fyndsiffror: 38/43

1998: 1 ex Tjurpannan T-m 24.10 (MO). 1 juv Vedholmen O-t 29.10 (BR). 1 juv Ramsön, Hakefjorden T-n 7.11 (HA)

SMÅDOPPING *Tachybaptus ruficollis*

Häckningar rapporteras från Kungälv kommun, som tycks vara artens basområde. Dessutom har den häckat i Stenungsund. Troligen uppmärksammas ej arten i många områden. Se på luckorna i nedanstående tabell. Sju rapporter utom häckningstid finns också av arten.

1998: 2 ex Skåpesund O-t 31.1 (TL,MJ). 1 ex Skåpesund O-t 1.2 (SA). 1 ex Toreby mosse, Harestad K-v 2.4 (PS). 11 hck par i kommunen K-v (SJ, RB). Hck, 4 ungar Mossdammen, Jörlanda S-nd 23.8 (LeS). 1 ex Ängholmen O-t 26.9 (LS, SG). 1 ex Kalvöfjorden O-t 26.9 (LS, SG). 1 ex Stridsfjorden, Galtö T-m 4.10 (MO). 1 ex Valö, Råssö S-ad 18.10 tom 24 (MK). 1 ex Väjerns hamn S-s 14.11 (JA). 1 ex Sötegs kilen, Råssö S-ad 15.11 o 29 (MO, MK). 1 ex Galtö T-m 16.11 (SW, GL). Obs Edsvik T-m (GOI).

Tabell. Smådopping: Häckning/ möjlig häckning på kommuner och år

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
L-l	1	1	1	-	1	-	-	1	1	-	6
U-a	1	4	2	1	1	1	2	-	1	-	13
O-t	-	-	1	1	1	2	1	-	-	-	6
L-E	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2
S-nd	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	3
K-v	-	-	-	-	1	2	11	3	7	11	35
S:a	2	5	5	3	4	5	15	4	10	12	65

SKÄGGDOPPING *Podiceps cristatus* H,12-2

Häckning av arten konstaterades i St Hällungen, där 6 bon påträffades. Vidare häckade den i Kollungeröd vatten och vid Nordre Älvs mynning.

Skäggdoppingen har ett övervintringsområde i fjordarna runt Orust och Tjörn. Cirka 180 ex inräknades i detta område under januari-februari och 35 ex under december.

Men redan i slutet av september flockas skäggdoppingarna i fjordarna, t ex 158 ex vid Ängholmen. 150 ex vid Rörholmen, Orust i oktober och 140 ex vid Dagsholmarna, Hakefjorden i november är också ett exempel på områdets betydelse.

1998: 16 ex Åkerskile - Ljungskile U-a 2.1 (SG). 4 ex Jordhammarsviken S-nd 3.1 (LS SG). 3 ex L:a Askerön T-n 3.1 (LS SG). 1 ex Hals O-t 5.1 (CP, HS). 4 ex Buvik, St Askerön S-nd 5.1 (CP, HS). 3 ex Jordhammarsfjorden S-nd 5.1 (CP, HS). 20 ex Åkerskile - Ljungskile U-a 5.1 (SG). 12 ex Halsefjorden O-t 6.1 (LH). 11 resp 4 ex Dagsholmarna S-nd 6 o 11. 1 (HA, FA). 4 ex Åsebukten U-a 6.1 (SG). 2 ex Buvik, St Askerön S-nd 10.1 (CP mfl). 1 ex Askerö brygga S-nd 10.1 (CP mfl). 9 ex Åkerskile - Ljungskile U-a 11.1 (SG). 11 ex Halsefjorden O-t 18.1 (LH). 6 ex Halsefjorden, Buvik S-nd 18.1 (TL). 5 ex Åkerskile - Ljungskile U-a 18.1 (SG). 1 ex Nordön, Marstrand K-v 21 o 26.1 (PS). 42 ex Vadholmen K-v 22.1 (GW). 12 ex Ramsön S-nd 25.1 (HA, FA). 4 ex Halsefjorden O-t 1.2 (LH mfl). 2 ex Åkerskile - Ljungskile U-a 14.2 (SG). 2 spl Hällungen S-nd 22.2 (TL). 1 par Kollungeröd vatten O-t 19.6 (MR). 18 ad + 6 bon St Hällungen S-nd 19.6 (LS). 158 ex Ängholmen O-t 26.9 (LS). Minst 150 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 11.10 (TL). 109 ex Halsefjorden O-t 12.10 (SO). 140 ex Dagsholmarna S-nd 8 o 15.11 (HA, FA). 2 ex Galterön S-nd 4.12 (CL, MV, TL). 6 resp 8 resp 4 Dagsholmarna S-nd 6 o 20 o 21.12 (HA, FA). 3 ex Jordhammarsviken S-nd 13.12 (MV, TL). 12 ex Galterön S-nd 13.12 (MV, TL). 2 par hck Kollungeröd vatten O-t maj-juni (SG). Hck Sandviken, Harestad K-v (GW).

GRÅHAKEDOPPING *Podiceps grisegena*

Gråhakedoppingen är fåtaligare som rastfågel än skäggdoppingen. Den är spridd längs hela kusten, och inte främst förekommande i fjordarna runt Orust och Tjörn som fallet är med svarthakedoppingen. I år förekommer 33 ex i 23 rapporter. En tabell visar situationen under senaste tioårsperioden.

1998: 4 ex L Askerön T-n 3.1 (LS,SG). 2 ex Klädesholmen T-n 5.1 (CL,TL). 1 ex Källön S-nd 11.1 (TL). 1 ex Halsefjorden, Buvik S-nd 18.1 (TL). 1 ex Haby bukt S-s 21.3 (AF). 1 ex Sotehuvud S-s 14.4 (LS). 1 ex Haby bukt S-s 19.4 (LS,SG). 1 ex Kockholmen S-ad 25 o 26.4 (MK). 1 ex mot S Kockholmen S-ad 1.5 (MK). 2 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 1 ex Vallerö O-t 31.10 (ThJ mfl). 1 ex Haby bukt S-s 1.11 (LS,SG). 1 ex Dagholmarna S-nd 7.11 tom 28 (HA,FA). 1 ex Haby bukt S-s 7.11 (AF,HL). 1 ex Haby bukt S-s 14.11 (AF). 1 1K Näverkärsvik L-l 14.11 (SP). 2 ex Haby bukt S-s 15.11 (NN). 2 ex Breviks kile T-n 22.11 (AE). 1 ex Grosshamn, Ramsvik S-s 29.11 (JA). 1 ex Makrillskär, Resö T-m 8.12 (SW). 1 ex Lallen S-ad 8.12 (MK). 4 ex Haby bukt S-s 20.12 (LS,SG). 1 ex Haby bukt S-s 30.12 (CL,TL).

Tabell.Gråhakedopping: Exemplar per månad och år

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
jan	4	1	1	4	3	3	-	2	-	8	26
feb	-	1	-	-	3	-	2	-	5	-	11
mar	1	-	2	-	9	1	-	-	-	1	14
apr	7	-	1	-	-	4	-	4	2	3	21
maj	-	-	1	-	1	-	-	2	-	1	5
aug	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3
sep	8	-	1	1	1	1	5	8	-	-	25
okt	4	7	5	12	2	1	2	2	-	3	38
nov	4	5	15	1	8	1	2	5	1	10	52
dec	1	-	1	1	-	-	-	3	2	7	15
S:a	31	14	27	20	27	11	11	26	10	33	210

SVARTHAKEDOPPING *Podiceps auritus*

Det nordligaste fyndet av svarthakedoppingen är ett fynd i Haby bukt, det sydligaste är från Marstrand. Kärnområdet för rastande svarthakar är liksom för skäggdoppingen fjordarna kring Orust och Tjörn.

1998: 2 ex Bökeviken T-n 13.4 (LA). 1 ex Kalvöfjorden O-t 30.7 (SA). 12 ex Kalvöfjorden O-t 28.8 (SA). 2 juv L:a Askerön T-n 29.8 (AL). 3-4 ex rst Kalvöfjorden O-t 1.9 (SO). 1 ex Kärreberg O-t 5.9 (CP mfl). 2 juv Havstensfjord U-a 5.9 (JO,JJ). 8 ex Kalvöfjorden O-t 5.9 (SA). 1 juv Strandön U-a 6.9 (JO,EB). 5 ex Kalvöfjorden O-t 15.9 (SA). 2 ex Utby - Havstensfjorden U-a 23.9 (SG). 14 ex Ängholmerna O-t 26.9 (LS,SG). 1 ex Dagholmarna S-nd 26.9 (HA,FA). Minst 4 ex Kalvöfjorden, Rörholmerna O-t 11.10 (TL). 2 ex rst Halsefjorden O-t 12 o 30.10 (SO). 5 ex Ängholmerna O-t 12.10 (SO). Minst 5 ex Kalvöfjorden, Ängholmerna O-t 26.10 (TL). 8 ex Kalvöfjorden O-t 30.10 (SG). Minst 2 ex Kalvöfjorden, Råssö O-t 31.10 (TL). 1 ex Dagholmarna S-nd 1 o 31.11 (HA,FA). 1 ex Åsebukten - Åh

U-a 11.11 (SG). 2 ex Kalvöfjorden O-t 14.11 (SA). 2 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 14.11 (TL). 2 ex Haby bukt S-s 15.11 (NN). 2 ex V om Marstrand K-v 10..1—0 (AG). 10 ex Ängholmen O-t 27.9 (GW).

Tabell. Svarthakedopping: Exemplar per månad och år.

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
jan	-	1	5	-	1	-	-	1	-	-	8
feb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
mar	2	1	1	-	2	-	-	-	6	-	12
apr	2	3	1	6	2	-	2	7	4	4	31
maj	2	-	-	-	1	-	2	1	2	-	8
jun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
jul	-	-	-	1	-	-	2	-	1	1	5
aug	1	3	1	6	3	-	5	5	-	14	38
sep	-	5	-	4	-	1	25	22	7	38	102
okt	5	9	29	22	10	9	10	24	6	26	150
nov	2	-	42	7	1	-	2	17	5	6	82
dec	-	8	1	3	-	3	-	-	2	-	17
S:a	14	30	80	49	20	13	48	77	33	89	453

SVARTHALSAD DOPPING *Podiceps nigricollis*

Två fynd av arten, det ena vid Rörholmen i juni och det andra vid Utby i september. Möjligheterna att arten besöker Bohuslän vid flyttningen ökar sannolikt. Den ökande populationen vid Hornborgasjön gör säkert den svarthalsade till en årsviss genomflyttare. Fyndsiffror för Bohuslän: 5/6.

1998: dopping 1 ex Rörholmen, Kalvöfjorden O-t 9 tom 12.6 (SA,LS). 1 ex Utby, Havstensfjord U-a 25.9 (PB).

STORMFÅGEL *Fulmarus glacialis*

I femtiotalet rapporter ges en uppfattning om hur många stormfåglar, som blåst förbi bohus- kusten. De bästa havsfågeldagarna är av dessa rapporter att döma den 25 juli, den 16-18 augusti samt den 24,29 och 30 oktober. Totalantalet uppskattas till 1954 stormfåglar. Nedanstående tabell visar månadsfördelningen. Tre enstaka fåglar bland fynden i februari och mars är påträffade döda.

Tabell. Stormfågel: Exemplar per månad

jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	S:a
2	25	1	1	-	2	240	1214	22	442	4	1	1954

1998: 1 ex Kockholmen S-ad 11.1 (MK). 1 ex Soten S-s 17.1 (LS,SG). 15 ex Tjurpannan T-m 8.2 (MO). 6 ex Sotehuvud S-s 8.2 (LS,SG). 1 ex död Resö T-m 15.2 (SO). 1 död Soten S-s 18.2 (BBk). 1 ex Soten S-s 22.2 (LS,SG). 1 ex 3K+ omhändertagen Ödsmåls kile K-v 28.2 (F-c). 1 död Marstrandsön K-v 15.3 (PS). 1 ex Väst Måseskär O-t 23.4 (FS,KSg). 1 ex Kosterfjorden S-ad 6.6 (MK). 1 ex Ramsön S-nd 19.6 (HA,FA). 1 ex Hällevikstrand O-t 15.7 (SO mfl). 10 ex Soten S-s 16.7 (JA, mfl). 2 ex N Resö T-m 16.7 (KFr). 1 ex omhändertagen Bovallstrand S-s 16.7 (F-c). 28 ex Soten S-s 16.7 (JO mfl). 45 ex Vedholmen O-t 16.7 (SO mfl). 37 ex Sotehuvud S-s 16.7 (JO,JA,SG). 81 ex Soten S-s 25.7 (LS,SG). 78 ex Soten S-s 25.7 (JO). 15 ex Sote Huvud S-s 25.7 (ThJ mfl). 1 ex Klädesholmen T-n 26.7 (PG,SM). 4 ex Kockholmen S-ad 26.7 (MK). 30 ex Sote Huvud S-s 26.7 (ThJ mfl). 3 ex Soten S-s 5.8 (JA). 2 ex Tjurpannan T-m 5.8 (SW). 1 ex Kockholmen S-ad 5.8 (MK). 1 ex Vedholmen O-t 5.8 (SO mfl). 19 ex Sotehuvud S-s 5.8 (SG). 10 ex Sotehuvud S-s 6.8 (PG,MJ). 1 ex Grundsund L-l 7.8 (RgJ). 20+5 ex Väst Måseskär O-t 7 o 18.8 (FS,KSg). 15 ex Tjurpannan T-m 7.8 (SW). 40 ex str Öbergs Tånge S-s 16.8 (EL). 40 ex Soten S-s 16.8 (JO). 6 ex Kockholmen S-ad 17.8 (MK). <300 ex str Öbergs Tånge S-s 18.8 (EL mfl). 750 ex Sotehuvud S-s 18.8 (JE,SG). 1 ex Sote Huvud S-s 20.8 (EL). 1 ex omhändertagen Ellös O-t 24.8 (SL). Ca 20 ex N Pater Noster T-n 19.9 (HA,FA). 1+1 ex Väst Måseskär O-t 21 o 24.9 (FS,KSg). 1 ex Soten S-s 18.10 (JA). 6 ex Sotehuvud S-s 18.10 (SG). 1 ex Fykan S-s 24.10 (AF,BeA). 12 ex Härmanö O-t 24.10 (LS,SG). 5 ex Tjurpannan T-m 24.10 (MO). 15 ex Hermanö huvud O-t 24.10 (LS,SG). >200 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 150 ex Härön T-n 30.10 (LS,SG). 1+1+2 ex Väst Måseskär O-t 24 tom 26.11 (FS,KSg). 1 mot S Klädesholmen T-n 28.12 (LH,TL). 4+10+2+1+3+25 ex Väst Måseskär O-t 0.-0 —1 (FS,KSg). 7 ex Vedholmen O-t 15.10 (SO,FS).

GULNÄBBAD LIRA *Calonectris diomedea* Rr

Den blåsiga sommaren resulterade i fem fynd av sex exemplar. Årets fynd är lika många, som förut setts sammanlagt. Fyndsiffror för arten: 11/12.

1997: lira 1 ex Klädesholmen T-n 16.9 (TL,BB). 1998: 1 ex Klädesholmen T-n 8.6 (PB). 2 ex Vedholmen O-t 16.7 (SO,SA,ThJ). 1 ex Soten S-s 16.7 (JO,SG,AN). 1 ex Soten S-s 16.8 (JO,EL).

GRÅ LIRA *Puffinus griseus*

Trots att så många andra liron sågs under sommaren har endast 3 ex rapporterats. Detta beror på arten brukar passera vårt område senare på hösten, då det denna säsong inte blåste så mycket som man skulle önska.

1998: lira 1 ex Soten S-s 5.8 (JA). 1 ex Grundsund L-l 7.8 (RgJ). 2 ex Väst Måseskär O-t 17.8 (FS,KSg). 1 ex str Vedholmen O-t 15.10 (SO,FS).

MINDRE LIRA *Puffinus puffinus*

Blåsiga somrar är bra om man vill se liron vid kusten. Från mitten av juli och under hela augusti kunde arten iaktas på de traditionellt bra lokalerna. Under de blåsigaste dagarna flög fåglarna fram och tillbaka och kunde ses när som helst under dagen. Det verkliga antalet är därmed svårt att uppskatta. Flest sågs över Soten den 5 och 7 augusti.

1998: lira 1 ex Soten S-s 15.7 (JA). 2 ex Soten S-s 5.8 (JA). 3 ex Sotehuvud S-s 5.8 (SG). 1 ex Grundsund 5.8 (RgJ). 4 ex V Måseskär O-t 7.8 (FS,KSg). 1 ex Soten S-s 16.8 (JO). 1 ex V Måseskär O-t 18.8 (FS,KSg). 4 ex Öbergs Tånge, Ramsvikslandet S-s 18.8 (EL,TMb). 1 ex Sotehuvud S-s 18.8 (JE,SG). 1 ex Krossefjorden, Kyrkesund T-n 21.9 (KF).

MEDELHAVSLIRA *Puffinus yelkouan* Rr

Mindre liror med mörk undersida dyker upp då och då. Vi har lärt oss att de är medelhavsliror. I och med årets goda tillgång på liror kan vi nu notera de första två fynden av arten. Fyndsiffror: 2/2

1998: 1 ex Klubbans, Fiskebäckskil L-I 5 tom 6.8 (BGS m fl). 1 ex Måseskär O-t 6.8 (FS,GöG).

KLYKSTJÄRTAD STORMSVALA *Oceanodroma leucorhoa*

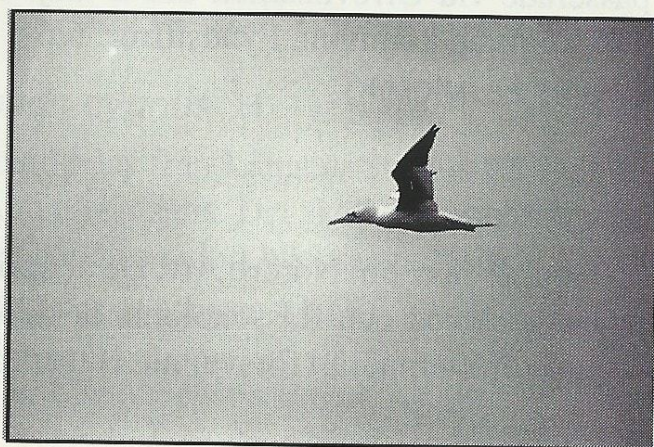
Ett normalt antal på sammanlagt sex exemplar sågs väster om Måseskär den 28 och 29 oktober.

1998: 1 str Vedholmen O-t 15.10 (SO,FS). 4 ex Väst Måseskär O-t 28.10 (FS,KSg). 2 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl).

HAVSSULA *Sula bassana*

840 ex. är en normal siffra. Flest sågs från Vedholmen den 29 oktober.

1998: 3 ex Soten S-s 17.1 (LS,SG). 1 ex Väst Måseskär O-t 20.4 (FS,KSg). 4+5 ex Väst Måseskär O-t 23 o 26.6 (FS,KSg). 7 ex Väst Måseskär O-t 3.7 (FS,KSg). 1 ex Saltö O-t 15.7 (SO mfl). 10 ad Soten S-s 16.7 (JA mfl). 15 ex Soten S-s 16.7 (JO). Ca 100 ex Vedholmen O-t 16.7 (SA mfl). Ca 105 ex Vedholmen O-t 16.7 (SO mfl). 1 ad V Bovallstrand T-m 16.7 (KFr). 17 ex Sotehuvud S-s 16.7 (JO,JA,SG). 1 subad S Resö T-m 17.7 (KFr). 4 ex Soten S-s 18.7 (LS,SG). 1 ex 4K omhändertagen Måseskärs fyr O-t 20.7 (FS). 26 ex Soten S-s 25.7 (LS,SG). 15 ex Sote Huvud S-s 25.7 (ThJ mfl). 6, varav 2 juv. Klädesholmen T-n 25.7 (CL,TL). 33 ex Klädesholmen T-n 26.7 (PG,SM). 1 juv Klädesholmen T-n 5.8 (LH). 30 ex Soten S-s 5.8 (JA). Ca 30 ex Vedholmen O-t 5.8 (SO mfl). 36 ex Sotehuvud S-s 5.8 (SG). 29 ex Sotehuvud S-s 6.8 (PG,MJ). 3 ex Grundsund L-I 7.8 (RgJ). 15+30+20+3 ex Väst Måseskär O-t 7 tom 21.8 (FS,KSg). 7 ex Tjurpannan T-m 7.8 (SW). 1 ex Halloren, Torsby K-v 9.8 (AG). 5 ex Öbergs Tånge S-s 16.8 (EL). 13 ex Sote Huvud S-s 16.8 (EL). 9 ex Soten S-s 16.8 (JO). 4 ex Kockholmen S-ad 17.8 (MK,SW). Ca 15 ex Öbergs Tånge S-s 18.8 (EL mfl). 23 ex Sotehuvud S-s 18.8 (JE,SG). Minst 12 ex mot S Fykan S-s 20.8 (AF). 2 str Vallerö O-t 17.9 (SO). 5-6 ex N Pater Noster T-n 19.9 (HA,FA). 1 2K V Härön T-n 23.9 (KFr). 12 str Vedholmen O-t 15.10 (SO,FS). 2 ad Soten S-s 18.10 (JA). 6 ex Sotehuvud S-s 18.10 (SG). 1 ex 5K+ omhändertagen Gullholmen O-t 23.10 (TH). 18 ex Härmanö O-t 24.10 (LS,SG). >200 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 5 ex Härön T-n 30.10 (LS,SG). 20 str Måseskär O-t 31.10 (SO mfl). 2 ex Vallerö O-t 31.10 (ThJ mfl). 1+1+1 Väst Måseskär O-t 9 o 12 o 14.11 (FS,KSg). 20 ex Soten S-s 25.7 (JO). 2 ex Sote Huvud S-s 26.7 (ThJ mfl). 1 ex 2K omhändertagen Boxviks kile O-t 11.9 (KH). 1+1+1+1 ex Väst Måseskär O-t 23 o 25 tom 29.9 (FS,KSg). 1+2+3+1+30+3+1+3+3+40 ex Väst Måseskär O-t 1 tom 29.10 (FS,KSg). Minst 3 ex mot S Fykan S-s 24.10 (AF,BeA).

Havssula. Foto: Gunnar Wikman

TOPPSKARV *Phalacrocorax aristotelis*

Fram till i början av 90-talet var arten sällsynt i landskapet. Att något hänt som fått den att massuppträda i den yttre norra skärgården stod klart då sjöfågelinventeringen under vinterhalvåret 91-92, gav möjlighet för ornitologer att följa med kustbevakningens båtar till de svåråtkomliga öarna sydväst om Koster. Då som nu finner man dom flesta kring Ursholmen och Segelskären med en dragning söderut ner till Väderöarna. Där arten ofta ses från Storön sitta tillsammans med Storskarv på kobbarna kring St.Fjädern. Antalet verkar vara stabilt eller kanske något ökande söderut. Toppskarvens uppträdande kan sannolikt förklaras av släktets snabba förmåga att utnyttja den goda födotillgången i de övergödda grunda kustvattnen. Förhållandet som skapat Storskarvens opportunistiska expansion och gjort den till 90-talets verkliga vinnare.

Antalet fynd av toppskarv under 1998 var 74. Längst i söder sågs ett ex. vardera på Måseskär och Vallerö. Flest fynd föreligger i november. Ingen har rapporterats under juni -juli. Man får inte glömma att rapporteringen starkt beror på skådaraktiviteten.

Tabell. Toppskarv: Exemplar per år

89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
0	3	95	42	128	162	4	15	128	74

Fynden fördelar sig enligt tabellen. Åren 95 och 96 döljer ett mörkertal mycket beroende på brister i rapporteringen. Rapportering till RRK slopades fr.o.m.1997.

1997: 2 ex Vallerö O-t 30 o 31.10 (TL,SA). 1998: 5 ad Nordkoster S-ad 2.1 (MK,OK). 2 ad Gofferholmarna, Råssö S-ad 5.1 (MK). 1 ad Gofferholmarna, Råssö S-ad 8.2 (MK). 1 juv Lallen S-ad 14.2 (BF). 1 ad Hättorna; Råssö S-ad 22.2 (MO,MK). 1 ad Gofferholmarna, Råssö S-ad 1.3 (MK). 1 ad Hättorna; Råssö S-ad 8.3 (MO,MK). 1 ad Gofferholmarna, Råssö S-ad 28.3 (MK). 1 ad Vallerö O-t 17.5 (SO,mfl). 1 ad rst Måseskär O-t 31.10 (SO mfl). 15 ex Väderöarna T-m 8.11 (LS,SG). 11 ex Ursholmarna S-ad 14.11 (NN). minst 25 ex Segelskären S-ad 14.11 (NN). 2 ad Ölbärsholmen, Råssö S-ad 15 o 20.11 (MO). 4 ex Gofferholmarna, Råssö S-ad 22.11 (MK). 2 ad Ölbärsholmen, Råssö S-ad 29.12 (MO).

SILKESHÄGER *Egretta garzetta* Rr

En ad silkeshäger passerade vid Orrevikskilen den 2 maj. Det är det 6:e fyndet i Bohuslän och det första i Strömstad kommun. Fyndsiffror: 6/6

1998: 1 ad Orrevikskilen S-ad 2.5 (MK,MrK).

GRÅ HÄGER *Ardea cinerea* H

Fem häckningslokaler uppges norr om Nordre Älv. De är spridda från Strömstad till Tjörn. Fiskedammarna i Härgusseröd och Råssökolonin är de stabilaste. Kolonin vid Kollungeröd vatten har åtminstone temporärt försvunnit. Hägerkoloniernas förändringar visas i tabellen.

Tabell. Gråhäger: Kommun, kolonier/år, lokaler

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
S-ad Råssö, Rogstad, Holkedalskilen	1	-	1	2	1	1	1	1	1	2
S-s Stensjö, Långöns vatten, Rån	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
O-t Kollungeröd, Kärreberg, Tvet	1	1	1	1	1	1	2	1	-	1
T-n Gunneby, Djupvik	-	1	-	1	1	1	1	1	-	1
S-nd Härgusseröd, L:a Hällungen	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
K-v Kringledammen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1998: Ca 10 hck Tvet O-t 5.6 (SO). Ett 20-tal lyckade häckningar Ucklum, Härgusseröd S-nd 14.6 (CL, LS, TL). > 18 ex, juv > 8 bon Fiskedammen, Härgusseröd S-nd 14.6 (PAT). 82 ex Skedhammarsviken S-nd 15.11 (TL). Ca 20 bon Holkedalskilen S-ad (GOI). Några par hck Svälte, Djupvik T-n (HA, FA). Hck i koloni, storlek oförändrad Råssö S-ad (BF).

VIT STORK *Ciconia ciconia*

Två fynd föreligger, det ena från Ytterby i maj och det andra i juni på Orust. Om det gäller "tamstorkar" eller ej är oklart, men oavsett detta problem är fyndsiffrorna sedan 1961: 25/28.

1998: stork 1 ex Hede, Ytterby K-v 16.5 (HA, FA). 1 rst Skala/Torp O-t 3.6 (JM).

MINDRE SÅNGSVAN *Cygnus columbianus*

Arten besöker Bohuslän sällsynt under sträcket. Enstaka fynd görs nästan årligen. Den senaste tioårsperioden har den setts alla år utom 1997. 17 fynd av 62 exemplar fördelar sig så månadsvis: Feb 2, mars 5, apr 5, okt 4 och nov 1 fynd.

1998: 5 rst Kärreberg, O-t 7.4 SO.

SÅNGSVAN *Cygnus cygnus* H

Häckningsförsök meddelas från Lången, Strömstad. De senaste fem åren har arten troligen häckat, eftersom ungar setts. Det skall då vara första framgångsrika häckningen för Bohus-län. Tidigare har arten gjort häckningsförsök i Kungälv kommun.

1998: Avbruten hck. Trol hck de senaste 4-5 åren. Ungar har setts Lången S-ad (gen SK).

SÄD GÅS *Anser fabalis*

Fem vår- och tre höstfynd på kustnära lokaler från kommunerna i Tjörn, Orust, Stenungsund, Lysekil, Sotenäs, och Strömstad. De största flockarna var på 25 respektive 30 exemplar. Arten ses årligen i landskapet, och årets 69 exemplar är en ganska normal siffra.

1998: 3 rst Haga O-t 15.3 (SO,SA). 25 ex str N Klädesholmen T-n 15.3 (SG). 3 ex rst Kalvöfjorden O-t 15.3 (SG). 1 ex Nöddökilen S-ad 24.3 (SW). 2 ex Färlevsfjorden L-l 18.5 (AF). 30 ex rst Dagholmarna S-nd 26.9 (HA,FA). 2 ex väg till Sotenkanalen S-s 30.9 (SP). 3 ex Dynekilen S-ad 18.10 (GOI).

SPETSBERGSGÅS *Anser brachyrhynchus*

Årets sex rapporter är fördelade på fem vår och en höstobservation. Rapporterna är alla från Orust, om man undantar februarifyndet vid Anråsåns mynning. Rimligt är att det gäller högst 19 exemplar sammanlagt. Arten har setts årligen den senaste tioårsperioden. Egentliga sträckobservationer förekommer bara vissa år, och då kanske mera ett mått på skådar- än på gässaktivitet.

1998: 1 ex Anråsåns mynning S-nd 22.2 (MR). 4 ex Hjälmsvik O-t 19.4 (SA mfl). 4 rst Ängholmen O-t 3 o 5.5 (SO). 4 rst Ängholmen O-t 8 o 09 o 11.5 (SO). 4 ex Ängholmen O-t 9.5 (SA). 10 ex Härlycke O-t 5.10 (SA).

BLÄSGÅS *Anser albifrons*

Denna art ses också årligen men i ett fåtal exemplar. Fyndsiffror för Bohuslän är nu 42/91

1998: 1 ex Nöddökilen S-ad 13.3 (MO). 7 str Bredfjället U-a 4.10 (LS mfl).

GRÅGÅS *Anser anser* H

Trettioalet grågåshäckningar har rapporterats, men bara från tre kommuner: Strömstad, Orust och Kungälv. En heltäckande bild av artens förekomst i skilda delar av landskapet vore en önskvärd och angelägen uppgift för oss.

År	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
S-ad		2		2	1	8			3	4	20
T-m	4				1	1		2	1		9
S-s		1	1								2
L-l						2					2
U-a		1	1	4	1	3			2		12
O-t	2	6	3	2	15	3	14		13	18	76
T-n		1	3				1	1	1		7
S-nd				1							1
K-v				1	5	2	1	1		1	11
S:a	6	11	8	8	23	19	16	4	21	23	141

1998: 6 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 10.2 (TL). ca 250 ex Kalvöfjorden O-t 15.3 (SG). 2 kullar Kollungeröd vatten O-t 5.5 (BB, SO). Par med ungar Tofta kile K-v 12.5 (GW). 8 kullar Kalvöfjorden O-t 7.6 (SG). 16 kullar Rörholmen, Kalvöfjorden O-t 20.6 (SO). 1 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 28.12 (LH, TL). Hck Gullnäsöholmen och Långholmen S-ad (HV). 2-3 par hck Råssö S-ad (BF).

(STRIPGÅS *Anser indicus*)

1998: 1 ex Färlevsfjorden L-l 18.5 (AF). 1 rst Hjälmsvik O-t 4.6 (SO). 1 ex Kalvöfjorden O-t 14-20.6 (SO, SG). 1 rst Hjälmsvik O-t 17-29.8 (SO). 1 rst Svanvik O-t 19.8 (SO).

(SNÖGÅS *Anser caerulescens*)

1998: 2 vita ex Långelanda, Hals O-t 24.2 (TL)

KANADAGÅS *Branta canadensis* anmärkningsvärt

Kanadagåsens stora expansion visas här i tre stora flocksiffror, som mest 550 exemplar.

1998: 150 ex ca Ryskärsfjorden, Torsby K-v 21.6 (AG). 550 ex Nöddökilen S-ad 18.10 (MK). 450 ex Nöddökilen S-ad 15.11 (SK mfl).

Kanadagås. Foto: Stig Giaever

VITKINDAD GÅS *Branta leucopsis*

Häckningsplatsen på Halloren är fortfarande landskapets enda. Som mest sågs där 9 adulta och 6 juvenila exemplar. Vid Nöddökilen sågs 3 juvenila gäss vilket kan tyda på någon ytterligare häckningslokal. Den största noterade flocken var 11 exemplar från Sotehuvud 13 april. Arten sågs under året i sju av kommunerna.

1998: 11ex Sotehuvud S-s 13.4 (SG). 1 ex Breviks kile T-n 29.4 (KJ). 1 ex Måskär, S Resö T-m 30.4 (SO,SW). 1 ex Kärnsjön M-l 1.6 (GO). 1 rst Hjälmvik O-t 4.6 (SO). Hck, 9 ad 6 juv Halloren, Torsby K-v 21.6 (AG). 1 par med 1 unge Halloren K-v 10.7 (PS). 1 ex Orrevikskilen S-ad 6 tom 12.9 (KK,MO). 1 ex Nöddökilen S-ad 13.9 (KW). 3 juv Nöddökilen S-ad 15.11 (JH). 1 ex Toreby, Harestad K-v 21.11 (AG).

PRUTGÅS *Branta bernicla*

Endast två rapporter av prutgås är rekordlåg. Senaste låga rapportantal är från 1988 med fem stycken.

1998: 17ex rst Havsten - Havstensfjorden U-a 23.9 (SG). 1 str Vedholmen O-t 15.10 (SO,FS).

BLÄSAND *Anas penelope* H, 12-2

Två vinteruppgifter av arten finns, Trälebergs kile i januari och Bovallstrand i februari. Inget fynd som pekar på häckning finns detta år.

1998: 1 par Trälebergs kile L-l 18.1 (AF). 1 ha Bovallstrand S-s 18.2 (BBk). 1 ha, 1 ho Tofta kile K-v 18.5 (LP).

SNATTERAND *Anas strepera*

Ett enda fynd av arten och helt saknad förra året är en negativ trend, som förhoppningsvis är tillfällig.

1998: 1ho Sotehuvud S-s 13.4 (SG).

KRICKA *Anas crecca* H 12-2

Ett vinterfynd från Råssö av två exemplar, är årets skörd. Vinterfynden under tioårsperioden se tabell!

År	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Antal	4	2	2	1						1

1998: 2 ex Sötegsken, Råssö S-ad 14.12 (MK).

STJÄRTAND *Anas acuta* H, 12-2

Stjärtanden återinfördes på rapportlistan 1993. I år finns två vinterfynd och ett par under häckningstid rapporterade.

	93	94	95	96	97	98
Vinterfynd	1				1	2
häckningstid	1		2			1

1998: 1 ha Härholmen, Kalvöfjorden O-t 5.1 (PAT). 1 par Ängholmen O-t 1.6 (AE). 2 ex Sötegs kilen, Råssö S-ad 8.12 (MK).

ÅRTA *Anas querquedula*

Arten förekommer i tolv rapporter. Två lokaler är möjliga ur häckningssynpunkt. Tofta kile med som mest två hanar och en hona och Kollungeröd vatten med ett par och en hane. Häckning konstaterades ej på någondera lokalen. Dessutom sågs arten vid Röds vatten och Strömsvattnet. Häckning har konstaterats vid Tofta kile med två par 1993 och ett par 1995 och 1996.

Tabell. Årta: Antal fyndlokaler per kommun och år

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
S-ad					1		1			1	3
T-m	1		1	2	4	2	1	4	2		17
S-s			1		2		2				5
L-l	1				3	1		1			6
M-l								1			1
U-a			1	1	2						4
O-t	1	2			1		1	4		2	11
T-n		1							1		2
S-nd	1										1
K-v	1	1		1	1	2	2	2	1	1	13
S:a	5	4	3	4	14	5	7	12	4	4	62

1998: 1 par rst Röds vatten, Hälleviksstrand O-t 20 o 21.4 (SO). 1 par Kollungeröd vatten O-t 26.4 (LS,SG). 1ha + 1ho Kollungeröd vatten O-t 26.4 (LS,SG). 1 par Strömsvattnet S-ad 3 o 12.5 (MO,MK). 1 ha Kollungeröd vatten O-t 3.5 (SA). 2 ha rst Kollungeröd vatten O-t 5.5 (BB,SO). 1 par Tofta kile K-v 17.5 (GW). 1 ha spl NV änden Kollungeröd vatten O.t 17.5 (SG). 1 ha spl östra änden Kollungeröd vatten O-t 17.5 (SG). 2 ha, 1 ho Tofta kile K-v 18.5 (LP). 2 ha Kollungeröd vatten O-t 28.5 (BK,SG). 1 ha Tofta kile K-v 29.5 (MR).

SKEDAND *Anas clypeata*

Elva rapporter från sju lokaler av 17 exemplar är årets skörd. Den första obsen gjordes vid Haby bukt den 26 april och den senaste vid Valö den 29 november.

Tabell. Skedand: Antal fyndlokaler kommunvis i tioårsperioden

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
S-ad	1		1	1		1	2			2
T-m		1		2	5	1	2	3	1	
S-s		1		2		1		1	1	1
L-l	1	1				1		1		1
U-a	3		1	4	1	2				1
O-t	5	1	1	1	6	2	2	1		2
T-n	1				1		1	1		
S-nd		1		1	1		1	1		1
K-v	1	1	1	3	2	2	1	3	2	
S:a	12	6	4	14	16	10	9	11	4	8

1998: 2ha + 1ho Habybukt S-s 26.4 (SG). 1 ha Kärranäs U-a 1.5 (JO). 2 ha, 1 ho Kollungeröd vatten O-t 3.5 (SA). 1 ha rst Kärreberg O-t 8.5 (SO). 1 ha str Ramsön S-nd 9.5 (HA,FA). 2 ex str Ramsön S-nd 5.9 (HA,FA). 1 ho Trälebergs kile L-l 18.9 (AF). 2 ex Trälebergs kile L-l 23.9 (AF,RO). 2 ex Orrevikskilen S-ad 18 o 24.10 (MK). 1 ha Orrevikskilen S-ad 23.10 (SK). 1 ex Valö, Rossö S-ad 29.11 (MK).

BRUNAND *Aythya ferina* H, 12-2

Enbart vinterfynd från två områden finns för arten. Kalvöfjorden tycks numera vara övervintringsplatsen nummer ett. Det högsta antalet där räknades in den 18 januari, då 49 exemplar rastade i fjorden. Nämnas bör Kollungeröd vatten, som är en viktig rastplats under hösten. Nedan följer de största december-februarisiffrorna för de viktigaste lokalerna sedan 1989. Ödsmåls kile har helt tappat sin betydelse som rastlokal. Stora Hällungen är den lokal som varit den mest stabila under tioårsperioden. Jämför bergand.

Tabell. Brunand: Rastlokaler, maxantal, år.

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Ödsmåls kile	78	118	65	-	140	30	-	-	-	-
havsvikar U-a	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-
St Hällungen, S-nd	-	-	230	12	480	-	110	34	25	12
Skåpesund, O-t	-	-	43	-	-	-	10	-	-	-
Vadholmen, S-nd	-	-	33							
Galtö lera, T-m	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-
Kalvöfjorden, O-t	-	-	-	-	-	10	100	-	-	49
Nordön, K-v	-	-	-	-	-	-	10	18		
Kärreberg, O-t	-	-	-	-	-	-	130			
Sundet, S-nd	-	-	-	-	-	-	-	21	20	
Jordhammarsv. S-nd	-	-	-	-	-	-	-	10		

1998: 9 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 10.1 (TL). 49 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 18.1 (TL). 17 ex Kalvöfjorden, Ängholmen O-t 13.2 (TL). 1 ho St Hällungen S-nd 21.2 (LS). 12 ex St Hällungen S-nd 6.12 (LS). 1 ha Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 19.12 (MV, TL). 2 ha Kalvöfjorden O-t 28.12 (LH, TL). 2 ha Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 28.12 (TL).

VIGG *Aythya fuligula* H

Fyra obsar finns från maj-juni, men ingen häckning är konstaterad. Båda lokalerna ligger öster om Ljungskile.

1998: 6 ha, 2 ho Terås grustag L-E 1.5 (LS). 5 ha, 1 ho L Holmevattnet U-a 2.5 (LS). 2 ha Terås grustag L-E 10.5 (LS). 1 ha+1ho Terås grustag L-E 7.6 (LS, SG).

BERGAND *Aythya marila*

Visserligen växlar näringsförhållandena på rastlokalerna, men en allmän vikande tendens för bergandsflockarna framgår av nedanstående tioåriga tillbakablick.

Tabell. Rapportantal, exemplarsumma och individrikaste lokaler.

År	Rapp	Ex	Lokaler
89	17	46	11 ex Dagsholmarna, S-nd
90	28	99	12 ex Ödsmåls kile, 20 ex Svälte kile U-a, 15 ex Utby
91	27	180	24 ex Halsefj., 32 Ödsmåls kile, 33 ex Dagsholmarna, 18 ex L:a Askeröarna
92	23	315	37 ex Sannäsfj. T-m, 120 ex Ödsmåls kile, 46 ex Mittholmarna K-v 29 ex Nordre Älvs fj., 15 ex Dagsholmarna
93	15	70	12 ex N Galtö T-m, 28 ex Måkesund T-m
94	21	90	14 ex Tanumsstrand, 13 ex Svälte kile, 12 ex Dagsholmarna
95	15	43	11 ex Skåpesund O-t.
96	16	38	6 ex Galtö lera
97	6	24	7 ex Jorefj. T-m, 6 ex Måkesund T-m, 6 ex Rörholmen O-t
98	6	36	16 ex Råssö S-ad, 8 ex Dagsholmarna.

1998: 2 ex Sannäskilen T-m 1.1 (BAr, SW). 5 ex Råssö S-ad 1.11 tom 8.12 (LK mfl). 8 ex Dagsholmarna S-nd 1 tom 8.11 (HA, FA). 1 ho Vadholmen K-v 14.11 (AG). 16 ex Valö, Råssö S-ad 15.11 (MO). 4 ex Dagsholmarna S-nd 28.11 o 6.12 (HA, FA).

SALSKRAKE *Mergus albellus*

25 fynd gjordes varav 13 i januari och 11 i oktober-december. Anmärkningsvärt är en hona i Strömsvattnet den 3 maj. Det mest betydelsefulla övervintringsområdet under januari-februari är Kalvöfjorden, där som mest 17 exemplar inräknades. Höstens första fynd gjordes på Svängenfjärden den 13 november och enstaka exemplar från Strömstad,

Tanum och Kungälv kommuner. Men Kalvöfjorden var under november-december än mer väl-besökt. Flockar på minst ett trettiotal salskrakar sågs där.

1998: 1 ha Bergskile U-a 2.1 (SG). 1 ha Bergskile U-a 5.1 (SG). 1 ho Åsebukten - Åh U-a 5.1 (SG). 1 ha Bergskile U-a 6.1 (SG). 2 ho Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 10.1 (TL). 1 ha+1 ho Bergskile U-a 11.1 (SG). 12 ex. 3 ha+9 ho Kalvöfjorden, Råssö O-t 18.1 (TL). 17 ex. 4 ha+13 ho Kalvöfjorden, Råssö O-t 24.1 (TL). 2 ex. 1 ha+1 ho Halsefjorden, Buvik S-nd 26.1 (TL). 1 ha Kuballe kile T-n 29.1 (NN). 1 ha+1 ho Stranbynäs - Åh U-a 31.1 (SG). 1 ha Bergskile U-a 14.2 (SG). 1 ho St Hällungen S-nd 21.2 (LS). 1 ho Strömsvattnet S-ad 3.5 (MO). 2 ex Svängenfjärden T-m 13.10 (KF). 1 ho Råssö S-ad 1.11 (LK mfl). 1 ha Glose, Torsby K-v 21.11 (AG). 1 ho Resö-Galtö T-m 28.11 tom 28.12 (SW). 1 ha Resö-Galtö T-m 28.11 (LK, SW). 3 ha + 7 ho Kalvöfjorden O-t 28.11 (SG). 18 ex. 4 ha+14 ho Kalvöfjorden, Ängholmen O-t 4.12 (CL, MV, TL). 6 ho Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 19.12 (MV, TL). 7 ho Kalvöfjorden O-t 20.12 (SA). <30 ex, < 8 ha Kalvöfjorden O-t 28.12 (LH, TL). Minst 30 varav 12 ha Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 28.12 (LH, TL).

STORSKRAKE *Mergus merganser*

Arten anges häckande från Nordre Älvs fjord, Som kuriosum kan nämnas en häckning i en trädhålighet i en trädgård i Harestad. En mängduppgift finns från Galtö lera där 103 fiskande skrakar inräknades den 24 mars

1998: hck trädhålighet i trädgård Hammar, Harestad K-v 13.5 (GW). 2 ha, 1 ho Dalen, Torsby (havet) K-v 27.5 (PS). 103 fiskande ex Galtö lera T-m 24.3 (SW). hck Sandviken, Harestad K-v maj (GW).

BIVRÅK *Pernis apivorus*, H

Häckande bivråk upptäcks sparsamt i Bohuslän och ingen är i år heller inrapporterad. Endast en rapport finns under häckningstid. Den senaste kända häckningen av bivråk är från Kungälv 1994. Att den däremot är relativt vanlig under höststräcket visar sträck-siffror från Bredfjället då 266 ex passerade söderut.

1998: Obs Hälle S-ad 10.7 (GOI). 266 ex Bredfjället U-a 16.8 tom 12.9 (LS). 20 str Kraftverket S-nd 6.9 (LH mfl). 24 sydstr 10 - 14 Industriängarna S-nd 6.9 (Sfgr).

RÖD GLADA *Milvus milvus*

Observationer av den röda gladan har ökat i antal under senare 90-talet. Toppsumman med hela 9 ex under 1996 bröts anmärkningsvärt under 1997 då endast en observation rapporterades. Årets 4 rapporter med 5 ex är emellertid den näst högsta under hela 90-talet och visar också på sambandet med gladans allt längre utbredning norrut med häckningar i Halland. Mycket intressant är att häckningsindiciet nu finns för första gången från Bohuslän i Håby-Solberg-Bäckevall området i Sotenäs, där 2 ex hade dagliga flyktelekar maj-juni. Fyndsiffran för landskapet, som gäller fynd efter 1961 är nu 53/55

1998: 1 ex Ödsmåls kile K-v 17.4 (MR). 1 ex S Dingle M-l 22.4 (JL). 1 str Finnsbo, NO Lysekil L-l 29.4 (TJ, BP). 1 ex Färjeläget, Lysekil L-l 29.4 (BP). 2 ex, dagliga flyktelekar. Hck? Håby-Solberg-Bäckevall. S-s 8.5 tom 20.6 (GO).

HAVSÖRN *Haliaeetus albicilla*

Havsörnen är en övervintrande art i Bohuslän. De första exemplaren brukar dyka upp på höstarna i början av oktober och den observeras sedan under hela vintern för att sedan försvinna från områdena i mars och med någon enstaka individ kvar in i april. Antalet rapporter ökade mycket kraftigt i mitten av 90-talet, från 23 rapporter 1994 till 63 1995 och hela 106 1996. Örnobservationerna är främst koncentrerade till fjordområdena mellan Tjörn – Orust – Stenungsund men arten rapporteras också flitigt från Strömstad – Tanum. Antalet individer i området Tjörn – Orust - Stenungsund beräknades under vintern 1997 av Thomas Liebig till hela 7 ex. Under vintern 1998 sjönk antalet i området något och beräknades till 4 individer. Under hösten återkom i samma område ett adult par och en ensam ungfågel. En anledning till minskningen av antalet individer här kan kanske förklaras med rådande väderlek och att ett par etablerat vinterrevir och då inte verkar tolerera många fler havsörnar i området. Väderleken påverkar så till vida att vid isläggning koncentreras örnarna till de områden som hyser öppet vatten och under vintern 1998 var det mycket öppet vatten i fjordarna. Den sista kända häckningen av havsörn i Bohuslän skedde 1904 (Rune Hixén 1998). I takt med beståndsökningen i övriga delar av landet och med expansionen söderut i Östersjöområdet och även etablering på inlandslokaler så kan man spekulera i om när havsörnen skall återvända som häckfågel i Bohuslän. Lämpliga områden finns och födotillgången kan säkert bedömas som god. Det som främst saknas är botråd i störningsfria områden. För att råda bot på detta och hjälpa till på traven med återetableringen gjordes under året de första inledande sonderingarna till bildande av en havsörnsgrupp med uppgift att sätta upp konstgjorda boplattdor. Målet med arbetet är att inom ett 100-års intervall, alltså senast år 2004, åter hysa häckande havsörn i Bohuslän.

1998: 1 ad vid 4 tillfällen Råssö S-ad 1.1 tom 15.2 (MK,MO). 1 ad Farholmarna S-nd 3.1 (LH,AM). 2 ex Galterön S-nd 5.1 (CP,HS). 1 3K +1 2K Farholmarna S-nd 6.1 (LH). 1 ad Ängholmen O-t 10.1 (CP mfl). 1 ad Askerö brygga S-nd 10.1 (CP mfl). 1 juv, sågs fånga en skrattnäs i luften! Åbyfjorden L-I 11.1 (AF). 1 2K Farholmarna S-nd 18.1 (LH). 1 ex Rössholmen T-m 18.1 (GG). 1 på Kalvö Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 18.1 (TL). 1 ad Kalvöfjorden, Råssö O-t 18.1 (TL). 1 ex Galtö lera T-m 19.1 (SW). 1 2K över Askeröfjorden Skedhammarsviken S-nd 20.1 (TL). 1 juv + 1 sub Bukilen - Restenäs och Bergs kile U-a 24.1 (BK,SG). 2 ex mellan Hälsö och Ärholmen Kalvöfjorden, Råssö O-t 26.1 (TL). 1 ex Galtö lera T-m 27.1 (SW). 1 2K St Hällungen S-nd 31.1 (LS). 1 ad stal en öring av en storskrake Varekilnäs O-t 31.1 (MJ,TL). 1 ad Stora Askerön S-nd 1.2 (LH mfl). 1 ad Halsefjorden, Buvik S-nd 1.2 (Sfgr). 2 ex NV Resö T-m 2.2 (SW). 1 ad Kalvöfjorden O-t 8.2 (SO). 1 ad Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 10.2 (TL). 1 ex Galtö lera T-m 15.2 (SW). 2 ad, 1 juv Kalvöfjorden O-t 25.2 (SO). 1 ad Kalvöfjorden O-t 1.3 (SA). 1 ad Sundsby T-n 12.3 (SO). 1 3K mot norr Industriängarna S-nd 21.3 (TL). 1 juv Råssö S-ad 4.10 (TK mfl). 1 ex Stångholmesund L-I 5.10 (AH). 1 subad Bredfjället - Tornet U-a 11.10 (LS,SG). 1 ex Skåpesund O-t 16.10 (SA). 1 ad Dynekilen S-ad 18.10 (JH). 1 ex Kalvöfjorden O-t 30.10 (SO,ThJ). 1 subad Bredfjället U-a 10.11 (LS,SG). 1 ex Stala k:a O-t 13.11 (SA). 2 ad, 1 juv Kalvöfjorden O-t 14.11 (SA). 2 ad Kalvöfjorden O-t 15.11 (LH,AM). 1 ex Kalvöfjorden O-t 19.11 (SO). 1 ex Södra Anrås S-nd 19.11 (AM). 1 ex Kärranäs U-a 20.11 (CO). 1 ad Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 21.11 (TL). 1 på Valön Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 28.11 (TL). 2. 1 ad slog en knipa Kalvöfjorden, Råssö O-t 28.11 (MV,TL). 1 ad Råssö S-ad 8.12 (MK). 1 ex NV Resö T-m 14.12 (SW). 2 ex Råssö S-ad 14.12 (MK). 2 ex Galtö lera T-m 16.12 (SW). 1 ex Galtö lera T-m 18.12 (RJ,SW). 2 ad jagade tillsammans Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 19.12 (MV,TL). 2 ex Kalvöfjorden O-t 20.12 (SA). 1 ex St Kalven, Torsby K-v 31.12 (KS).

Mindre strandpipare foto:Jörgen Olsson

Nötväcka foto:Stig Giaever

Ejder foto: Lennart Hermansson

Knölsvan foto: Stig Giaever

BRUN KÄRRHÖK *Circus aeruginosus*

Fjölårets häckning från Råssö Strömstad upprepades i år också med lyckat resultat, 3 flygga ungar. Konstaterade häckningar är annars sparsamma i Bohuslän. Den senaste rapporterade häckningen av brun kärrhök fränsett Strömstadsparet, som man får antaga är samma par som återkom 1998, är från 1991. Under sträckräkning på Bredfjället inräknades 7 ex under tiden 24/8 – 4/9.

1998: 1 ho Kollungeröd vatten O-t 22.4 (SO). 1 3K ha, 1 ho Funneshultsjön U-a 2.5 (LS). 1 ha Funneshultsjön U-a 2.5 (JO). 1 ex Tofta kile K-v 18.5 (LP). 1 ho Ödsmåls kile K-v 27.5 (SG). 2 ha Kollungeröd vatten O-t 19.6 (MR). 7 ex Bredfjället U-a 24.8 tom 4.9 (LS). 1 ex Sävtuvan K-v maj-juni (KS). 1 hck, framgångsrik andra året i följd. 2 och 3 ungar flygga Råssö S-ad (MK mfl).

BLÅ KÄRRHÖK *Circus cyaneus* 5 – 7, 12 – 2

Arten har minskat i antal under vintrarna på senare år i Bohuslän och årets vintersiffra, 1 hona, kan jämföras med 1997 då ingen observation gjordes alls och 1996 med också ett ex. 1995 gjordes 6 observationer och 1994 rapporterades 3 ex. Sträckräkningen på Bredfjället gav 11 ex under en höstperiod.

1998: 11 ex Bredfjället U-a 29.9 tom 11.10 (LS). 1 ho Lycke k.a K-v 3.12 (AG).

SPARVHÖK *Accipiter nisus* anm.värda fynd

Sträckräkning på Bredfjället under en period i augusti - oktober och som i tid inte varit helt kontinuerlig visar ändå på en årsumma av 402 individer.

1998: 402 ex Bredfjället U-a 16.8 tom 11.10 (LS).

ORMVRÅK *Buteo buteo* anm.värda fynd

Sträcksiffrorna från Bredfjället under en perioden i augusti - november visar 768 ex. Materialet visar på att sträcket med ormvråk pågick en månad längre än för sparvhöken.

1998: 44 ex mot norr. 10.15-12.15 Industriängarna S-nd 22.3 (TL). 768 ex Bredfjället U-a 24.8 tom 24.11 (LS).

FJÄLLVRÅK *Buteo lagopus* anm.värda fynd

Sträcksiffrorna från Bredfjället visar att den första fjällvråken dök upp den 30/9 och den sista drog söderut den 7/11. Totalt sträckte 159 ex.

1998: 159 ex Bredfjället U-a 30.9 tom 7.11 (LS).

KUNGSÖRN *Aquila chrysaetos*

Kungsörnen ses inte annat än som övervintrare i Bohuslän och är inte alls lika vanlig som havsörnen blivit under de senaste åren. Den säsongsmässigt senaste vårobsen är från 1993 då ett subad ex sågs sträckande mot norr den 6/5 över Bokenäset. Årets 9 observationer med förmodligen 7 individer är då heller inget undantag från denna regel. Konstateras kan också att gamla fåglar är mycket ovanliga och årets rapporter gäller

endast ungfåglar. Senast en adult kungsörn visat sig i Bohuslän var ett ex vid flera tillfällen under hösten 1995 på Orust. 2 av årets observationer är från sträckräkningen på Bredfjället.

1998: 1 ex Minkan, Bullaren T-m 24.1 (PAJ). 1 2K Tossene S-s 8.3 (RM). 1 2-4K Näsing S-ad 13.4 (SK). 1 juv Nöddökilen S-ad 24 tom 26.4 (BG mfl). 1 ad Hakenäset T-n 1.5 (LA). 1 juv, förmodligen april-exemplaret Älgö och Nöddökilen S-ad 2 tom 3.5 (MK,MO). 1 juv Bredfjället U-a 3.10 (LS,SG). 1 juv Bredfjället U-a 6.10 (LS). 1 ex Resö T-m 3.11 (KE). 1 1K str Varekil O-t 19.11 (SO). 1 ex Kragenäs T-m 6.12 (BAr,SW).

FISKGJUSE *Pandion haliaetus* H

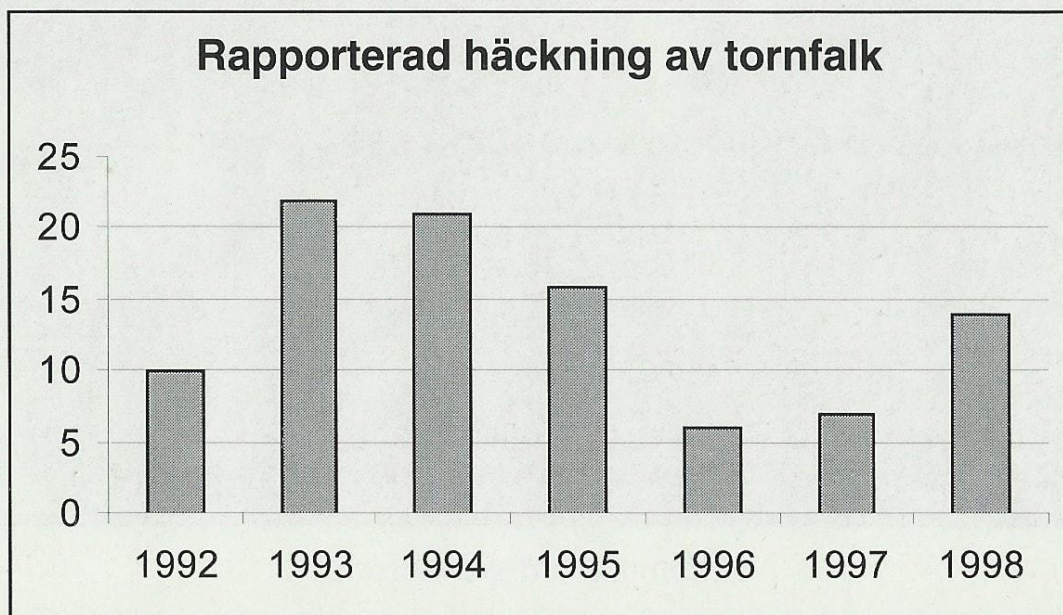
Häckande fiskgjuse rapporteras regelbundet med några par i landskapet varje år. Den häckning som rapporteras kommer främst från södra Bohuslän där ringmärkning sker i uppsatta boplattformar. Sträckräkningen på Bredfjället under augusti – 1 oktober gav 23 observationer.

1998: 23 ex Bredfjället U-a 16.8 tom 1.10 (LS). 2 hck, 2+1 ungar Bredfjället U-a (LS,TL). Hck kommunen S-ad (BF). 2 hck, 2+1 pull rm Ljungskile. Bredfjället - S Fjället S-nd (LS,TL).

TORNFALK *Falco tinnunculus* H

Årets rapporter om 14 häckningar är ett något högre antal än vad som rapporterats de senaste åren. Flera häckningar rapporteras i samband med ringmärkning i uppsatta holkar. Sträcksisiffran från Bredfjället i augusti - oktober är 29 ex. Tabellen visar antalet rapporterade häckningar 1992 - 1998.

1998: 1 par Ängholmen O-t 7.3 (KS). Hck Skårklippan U-a 17.5 (GH). Par med bytesöverlämning Brattön K-v 27.5 (TJ,PS). 1 ex på bo Hättan, norr Älgön T-n 27.5 (TJ,PS). 1 ha+1 ho varnande, hck? Ängholmen - Kalvöfjorden O-t 13.7 (SG). 29 ex Bredfjället U-a 16.8 tom 4.10 (LS). Holkhck Kyrkogårdsholmen, Marstrand K-v 98:h-tid (PS). Holkhck Långön, Marstrand K-v 98:h-tid (PS). Holkhck Ängsholmen, Marstrand K-v 98:h-tid (PS). Hck Hogdal S-ad 98:h-tid (GOI). Trol hck Sydhälsö S-ad (GOI). Trol hck Kålvik S-ad (GOI). Holkhck, 4 ungar flygga Ramsön S-nd (HA,FA). 2 hck, varav 1 i holk Håfoss M-I (TEC). Hck Skutholmen, Kalvöfjorden O-t (SA). 1 misslyckad hck Neste Oxo Stenungsund S-nd (TL). 1 hck, 4 pull på Borealis Stenungsund S-nd (TL). 1 hck med 7 pull på Akzo Nobel Stenungsund S-nd (TL).

Tretåig mås foto: Stig Giaever

Tallbit foto: Jörgen Olsson

Sparvuggla foto:Lennart Hermansson

Berguvsunge foto:Thomas Liebig

STENFALK *Falco columbarius* 6-7, 12-2

Ingen observation under rapportperioden föreligger. Vinterfynden av stenfalk är sällsynta i Bohuslän och årets resultat får därför anses ganska normalt. 1996 och 1997 har endast givit en observation vardera. Sommarobservationer är ännu ovanligare. En observation från 1995 är intressant, ett par verkade då vara stationärt på Storön, Väderöarna. Att arten ändå regelbundet observeras i landskapet visar siffran på 24 ex sträckande över Bredfjället under augusti - oktober.

1998: 24 ex Bredfjället U-a 31.8 tom 11.10 (LS).

LÄRKFALK *Falco subbuteo*

Lärkfalk ses i stort sett endast under vår och höststräck i Bohuslän och antalet rapporterade ex under 1990-talet framgår av nedanstående sammanställning. Årets material består till största delen av observationer under sträckräkningen på Bredfjället där 5 ex sågs under perioden 31/8 – 30/9. 1990-talets rapporter av lärkfalk framgår av nedanstående tabell.

År	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Antal	4	7	12	2	6	3	8	2	10

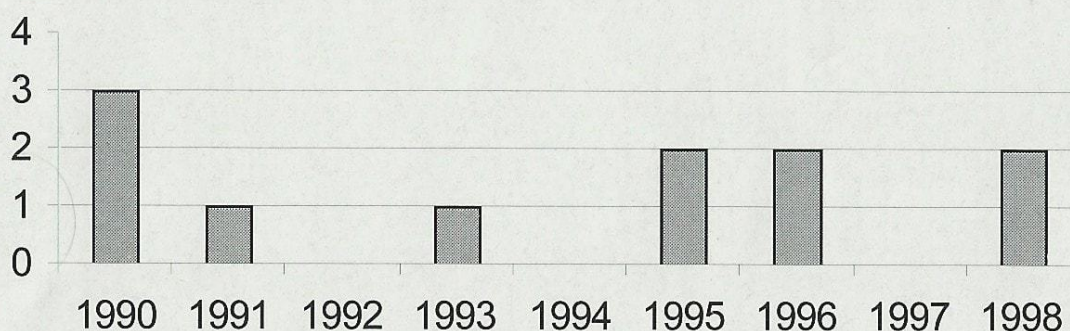
1998: 1 ex Vallerö O-t 9.5 (SA mfl). 1 ex Nöddökilen S-ad 12.6 (MO). 1 ex Måseskär O-t 29.8 (KS). 1 ad Måseskär O-t 30.8 (KS, RB). 5 ex Bredfjället U-a 31.8 tom 30.9 (LS). 1 ex Ljungskile. Bredfjället S-nd 31.8 (LS, TL). 1 ex Industriängarna S-nd 6.9 (Sfgr). 1 juv str Vallerö O-t 17.9 (SO).

JAKTFALK *Falco rusticolus*

Två rapporter föreligger varav den ena från förra året. Jaktfalk rapporteras uteslutande som vinterobservationer och i de lägen då åldersbestämningar gjorts har det rört sig om unga fåglar. Artens status under 90-talet framgår av tabellen. Fyndsiffror efter 1961:39/39.

1997: 1 1K Vallerö O-t 30.10 (TL, LS). 1 juv Sote huvud S-s 30.12 (TL, ChL).

Jaktfalk i Bohuslän under 90-talet

PILGRIMSFALK *Falco peregrinus*

Häckningarna av pilgrimsfalk i Bohuslän ökar stadigt år från år. Årets resultat från projekt pilgrimsfalk visar på 11 häckande par i landskapet men endast 6 par lyckades däremot. Antalet flygga ungar i dessa häckningar blev 13. Enstaka rapporterade ex av pilgrimsfalk är som vanligt många. Ur detta material kan konstateras att inga vinterobservationer gjorts detta år.

1998: 1 ad ho Kalvöfjorden O-t 1.3 (SA). 1 ex Härmanö O-t 11.3 (FS,KSg). 1 ex, stressar änder Lindö T-m 15.3 (SO). 1 ex försöker slå duva Resö T-m 3.4 (SW). 1 ad (trol ha) Råssö S-ad 5.4 (MK). 1 ha Mjörn T-n 13.4 (AM). 1 ex Ramsön S-nd 18.4 (HA,FA). 1 juv ha Vallerö O-t 19.4 (SA mfl). 1 2K str Vallerö O-t 19.4 (SO,AO). 1 ex sittande i Knipen Funneshultsjön U-a 25.4 (SG). 1 ad Nöddökilen S-ad 26.4 (MK,LOH). 1 ex Storön, Väderöarna S-s 10.5 (JA, m.fl.). 1 ex Solberg M-I 20.6 (HO). 1 ex Jordhammarviken S-nd 8.7 (TL). 1 juv jag skrattnås Ramsön S-nd 29.7 (HA,FA). 1 ha Ödsmåls kile K-v 30.7 (EW). 1 juv Breviks kile T-n 16.8 (CP,JWe). 1 ex Skeppsviken U-a 28 tom 30.8 (JO). 1 ex jagande Tannamskilen T-m 31.8 (SW). 1 iuv attackerande sillgrissla SV Härön T-n 21.9 (KFr). 1 ex Haby S-s 10.10 (JA). 1 ex Harska M-I 18.10 (HO). 1 ex str S Svängen T-m 10.11 (SW). 11 par hck Boh.Endast 6 par lyckades, 13 flygga ungar (TJ). 1 ex str Gerum, Tanum T-m 27.4 (RH). 1 ex Råssö S-ad 8.11 (MO).

JÄRPE *Bonasa bonasia*

Järpen rapporteras regelbundet med några ex varje år medan häckningar däremot är svårfunna. Endast en finns dokumenterad under hela 90-talet, Trynebacka, Munkedal 1996. Ett större intresse bland ornitologer för Bohusläns skogsbygder resulterar säkert i fler rapporter om både förekomst och häckning.

1998: 1 ha, 1 ho Sollums Lång, Hjärtum L-E 1.3 (LS). 1 ha, 1 ho Ö St Skarsjön U-a 8.3 (LS). 1 ex St Holmevatten K-v 28.3 (KS). 1 ex Ö St Skarsjön U-a 29.3 (LS). 1 ex Lunnevik S-ad 5.4 (MO). 1 ex Västersäter, Bullaren T-m 12.8 (SP). 2 ex Hede, Trynebacka M-I 15.8 (LH). 1 ex. Ödsmål, Börs Flåg S-nd 4.10 (TL). Obs Lomeland S-ad 10.10 (GOI). 3 ex Stendammen - Bredfjället U-a 29.11 (SG). 1 ha Funneshult U-a 4.12 (LS).

TJÄDER *Tetrao urogallus* H

Tjädern har inte tidigare funnits med på listan över rapporteringsarter i Bohuslän och därför förkommer givetvis inget historiskt material i de tidigare rapporterna. Någon häckning har inte rapporterats detta första år men siffran från Bredfjället under april med ett 30-tal tuppar är mycket intressant. Liksom för järpen kan påstås att rapporterna säkert ökar om skådarna intresserar sig för annat än den bohuslänska kusten. Observationen av en tupp på Käringön, Orust den 11 december är mycket oväntad och spekulera i om den tänkt utvandra till Danmark kan man göra.

1998: 1 ex Örevatten K-v 15.3 (KS). 2 ex St Kattås K-v 20.3 (KS). 1 ha Wiksjön M-I 24.3 (TJ,BP). 1 ho Flötemarken, Bullarebygden M-I 1.5 (PAT). 1 tupp på oväntad lokal Käringön O-t 11.12 (gen KSg). 30-tal tuppar Bredfjället U-a 0.-0 —0 (LS).

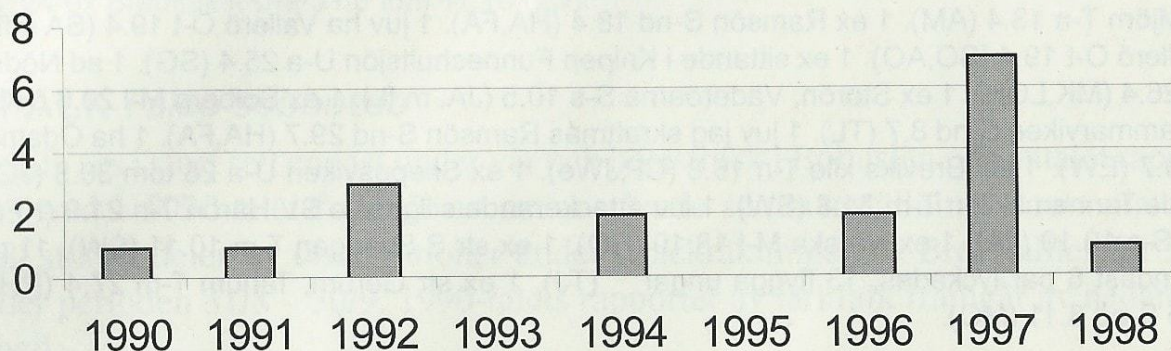
VAKTEL *Coturnix coturnix*

Årets siffra med endast en spelande vaktel får emellertid anses vara ganska normalt för landskapet under 90-talet. 1997 års siffra, då hela 7 ex rapporterades, tyder i och med

detta på en tillfällig liten invasion under detta år. Antalet spelande vaktlar under hela 90-talet framgår av nedanstående tabell. Fyndsiffran efter 1961: 26/30.

1998: 1 spl Kärreberg O-t 2.7 (SA).

Vaktel i Bohuslän under 90-talet

VATTENRALL *Rallus aquaticus*

Vattenrallen finns i lämpliga miljöer i landskapet men aldrig i några större rapporterade mängder. Årets 3 observerade ex får dock anses som en låg siffra. Arten har tidigare under 90-talet rapporteras mer frekvent och tillsammans med fjolårets endast 2 rapporterade individer indikerar detta kanske på en vikande trend.

1998: 1 ex Funneshultsjön U-a 28.4 (SG). 1 ex Funneshultsjön U-a 3.5 (SG). 1 sp Funneshultsjön U-a 13.5 (JO). 1 ex hörd Kilen, Rässö S-ad 23.9 o 4 o 25.10 (MK mfl). 1 ex L Hällungen S-nd 21.11 (LS).

KORNKNARR *Crex crex*

Kornknarren har möjligen en liten ökande trend i inkomna rapporter nu under slutet av 90-talet Om det tyder på ett långsamt ökande bestånd eller inte är kanske för tidigt att spekulera i. Dock kan nämnas den troliga häckning som skedde under 1997 i Tanum vilken i så fall är den enda som noterats i landskapet under hela 90-talet.

1998: 1 spl Ödsmåls kile K-v 26.5 -börj.sept (MA). 1 ex hörd Surtung, Tanum T-m 28.5 (LK mfl). 1 sp Östra Mellby S-nd 6.6 (AE). 1 spl Allmag O-t 10 tom 21.6 (SA,SO). 1 ex hörd Kärre, Tanum T-m 12.6 (SW,MK). 1 spl Otterslätt O-t 12.6 (SO,AO).

RÖRHÖNA *Gallinula chloropus* H

Endast en rapport med häckning föreligger. Den är från det yttersta havsbandet ute på Käringön och här häckade rörhönan för 3:e året i sträck. Arten är i år i övrigt endast

rapporterad från tre platser och i ett fall försvann den från lokalen efter besök av mink. Under 1997 rapporterades 5 kullar och om årets resultat då tyder på en vikande trend från vad som varit vanligt under 90-talet eller om kontrollen av häckningslokaler minskat kan i detta sammanhang endast funderas över.

1998: 1 ex Funneshultsjön U-a 28.3 (SG). 1 ex, försvunnen efter minkbesök Mossdammen, Jörlanda S-nd 29.3 -försommar (LeS). Hck trolig Bufferöd S-nd 5.7 (SJ). 1 ex NO Månsemyr O-t 30.7 (ThJ). 1 ex Jörlanda, Dyfjäll S-nd sommaren (LeS). Hck Karingön O-t (FS,KSg).

SOTHÖNA *Fulica atra* H

Tofta kile har under de senare åren varit en säker och också den enda häckningslokalen för sothöna i Bohuslän. Från i år föreligger också häckning i Strömsvattnet och trolig häckning i Kollungerödsvatten. Arten häckade på fler ställen tidigare under 90-talet och minskningen kan kanske tyda på biotopförändringar.

1998: hck Tofta kile k-v (GW). 1 par trol hck Kollungerödsvatten O-t maj-juni (SG). Hck Strömsvattnet S-ad (SK).

TRANA *Grus grus*

Häckning är i år endast rapporterad från Bredfjället och från Mariebergsliden, Kungälv. Dessa rapporter beskriver inte på något sätt tranans status i Bohuslän. I kontrast till inlämnade uppgifter står nämligen den av Rune Hixén presenterade utredningen över tranan som häckfågel i Bohuslän (Fåglar på Västkusten nr 4 - 1998) och som redovisar att beståndet för 1998 utgjorde totalt hela 49 par. Tranan är främst knuten till Bohusläns skogsbygder och de större myrarna där. Den är diskret under häckningstid och därför svårfunnen. Att besöka lämpliga häckningsmiljöer under den tidiga våren då tranorna är mer livliga och trumpetar ofta kan löna sig och därefter göra kontrollbesök i juni-juli på lokaler där par observerats. Enligt Rune Hixén noterades Bohusläns första häckning 1984 i Munkedal. Rune beskriver beståndsutvecklingen under 1990-talet enligt nedanstående tabell.

År	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Tranpar	12	12	14	17	20	27	33	41	49

1998: 2 ex på häckningslokal Askeslättsjön M-I 12.4 (LH). 14 ex mot NO Industriängarna S-nd 13.4 (TL). 2 ex Bäckevall M-I 3.5 (HO). 1 ex Bäckevall M-I 11.5 (HO). 1 flög upp Ucklum, Komperöd S-nd 24.5 (TL). Hörda Grimåsesjön, Stensryr M-I 24.7 (SP). 1 par hck, troligen misslyckad Torsdamm - Bredfjället U-a maj-juni (LS,SG). ungfåglar Mariebergsliden K-v till juli (gen HO). 1 hck Bredfjället U-a (LS mfl).

STRANDSKATA *Haematopus ostralegus* 12-1

Vinterfynd av strandskata har meddelats från Hunnebo lera och Haby bukt. De egentliga vinterfynden den senaste tioårsperioden fördelar sig så kommunvis:

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Antal fynd	0	1	4	1	0	1	2	0	0	2
Kommuner	-	O-t	O-t	K-v	-	O-t	O-t	-	-	S-s
		L-l								
		S-s								
		T-m								

1998: 1 ex Hunnebo lera S-s 10.1 (JA). 1 ex Haby bukt S-s 20.12 (AF,mfl).

SKÄRFLÄCKA *Recurvirostra avosetta*

Två vinterfynd av arten i mars och april, typiska häckningstrevare norrut. Marsfyndet är det tidigaste i tioårsperioden. Arten ses så gott som årligen, med det nordligaste fyndet från Galtö lera. Fyndsiffror för Bohuslän är 44/67. Se tioårstabell

1998: 1 str Sotehuvud S-s 28.3 (PG). 1 ex Glose å, Torsby k-v 26.4 (AG).

MINDRE STRANDPIPARE *Charadrius dubius* H

Häckningar har förekommit i Kungälv, Stenungsund och Lilla Edet kommuner. Alla är tidigare kända lokaler. Häckningsrapporter av arten den senaste tioårsperioden ser ut så:

Kommun	S-ad	U-a	LE	S-nd	K-v
Antal	1	13	19	8	8

1998: ruvande Dösebacka k-v 10.5 (GW). 1 ha Svartedalen, Stendammen S-nd 30.5 (CL, LS, TL). Hck 4 ägg. Neste Oxo S-nd 15.6 (TL). 1-2 par hck, 1 unge rm Maen grustag L-E 19.6 (LS). 1 ex Mollön U-a 28.6 (JO, MJ). 2 ex Jordhammarviken S-nd 8.7 (TL). 1 ex Mollön U-a 19.7 (JO). 1 par trol hck Högens grustag L-E maj-juni (SG). 2 par trol hck Maens grustag L-E maj-juni (SG). 3 par Terås grustag L-E maj-juni (LS, SG). 3 par hck, 3 ungar rm Terås grustag L-E 19.6 (LS).

STÖRRE STRANDPIPARE *Charadrius hiaticula* H inland

En inlandshäckning från Terås grustag meddelas .

1998: strandpipare 1 hck, minst 2 ungar Terås grustag L-E 19.6 (LS).

LJUNGPIPARE *Pluvialis apricaria* H

Häckning har rapporterats från Bredmossen 1996 och 1998, de enda uppgifterna under nittio-talet. Det är naturligtvis en klar underskattning av populationen. De stora mossarealerna är hotade av igenväxning. De är sällan besökta, och arter som ljungpipare och den tillbakagående storspoven undgår vår uppmärksamhet.

1998: Hck Bredmossen T-m juni-juli (PE, LK).

KUSTPIPARE *Pluvialis squatarola* vår

Arten ses ganska fåtaligt under vårsträcket men årets enda rapport är det lägsta antalet under tioårsperioden, 1991 undantaget, då arten helt saknades. Se tioårstabell.

1998: 2 ex str Ramsön S-nd 2.4 (HA,FA).

KUSTSNÄPPA *Calidris canutus* vår

Också av denna art finns ett enda vårfynd i år. Arten ses mera sällan än kustpiparen under våren och saknas i 90, 91 och 96 års rapporter. Tyvärr kan allmänt ses en klar nedgång av rapporter från våra vadarlokaler. Det kan orsakas av vädersituation under sträcket, förändring av lokalen eller vår egen minskande aktivitet. Dåliga observationsmöjligheter vid vissa naturreservat måste påtalas av oss till den nya länsstyrelsen. Också när det gäller skötselplanerna för reservaten måste vi visa vårt intresse för naturvårdsenheten i länsstyrelsen. Se dessutom tioårstabell.

1998: 2 ex Dagholmarna S-nd 18.4 (HA,FA).

SANDLÖPARE *Calidris alba*

Tre rapporter är en låg siffra, för jämförelse se tabell. Beträffande allmänna synpunkter på vadarrapporteringen, se under kustsnäppa. Se också tioårstabell

1998: 1 ex Sote Huvud S-s 20.8 (EL). 3 rst Pickarna O-t 31.8 (SO mfl). 2 ex Dagholmarna S-nd 5.9 (HA,FA).

SMÅSNÄPPA *Calidris minuta* vår

Ingen enda rapport visar ej bara på ”vackert väder” och en kanske snabb vårflyttning. Se tioårstabell.

MOSNÄPPA *Calidris temminckii*

Alla fynd av mosnäppa skall rapporteras och nio rapporter är en genomsnittlig summa. Dock saknas möjliga fynd från Tjörn, Orust, Uddevalla och Sotenäs. Se tioårstabell.

1998: 13 ex Tofta kile K-v 12.5 (GW). 4 ex Backeleran S-ad 18.5 (SW). 2 rst Galtö lera T-m 23.5 (MK,SW). 1 rst Galtö lera T-m 27.5 (SW). 1 ex Nöddökilen S-ad 23 o 29.7 (KGE,SW). 1 ex Ödsmåls kile K-v 10.8 (MR). 1 ex Trälebergs kile L-l 2.9 (SP). 1 ex Dagholmarna S-nd 5.9 (HA,FA). 3 ex Trälebergs kile L-l 22.9 (SP).

SPOVSNÄPPA *Calidris ferruginea* vår

Också denna art saknar vår obs. Se under småsnäppa och tioårstabell.

SKÄRSNÄPPA *Calidris maritima*

Minst 390 exemplar upptas i 19 rapporter. Alla är naturligtvis från den yttre skärgården, allt från Segelskären i norr till Klädesholmen i söder. Det visar en normal övervintringsbild för arten. Se tioårstabell.

1998: 4 ex Ormskär T-m 3.1 (LK,SW). 6 ex Härmanö huvud O-t 3.1 (KS). 1 ex Klädesholmen T-n 5.1 (CL,TL). Ca 25 ex Svartskären-Arsklövet S-ad 7.1 tom 12.2 (SW mfl). 7 ex Valön T-m 18.1 (JA). 2 ex Svartskären S-ad 22.2 (MO). 25 rst V Härön T-n 23.9 (KFr). 6 ex Svartskären S-ad 14.10 (SW). 2 ex Svartskären S-ad 18.10 (MO). 6 ex Gulskär T-m 22.10 (SW). 3 ex skär vid Ramsvik S-s 24.10 (AF,BeA). 6 ex Klippan T-m 26.10 (SW). 1 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 1 rst Måseskär O-t 31.10 (SO mfl). ca 200 ex ca Väderöarna T-m 8.11 (LS mfl). 70-80 ex Segelskären S-ad 14.11 (NN). 8 ex Soten S-s 20.12 (LS,SG). 3 ex Klädesholmen T-n 28.12 (LH,TL). Minst 2 ex Sote huvud S-s 30.12 (CL,TL).

SYDLIG KÄRRSNÄPPA *Calidris alpina schinzii* H

I Ödsmåls kile meddelas fyra par varav två konstaterades häcka. Arten håller ställningarna, men hur länge? En februariobs finns också från Breviks kile, en av häckning-slokalerna för den sydliga rasen. Antalet häckningar och ungar de senaste tio åren (inom parentes inberäknat ej häckande par) anges nedan. Tyvärr är antalet ungar flertalet år okänt.

År	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Häckningar	3	3(5)	2(4)	1(3)	5	5(6)	3-5(6)	3(5)	2(4)	2(4)
Ungar	3	4	-	?	?	?	?	3	x	?

1998: 3 ex Breviks kile T-n 24.2 (NN). 4 par, 2 konstaterade hck Ödsmåls kile K-v (UU).

MYRSNÄPPA *Limicola falcinellus*

Arten är sedd sex av de senaste tio åren, men enbart en till två rapporter årligen. Ett av årets fynd är från Svanviks kile, och är det första fyndet på Orust i modern tid. Fynd-siffror för Bohuslän: 53/79. Se tioårstabell.

1998: 1 ex Tannamskilen T-m 28.5 (LK mfl). 1 ex Svanviks kile O-t 16.8 (CP,JWe).

BRUSHANE *Philomachus pugnax* H

Ett sent oktoberfynd från Ängholmen är, i avsaknad av rapporter från häckningstid, den enda uppgiften om arten. För övrigt ses ju arten på genomflyttningen i hela landska-pet.

1998: 1 ex, sent datum Ängholmen - Kalvöfjorden O-t 30.10 (SG).

DVÄRGBECKASIN *Lymnocyptes minimus*

Hjälmsvik på Orust är en god rastlokal för arten. 13 dvärgbeckasiner på en hundra kvadratmeters yta är kanskelandskapsrekord. Ytterligare fem rapporter finns från loka-len. Fyra andra lokaler har också gästats av arten. Se vidare tioårstabell

1998: 4 rst Hjälmsvik O-t 13.4 (SO). 1 ex Hjälmsvik O-t 19.4 (SA,AO). 1 rst Hjälmsvik O-t 19.4 (SO). 2 ex Rannebergbukten U-a 11.10 (SG). 13 rst, på en yta av ca 100 m², Bohuslänsrekord? Hjälmsvik O-t 12.10 (SO). 1 ex Grosshamn S-s 18.10 (JA). 8 ex Hjälmsvik O-t 21.10 (SA). 1 ex Härön T-n 30.10 (LS). 2 rst Hjälmsvik O-t 30.10 (SO mfl). 2 ex Hjälmsvik O-t 8.11 (SA mfl).

ENKELBECKASIN *Gallinago gallinago* 12-2

På Karholmen inräknades 32 oktoberrastande enkelbeckasiner

1998: 32 ex Karholmen, Torsby K-v 11.10 (AG).

DUBBELBECKASIN *Gallinago media* Rr

På Lilla Askerön observerades en dubbelbeckasin den 2 maj. Också vid Färlevsfjorden sågs arten den 20 september, men hittades senare död. Därmed finns 17 rapporter från tioårs-perioden. Fyndsiffror: 40/55. Se tioårstabell.

1998: 1 ex Brusén, L:a Askerön T-n 2.5 (AL). 1 ex Ödsmåls kile K-v 5.9 (MA) er. 1 juv, senare funnen död Färlevsfjorden L-l 20.9 (AF).

MORKULLA *Scolopax rusticola* 12-1

Vinterfynden av morkullor avslöjar delvis vädersituationen. De senaste tio årens januari och decemberfynd fördelas så:

År	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Fynd	2	3	3	7	5	1	6	3	-	1

1998: 1 ex Hala, Tanum T-m 8.1 (RH).

RÖDSPOV *Limosa limosa*

I Hjälmsvik sågs årets enda rödspov, den sjuttonde senaste tioårsperioden. Fyndsiffror: 61/66. Se tioårstabell

1998: 1 ex Hjälmsvik O-t 3.5 (SA).

MYRSPOV *Limosa lapponica* mängduppgift

Hela 150 myrspovar inräknades på Resö juli månad

1998: 150 ex Resö östra T-m 98-07-00 (KGE).

STORSPOV *Numenius arquata* H, 12-2

På Saltö, Orust antas storspoven ha häckat, liksom flera tidigare år. Vid Ödsmåls kile rastade på 56 spovar den 26 april.

1998: 56 ex Ödsmåls kile K-v 26.4 (GW). 1 ex, möjl hck Saltö O-t 30.6 (SO mfl). 1 varnande. Hällevikstrand, Saltö O-t 30.6 (SO, TL).

RÖDBENA *Tringa totanus* H inland, 12-2

Årets enda inlandshäckning rapporteras från Harestad, där ett par häckade på ett åkerfält och fick ut minst två ungar.

1998: hck Flateby, Harestad K-v 3.7 (GW).

ROSKARL *Arenaria interpres*

När häckade roskarlen senast i Bohuslän? Någonstans finns kanske något par, den senaste tioårsperioden har juvenila roskarlar sett i tre av åren. Årets summa av 65 roskarlar är den högsta under denna tid. Studera tabellen.

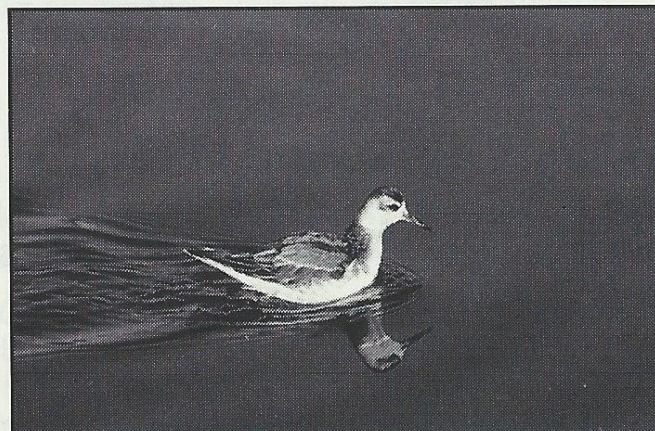
Tabell över antalet roskarlar per månad 1989-1998

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	S:a
89	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	3
90	-	3	-	1	1	2	-	-	2	-	-	1	10
91	-	2	2	-	5	-	-	2	1	-	-	-	12
92	-	-	-	-	31	-	4	5	-	-	-	-	40
93	-	-	-	1	20		7	28	1	1	1	1	61 juv 4 ex
94	-	-	-	-	44	-	-	-	1	-	3	-	48
95	-	-	-	-	8	-	1	-	1	-	-	-	10 juv 1 ex
96	-	-	-	-	18	-	2	-	-	1	1	4	26
97	-	-	-	3	5	-	-	3	4	-	-	-	15 juv 1 ex
98	9	-	-	1	5	-	4	10	1	1	34	-	65
S:a	9	5	2	6	137	2	20	49	11	3	41	5	290

1998: 4 ex Ormskär T-m 3.1 (LK,SW). 2 ex Svartskären S-ad 7.1 (SW). 3 ex Klippan T-m 24.1 (SW). 1 rst Bonden O-t 28.4 (SO). 5 rst Vallerö O-t 11.5 (SO). 1 ex Soten S-s 16.7 (JA, mfl). 4 ex Sotehuvud S-s 18.7 (LS,SG). 2 ex Haby bukt S-s 22.8 (SP). 2 str Måseskär O-t 23.8 (SO,SA). 6 ex Måseskär O-t 29.8 (FS,KSg). 1 ex vid 3 tillfällen Svartskären S-ad 21.9 tom 6.10 (SW). 1 ex Klippan T-m 2.11 (SW). 3 ex Svartskären S-ad 10.11 (SW). 25-30 ex Segelskären S-ad 14.11 (NN). 1 ex Råssö S-ad 11.1 (LK mfl).

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA *Phalaropus lobatus*

Underligt nog finns inget fynd av arten i år. Den totala fyndsiffran är 32/57. Artens uppträdande i rapporthänseende framgår av följande tabell.

Brednäbbad simsnäppa ses relativt sällan i vårt landskap. 16 fynd hittills.
Senaste fynd 1996 i Sotenäs kommun. Foto: Jörgen Olsson

Rapportantalet för rastande vadare de senaste 10 åren

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Skärfläcka	1	2	1	5	3	1	1	2	-	2
Fjällpipare	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kustpipare vår	2	3	-	7	5	3	2	3	2	1
Kustsnäppa vår	1	-	-	1	1	2	2	-	1	1
Sandlöpare	1	3	6	11	4	5	4	1	2	3
Småsnäppa	2	1	-	-	3	-	1	1	2	-
Mosnäppa	6	11	3	10	6	13	8	13	7	9
Spovsnäppa vår	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Skärnsnäppa	11	14	24	23	30	15	8	15	9	19
Myrsnäppa	1	2	-	1	-	-	-	1	1	2
Dvärgbeckasin	5	4	2	8	6	8	11	7	2	9
Dubbelbeckasin	3	-	1	3	5	-	2	-	1	2
Rödspov	3	-	1	2	-	4	2	4	-	1
Smaln. simsnäppa	4	2	1	-	10	5	3	1	4	-

BREDSTJÄRTAD LABB *Stercorarius pomarinus* Rr

Två observationer, men från förra året, av denna labbart är för vårt rapportområde anmärkningsvärt. Det över-väldigande antalet fynd i Bohuslän görs på Hönö. Den senaste tioårsperioden har åttiotalet fynd gjorts där mot fem för vårt rapportområde av Bohuslän.

1997: labb 1 juv Klädesholmen T-n 15.9 (TL). 1 juv+ 1 ad Klädesholmen T-n 16.9 (TL mfl).

LABB *Stercorarius parasiticus* H

Totalt har 9 par konstaterats häcka i landskapet. Detta är lite färre än det rapporterade tioårs genomsnittet som brukar vara ca 15 par. Rapport saknas helt från Lysekils, Uddevalla och Tjörns kommun. Orsaken till den sporadiska rapporteringen är självfallet svårigheten för ornitologer att komma ut till alla öar på ett säkert sätt. Under kustfågelinventeringen 1993 påträffades emellertid 60 par häckande labbar. Eventuella förändringar sen dess kan man dock inte dra slutsatser om inom ramen för denna rapport.

1998: 2 ex, hck Hällö S-s 22.5 (JA). 1 hck Halloren, Torsby K-v 21.6 (AG). 5-6 par Saltö O-t 30.6 (SO,TL). 1 par med 1 unge Halloren K-v 10.7 (PS). 1 par med 1 unge Sälö K-v 10.7 (PS). 1 ljus fas Klädesholmen T-n 25.7 (CL,TL). 4 ex varav 2 juv Halloren, Torsby K-v 9.8 (AG). 10 ex, troligen. 4 ex sågs samtidigt Fykan S-s 20.8 (AF).

FJÄLLABB *Stercorarius longicaudus* Rr

Arten ses under sen sommaren. Framför allt de juvenila, stryker ut med kusten när det blåser.

1998: 1 ad Soten S-s 16.8 (JO). 1 1K Grosshamn, Ramsvikslandet S-s 16.8 (PB). 1 1KV Måseskär O-t 21.8 (FS,GöG).

STORLABB *Catharacta skua*

Totalt 29 ex. är en hög siffra med tanke på att bara 4 av dessa setts i oktober som brukar vara bästa månaden. Sommarfynden dominerar således och ett ex sågs väster om Måseskär sent på året i december.

1998: 1 rst Vedholmen O-t 16.7 (SO mfl). 1 ex Klädesholmen T-n 26.7 (PG,SM). 3 rst Vedholmen O-t 5.8 (SO mfl). 1+1 ex Väst Måseskär O-t 6 o 07.8 (FS,KSg). Minst 5 ex Sotehuvud S-s 6.8 (PG,MJ). 3 ex Soten S-s 16.8 (JO). 1 ex Sotehuvud S-s 18.8 (JE.SG). 3 str Öbergs Tånge S-s 20.8 (EL). 2 str Sote Huvud S-s 20.8 (EL). 1 ex Väst Måseskär O-t 17.10 (FS,KSg). 1 ad Sotehuvud S-s 18.10 (SG). 2 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 1 ex Väst Måseskär O-t 14.12 (FS,KSg).

DVÄRGMÅS *Larus minutus*

Arten ses förhållandevis sällan. Den senaste tioårsperioden har den setts under alla årets månader utom juni. Årets 16 exemplar är en av de bästa årssiffrorna, se tabellen.

Tabell. Dvärgmå: Exemplar, månad, år

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
jan	-	-	2	1	6	-	1	-	-	2	12
feb	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
mar	-	3	1	1	-	-	-	-	-	-	5
apr	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	4
maj	2	1	1	11	7	-	1	1	-	-	24
juni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
jul	1	-	-	3	1	-	-	1	-	-	6
aug	2	2	-	1	2	7	-	-	-	3	17
sep	3	2	1	2	2	1	4	-	-	-	15
okt	1	1	-	-	6	1	3	2	6	8	28
nov	-	-	-	2	1	-	-	5	-	1	9
dec	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3
S:a	10	12	5	22	27	9	9	9	6	16	125

1998: 1 juv Fykan - Soten S-s 4.1 (LS,SG). 1 juv Habybuktt S-s 4.1 (LS,SG). 2 ex Ryskärsfjorden, Torsby K-v 26.4 (AG). 1 juv str Öbergs Tånge S-s 16.8 (EL). 2 juv str Öbergs Tånge S-s 18.8 (EL mfl). 3 ex Hermanö huvud O-t 24.10 (LS,SG). 2 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 2 ex Väst Måseskär O-t 29.10 (FS,KSg). 1 ex Härön T-n 30.10 (LS). 1 ex Väst Måseskär O-t 24.11 (FS,KSg).

TÄRNMÅS *Larus sabini* Rr

Efter förra årets invasion har arten passerat 100 funna exemplar i landskapet, och hör ej längre till första gradens rariteter. Med årets enda fynd är vi tillbaka till vardagen igen. Dessutom finns flera tilläggsfynd från förra året.

1997: 1 juv str Klädesholmen T-n 14.9 (TL, MaJ). 2+2 juv str Klädesholmen T-n 15.9 (TL). 4 juv str Klädesholmen T-n 16.9 (TL, AE). 1 juv Tjurpannan T-m 17.9 (AA) 1998: 1 juv Soten S-s 15.8 (KDA).

SKRATTMÅS *Larus ridibundus* H

Sedan skrattmåsen infördes på rapporteringslistan 1991 för att följa upp en vikande häckningstendens i landet, kan en tabell för denna tid ge en bild av situationen. Av den att döma är det i landskapets södra del, som den häckande populationen finns.

Tabell. Skrattmåås: Häckningslokaler, kommuner och år.

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
S-ad	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	3
S-s	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2
U-a	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
O-t	-	-	-	3	2	2	1	1	-	-	9
T-n	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	4
S-nd	-	-	-	1	1	2	3	1	1	2	11
K-v	-	-	-	4	6	-	3	-	-	1	14
S:a	1	0	1	9	9	5	9	2	2	6	44

1998: Enstaka hck bland fiskmåås Gräsholmarna, Torsby K-v (AG). Ca 25 hck Gåseskär S-ad (SK). Ca 15 hck Gullnäsholmen S-ad (SK). ca 50 hck par, tyvärr nästan alla ungar döda St Dagholmen S-nd (HA, FA). 10 hck par, lyckad hck L Dagholmen S-nd (HA, FA). ca 30 hck par Svälte, Djupvik T-n (HA, FA).

VITTRUT *Larus hyperboreus*

Med endast ett fynd från Klädesholmen den 28 december fortsätter nedgången som började i mitten av 90-talet. Orsaken torde inte helt gå att förklara med skådaraktivitet, utan den har säkert sin förklaring i fiskets nedgång. När sillruschen kulminerade i slutet av 80-talet sågs ca 10 vittrutar sammanlagt varje vinter i kustsamhällenas fiskehamnar. Efter inträdet i EU har fiskeflottan i Bohuslän minskat kraftigt kanske framför allt i den norra delen av landskapet. Nedgången märks tydligt på det minskade antalet trutar som uppehåller sig i hamnarna.

1998: 1 1K Klädesholmen T-n 28.12 (LH, TL).

KENTSK TÄRNA *Sterna sandvicensis*

Artens uppträdande under sommaren visar en normal bild, och förra årets avsaknad av den kentska tärnan under sommaren var tillfälligt. men den förhoppning om häckning som Jan Artursson skriver om 1989, uteblir åtminstone för detta rapportår.

Tabell. Kentsk tärna: Antal, år, månad

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
apr	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
maj	-	2	1	3	3	1	2	1	-	2	15
jun	1	-	4	6	2	3	2	-	-	1	19
aug	7	10	1	2	-	3	2	1	-	2	28
sep	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7
S:a	9	12	6	11	5	7	6	2	7	5	70

1998: tärna 2 ex Vallerö O-t 16.5 (FS,KSG). 1 ex Käringön O-t 21.6 (FS,KSG). 1 ex Soten S-s 16.7 (JA, mfl).

SILVERTÄRNA *Sterna paradisaea* H

Häckning av denna art är svårt att konstatera. I år finns glädjande nog två rapporter. Orust-lokalen är också angiven 1996. Strömstadhäckningen är den enda därifrån under tioårsperioden. Sammanlagt finns bara sex häckningsuppgifter från perioden, de tre andra är från Tanum och Lysekil. Fr o m nästa år är alla obsar av arten på listan.

1998: 1 hck Söskär O-t 30.6 (SO mfl). Hck. Okänt antal par Yttre Arsklävet S-ad 9.7 (BF). 1 ex Haby S-s 15.7 (JA).

VITVINGAD TÄRNA *Chlidonias leucopterus* Rr

Ett nytt fynd av vitvingad tärna gjordes vid Pater Noster. Tjörn har alltså en ny kommunart och Bohusläns siffran för vitvingad tärna är nu 4/5.

1998: tärna 1 ex Pater Noster T-n 25.6 (MA, LGJ).

SILLGRISLA *Uria aalge* H

Inga häckningsuppgifter tyvärr, men två mängdsiffror och en juliobs.

1998: 13 ex fiskade kollektivt+5ex Halsefjorden S-nd 1.3 (TL). 7 ex, varav 2 i sommarträkt. Galterön S-nd 5.5 (TL). 1 ex Kalvö, Havsstensund T-m 16.7 (KFr).

TORDMULE *Alca torda* H

Inte heller här några häckningsbesked, enbart en juliobservation.

1998: 1 ex V Fjällbacka T-m 15.7 (KFr).

TOBISGRISLA *Cephus grylle* H

Tobisgrisslan har svårigheter att få ut sina ungar, mest är det minken som är orsaken. Stora luckor kan ses i tioårstabellen. Förhoppningsvis beror det på svårigheterna för oss att nå ut till alla holmar som kan vara tänkbara häckningslokaler.

Tabell. Tobisgrissla: Häckningsrapporter, kommuner, år

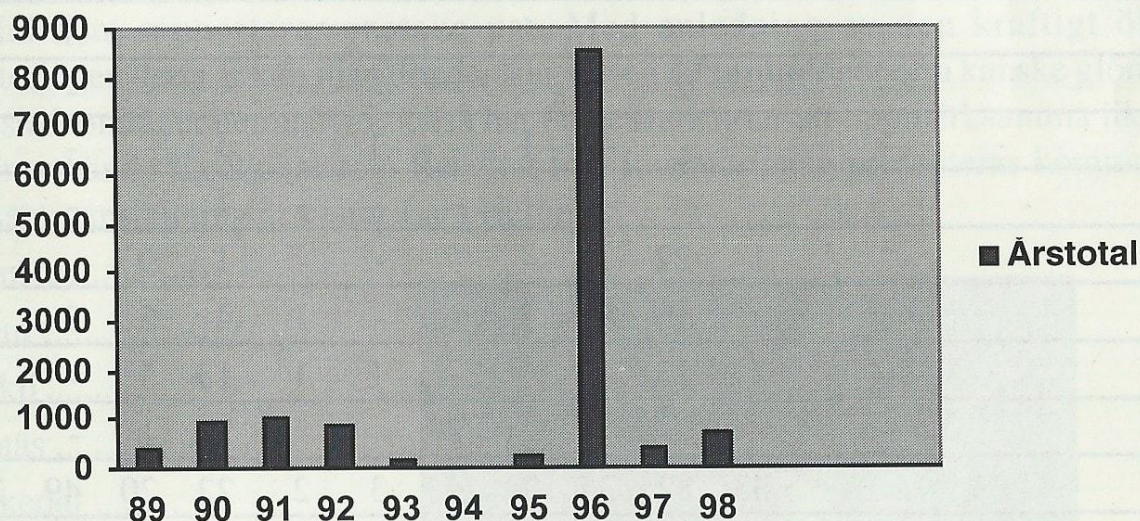
	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
T-m	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
S-s	3	3	-	-	-	-	1	-	-	-	7
L-l	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	3
O-t	1	-	-	2	4	-	-	-	-	-	7
K-v	1	1	1	3	4	4	2	-	2	2	20
S:a	5	4	2	5	9	8	3	0	2	3	40

1998: Enstaka hck på holmar Sälöfjorden K-v (AG). Inga hck, brukar hysa 5-10 par St Råvet K-v (PS). 6-8 hck par Mitholmarna K-v (HA,FA).

ALKEKUNG *Alle alle*

Årets 715 exemplar får anses som normalt. Kulmen inträffade i oktober. Då det sågs över 500 ex. mellan den 19 och 29:e.

Diagrammet talar för sig självt. Under tio år har drygt 13 000 alkekungar rapporterats. November är bästa månaden högsta siffra hittills är nov. 1996 då över 5 000 ex. rapporterades. Minst fynd görs mellan maj och sept.

1998: 1 ex Gofferholmarna, Råssö S-ad 5.1 (MK). 1 ex Klädesholmen T-n 5.1 (CL,TL). 1 ex Soten S-s 6.1 (JA). 15 ex Råssö-Svängen T-m 10.1 tom 24.2 (SW mfl). 1 ex Ramsvik S-s 11.1 (AF). 1 ex Arsklövet S-ad 13.1 (SW). 6 ex Soten S-s 17.1 (LS,SG). 2 ex Valön, T-m T-m 18.1 (JA). 6 ex Svartskären S-ad 24.1 (SW,MK). 5 ex Haby bukt S-s 25.1 (AF). 12 ex Soteshuvud S-s 25.1 (BK,SG). 3 ex Svartskären S-ad 29.1 (SW). 2 ex Soteshuvud S-s 1.2 (SG). 1 ex Väst Måseskär O-t 2.2 (FS,KSG). 2 ex Habybuk S-s 8.2 (LS,SG). 1 ex Ölbärsholmen, Råssö S-ad 15.2 (MO). 2 ex Soten S-s 17.2 (BBk). 3 döda Soten S-s 18.2 (BBk). 1 ex Storebuk; Råssö S-ad 18.2 (MK). 1 ex Måksundet, Galtö T-m 20.2 (MO). 1 ex Soten S-s 22.2 (LS,SG). 1 ex Arsklövet S-ad 22.2 (MO). 2 ex Soteshuvud S-s 22.2 (LS,SG). 1 ex Skallerödsvattnet T-m 1.3 (BG). 2 ex Kockholmen S-ad 1.3 (MK). 1+5+2+1+4+200+10 Väst Måseskär O-t 19 tom 30.10 (FS,KSG). 6 ex Gulskär T-m 19.10 (SW). Minst

50 ex! Fykan S-s 24.10 (AF,BeA). 16 ex Härmanö O-t 24.10 (LS,SG). 7 ex Tjurpannan T-m 24.10 (MO). 30 ex ca Torgrimmen-Svängen T-m 26.10 (SO). 1 ex omhändertagen Tjörn T-n 28.10 (F-c). >200 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl). 4 ex Arsklövet S-ad 30.10 (SW). 25 str Måseskär O-t 31.10 (SO mfl). 2 ex Habybukt S-s 1.11 (LS,SG). 3 ex Draget - Bohusmalmön S-s 1.11 (LS,SG). Minst 4 ex Ramsvik S-s 7.11 (AF,HL). 1 ex Haby bukt S-s 7.11 (AF,HL). 5 ex Båsen, Råssö S-ad 7.11 (MK). 1 ex Ramsön S-nd 7.11 (HA,FA). 14 ex Svängen-Råssö T-m 8.11 tom 1.12 (BAr,SW). 2 ex Västra Råssö S-ad 8.11 (MO). 2 ex Lallen S-ad 8.11 (MO). ca 20 ex Väderöfjorden T-m 8.11 (LS,SG). 7 ex Klädesholmen T-n 14.11 (PG,SM). Minst 20 ex Ursholmarna- Segelskären S-ad 14.11 (NN). 1 ex Bovallsstrand S-s 15.11 (NN). 3 ex Haby bukt S-s 15.11 (NN). 7 ex Haby bukt S-s 16.11 (PG). 20 ex Torgrimmen-Svängen T-m 24.11 (SO).

LUNNEFÅGEL *Fratercula arctica*

Vår dekalffågels tillvaro som häckningsart är troligen avslutad. Men du kan med tur och tålamod se den nästan alla av årets månader. Den är funnen i alla de senaste tio åren, även om de udda fynden oftast gäller döda fåglar.

Tabell. Lunnefågel: Antal ex, månad, år

	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	S:a
jan	14	2	27	-	-	-	-	-	-	4	47
feb	9	-	2	-	2	-	-	-	-	19	32
mar		11	5	-	-	1	-	-	-	22	39
apr	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	8
maj	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	2
jun	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
jul	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	3
aug	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
sep	1	22	1	-	-	-	-	1	9	-	34
okt	4	10	-	-	-	-	1	4	5	3	27
nov	2	23	-	-	-	1	1	13	5	-	45
dec	-	7	-	-	2	-	-	2	1	-	12
S:a	33	82	35	2	4	3	2	22	20	49	252

1998: 1 ex Capri S-ad 11.1 (MO). 1 ex, svårt oljeskadad Hållö S-s 18.1 (JA). 1 ex 2K NV Tryggö S-s 25.1 (AF). 1 ex Gofferholmarna, Råssö S-ad 31.1 (MK). 1 ex Sotehuvud S-s 8.2 (LS,SG). 1 ex Ommerholmen T-m 12.2 (BAr,SW). 1 ex Svartskären S-ad 12.2 (SW,BA). 1 ex Ölbärsholmen, Råssö S-ad 15.2 (MO). 3 ex + 1 död Soten S-s 18.2 (BBk). 2 ex Ommerholmen T-m 19.2 (EW,SW). 1 ex Väst Måseskär O-t 21.2 (FS,KSg). 1 ex, död Haby S-s 22.2 (JA). 1 ex, död Kunshamn S-s 22.2 (JA). 1 juv Sotehuvud S-s 22.2 (LS,SG). 1 ex Habybukt S-s 22.2 (LS,SG). 1 ex Ommerholmen T-m 24.2 (SW). 1 ex, död Grosshamn, Ramsvik S-s 25.2 (JA). 3 ex, döda Haby S-s 1.3 (JA). 2 ex Haby S-s 1.3 (JA). 3 ex Kockholmen S-ad 1.3 (MK). 1 ex Skälågen S-ad 1.3 (MO). 1 ex Ommerholmen T-m 2.3 (BAr,SW). 2 ex Väjern S-s 4.3 (JOJ). 1 ex Soten S-s 7.3 (LS,SG). 2 ex Kockholmen S-ad 7.3 (MK). 1 juv Sotehuvud S-s 7.3 (SG). 1 ex, död Tångevik, Ramsvik S-s 8.3 (JA). 1 ad Haby bukt S-s 8.3 (JO). 1 ex Kockholmen S-ad 15.3 (MK mfl). 2 döda Soten S-s 25.3 (BBk). 1 ex Grosshamn, Ramsvik S-s 29.3 (JA). 1 ex Hållö S-s 15.5 (JA). 3 ex Vedholmen O-t 29.10 (ThJ mfl).

SKOGSDUVA *Columba oenas* H

Häckning samt observationer under häckningstid av skogsduva rapporteras relativt sparsamt och i något vikande antal jämfört med rapporterna tidigare under 90-talet. Av materialet under årtiondet framgår att årets enda lokal där häckning konstaterats, Råssö, Strömstad är en klassisk lokal för arten och häckning rapporteras årsvisst härifrån med 1-3 par.

1998: 1 rop Sundsby T-n 19.3 (NN). 2 ex sj ekskog Galtö lera T-m 22.3 (SW). 2 ex Tofta herrgård K-v 11.7 (MR). 3 ex Tofta kile K-v 29.7 (MR). 1 ex Vitsten, Solberga K-v 29.7 (MR). 2 ex. Säkert tillhåll för arten Holma bokskog L-l 98-06-00 (SP). obs Ranebolund S-nd apr-maj (KS). 1 par hck? Bergskile U-a maj-juni (SG). Hck 3 par Råssö S-ad (BF).

RINGDUVA *Columba palumbus* anm.värda fynd

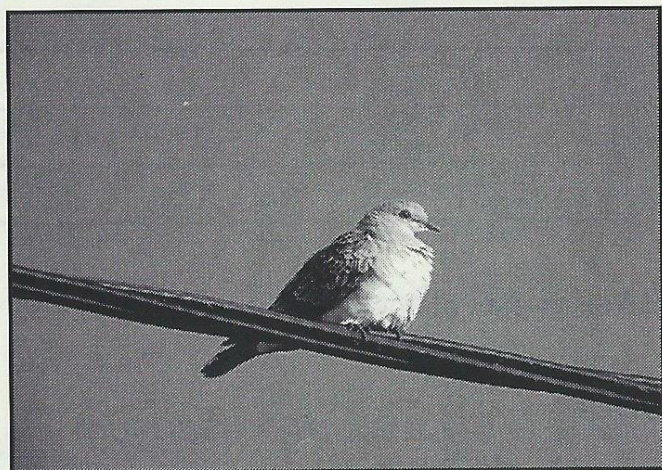
Ett helt albinistiskt stationärt ex rapporteras från Mollön, Uddevalla under hösten.

1998: 1 ex helt albinistisk stationär Mollön U-a 8.11 (JO).

TURKDUVA *Streptopelia decaoto* H

Turkduva är detta år en riksinventeringsart och har därför naturligt uppmärksammas mera än de tidigare åren under 90-talet i landskapet. Årets observationer överstiger med anledning av detta kraftigt i antal från det som tidigare har rapporterats. Av materialet framgår tydligt att koncentrationen av turkduva är sydlig och de allra flesta observationerna härrör sig från Uddevalla och Kungälv. I den norra delen av landskapet är det Strömstad som rapporterar enstaka par. Med anledning av den kraftigt ökade inrapporteringen detta år kan man dra den slutsatsen att ornitologer ofta kanske glömmer av att bostadsområdet hemmavid också har en del rara arter att uppmärksamma lika väl som de mer kända fågellokaler. Resultat från inventeringen presenteras kommunvis och för sammanställningen svarar Lars Hellman.

Strömstad	6
Tanum	0
Lysekil	5
Sotenäs	0
Munkedal	1
Uddevalla	24
Orust	1
Tjörn	3
Lilla-Edet	0
Stenungsund	3
Kungälv	22
Totalt	65

Turturduva. Denna ovanliga duva kan också ses i Bohuslän. Den är påträffad 28 gånger i Bohuslän, senast 1996. Foto: Jörgen Olsson

1998: 2 ex ropande Trälebystrands camping L-I 13.2 (AF). Hörd villaområde max 3 ex Solängsv. Jörlanda S-nd 21.2 - sommaren (LeS). 2 ex Stationshuset, Ljungskile U-a 20.4 (SP). 2 ex Skee S-ad 21.4 (MK). 2 ex Bergskile U-a 17.5 (SG). 2 ex Torp 2 M-I 1.6 (HO). 1 par Söbacken S-nd 10.6 (AE). 1 hrd Dingle centrum M-I 15.6 (SP). 2 ex Bäckevall M-I 23.6 (HO). 1 par Kristinedal S-nd 23.6 (AE). 1 ex Tega, Ytterby K-v 11.7 (MR). 2 ex Ljungskile centrum U-a 22.7 (SG). 2 ex Ljungskile skolan U-a 28.8 (SG). 3 ex Jörlanda S-nd sommaren (LeS). 2 par Ytterby K-v (PS). 1 par Sävelycke, Jörlanda S-nd (HA,FA). 1 par Tornhaga K-v (RR). 1 par Egnahemsgatan K-v (RB). 1 par Djurgården, Komarken K-v (RB). 13 ex Diseröd K-v (RB). 1 par Fästningsholmen K-v (CJä). 1 par Tvetgatan K-v (KS). 1 par Kolebacka K-v (KS). Flera par Ytterby station K-v (KS). 1 par Guddeby gård K-v (OP).

BERGUV *Bubo bubo*

Berguvspopulationen i Bohuslän följs av Peter Strandvik och han lämnar följande sammanställning för häckningssäsongen 1998. Efter tre år i följd med dåligt häckningsresultat lyckades äntligen häckningarna i samma omfattning, som det senaste toppåret 1994. Således är det bekräftat att uvpopulationen klarar flera år utan nämnvärd ungpåproduktion för att finnas på plats när födotillgången och väderbetingelserna åter blivit optimala.

Utöver häckningsresultaten finns som vanligt ett relativt stort antal observationer av arten.

Kommun	Revir	Kontr. revir	Lyckade häckningar	Ungar
Strömstad	11	10	3	5
Tanum	16	15	6	14
Sotenäs	8	4	3	8
Munkedal	3	2	0	0
Lysekil	6	5	2	5
Uddevalla	2	0		
Orust	11	7	6	11
Tjörn	9	7	5	10
Stenungsund	6	2	0	0
Kungälv	9	5	3	6
Totalt	81	57	29	59

1998: Lokaluppgifter återges ej.

SPARVUGGLA *Glaucidium passerinum*

Efter två år med uteblivna rapporter om häckning av sparvuggla återkommer arten nu med 3 häckningar i Svartedalsområdet. Födotillgång och väderbetingelser spelar här likvärdig roll som för berguvs häckningsframgång. Noterbart är att arten i år endast rapporterats söder om Uddevalla och uteblivet i de norra delarna av landskapet där den tidigare under 90-talet varit årsviss.

1998: 1 ex Abbe mosse U-a 1.3 (LS). 1 ex St Skarsjön U-a 8.3 (LS). 1 ex Klåvemyren S-nd 20.3 o18.4 (LS). 1 rop Mittvätnorna, Svartedalen S-nd 21.3 (AE). 1 par St Prästevattnet, Bredfjället U-a 28.3 (LS). 1 ex S Fjället - Bredfjället U-a 18.4 (BK,SG). 1 ex St Mörkevattnet, Bredfjället U-a 2.5 (LS). 1 holkhck, 6 ungar Svartedalen, Ucklum S-nd (RB). 1 holkhck, 6 ungar Svartedalen, Romelanda K-v (RB). 1 hck, 4 flygga ungar Svartedalen, Jörlanda S-nd (RB).

HORNUGGLA *Asio otus* H

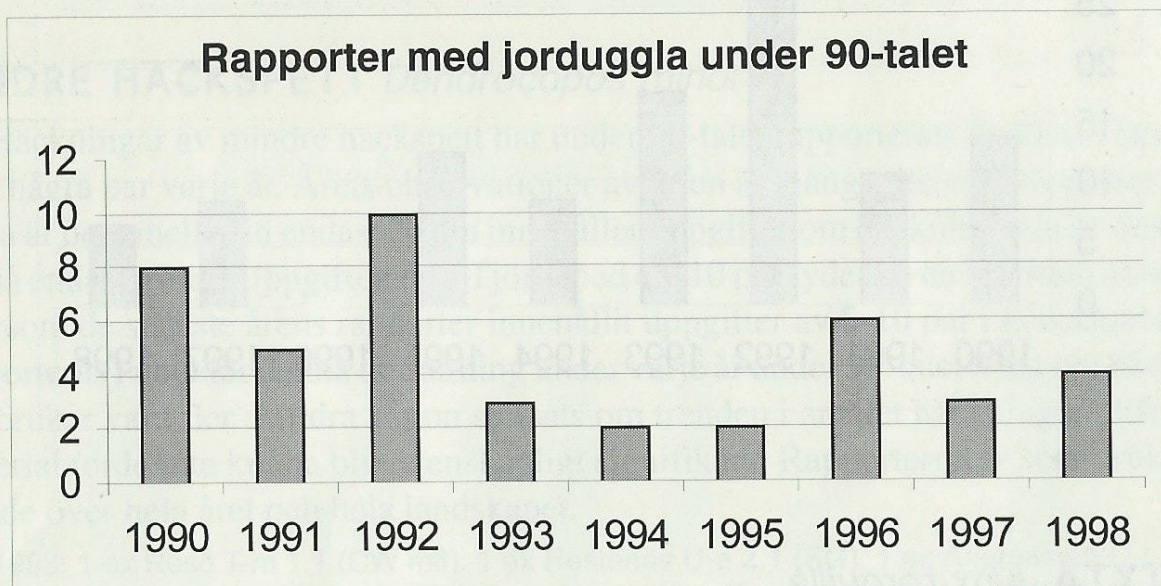
4 häckningar är konstaterade genom ungarnas tiggäten och eftersom spellätet är svår-fångat är det oftast genom ungarna som arten uppmärksammas. Här märks i år inte samma stora ökning av antalet häckningar som för berguv och sparvuggla utan antalet är endast en mer än 1997. Toppåren i antalet rapporterade häckningar för hornuggla under 90-talet är 1990 med 12 och 1994 med 10.

1998: 1ex Råane - Forshälla U-a 31.5 (SG). 2 juv hrd Tjurbacken, Ucklum S-nd 10.6 (PAT). tigglate ungar Hovsäter, Bullaren T-m 2.7 (CW,SW). 2 ungar hörda Gullmarsskogen L-l 20.7 (AF). 1par hck Bergskile U-a maj-juni (SG).

JORDUGGLA *Asio flammeus*

Jordugglan förekommer sparsamt i Bohuslän och årets 4 rapporter får anses vara något av ett medelvärde under 90-talet. Artens status framgår av diagrammet.

1998: 1 ex Vallerö O-t 10.5 (FS,KSG). 1 ex (även 1997) Bäckevall-Solberg M-l 11.6 (GO). 1 ex Ödsmåls kile K-v 25.8 (MA). 1-2 ex Väderöarna T-m 8.11 (LS mfl). 1 ex Väderöarna T-m 8.11 (LS,SG).

PÄRLUGGLA *Aegolius funereus*

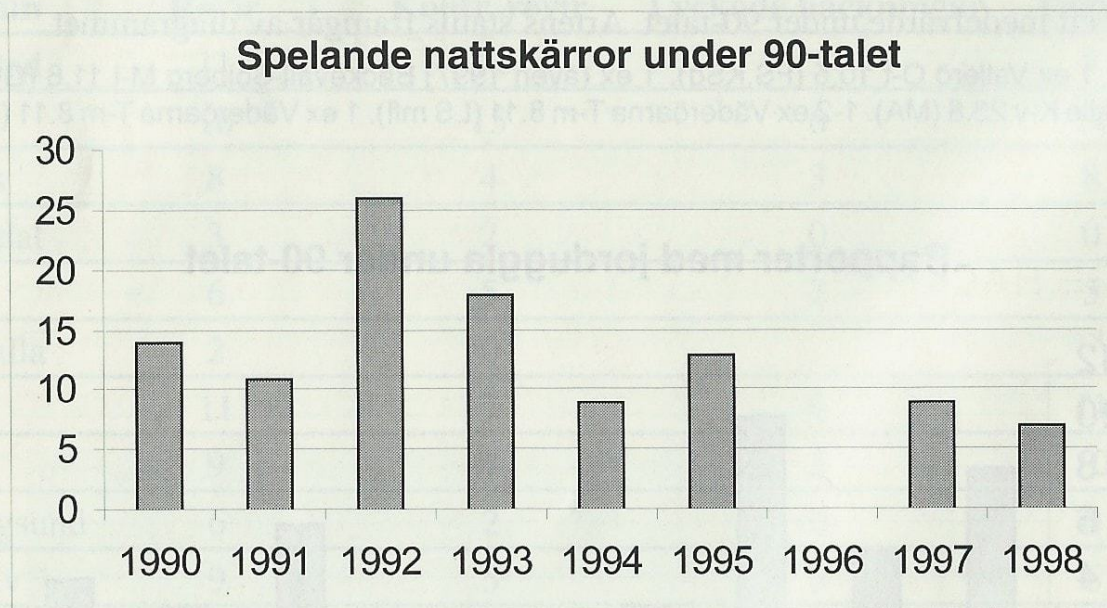
Liksom för berguv och sparvuggla har födotillgången också påverkat pärlugglans närvaro. Efter att ropande pärlugglar helt uteblev i 1997 års fågelrapport återkommer den i år med flera ex. I Svartedalsområdet norr om Kungälv noteras den på flera ställen och likadant i Tanum. En höstrapport finns också från Strömstad. Pärlugglan har rapporterats i ungefär denna omfattning under 90-talet fränsett bottenåret 1997 då endast 2 skadade individer omhändertogs och rehabiliterades på fågelcentralen på Hisingen.

1998: 1 rop Ek, Lur T-m 8.3 (SW). 1 rop Ranebo T-m 10 o 16.3 (EW,SW). 1 rop Klöveröd T-m 11.3 (ÅA). hörd Svartedalen K-v 12.3 (GW). 1 ex Klarevatten-Lindås K-v 20.3 (KS). 1 rop Klarevatten S-nd 23.3 (LH,AM). 1 rop Stora Grötevatten S-nd 31.3 (LH,ChL). 1 rop Ö Klarevatten S-nd 9.4 (PAT). 1 rop Björnom, Lur T-m 2.7 (CW,SW). Obs Hälle S-ad 3.10 (GOI).

NATTSKÄRRA *Caprimulgus europaeus*

Nattskärnan har en tendens till minskande rapportering under 90-talets senare del vilket framgår av det från materialet i tidigare rapporter beräknade antalet spelande fåglar som hörts och som visas i nedanstående diagram. Att arten uteblev helt i rapporterna 1996 får nog tillskrivas kontot bristande inventering. Liksom för andra skogsarter skulle säkert antalet rapporter med nattskärna öka om ornitologerna visade samma intresse för skogarna under försommarnätterna som våtmarkerna i jordbruksområden. Häckande nattskärna har under 90-talet endast noterats i Sotenäs 1997.

1998: 1 ex Funneshult U-a 13.5 (JO). 2 ex Jörlanda, Skottorp S-nd 29.5 (LH). 4 spl Svartedalen, utsikten Ålevattnet S-nd 30.5 (CL,LS,TL). 1 spelande Forshälladalen U-a 31.5 (BK,SG). 1 ex Älgsjön S-ad 21.6 (GOI). 1 spl Ulegrän S-s 25.6 (HOJ). Hck, 2 juv Östra Hälle S-ad 98-08-00 (BK).

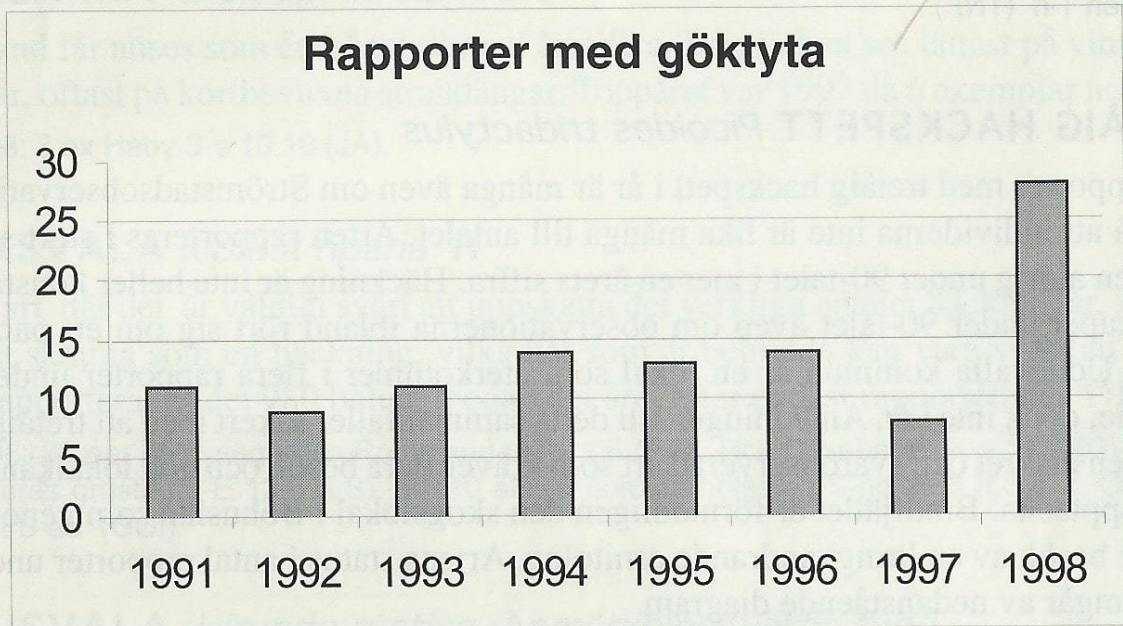

GÖKTYTA *Jynx torquilla*

Hela 28 rapporter med göktyta. Arten har ingått i fågelrapporteringen sedan 1991 och som tabellen visar så är det mer än en fördubbling av uppgifterna jämfört med tidigare år. Om detta är en tillfällig uppgång för en annars i antal minskande art får framtiden utvisa. Trots många rapporter finns i år ingen med konstaterad häckning. Häckning har rapporterats i landskapet under åren 1993 – 1996.

1998: 2 rst Måseskär O-t 23.4 (SO,GW). 1 ex Karingön O-t 24 tom 26.4 (FS,KSg). 1 spl Svanesund, Ängås O-t 24.4 (TL). 1 ex Åsen, Ljungskile U-a 25.4 (LS). 1 ex Bredfjället U-a 25.4 (LS). 1 ex Funneshultsjön U-a 29.4 (SG). 1 ex Bäcke varv, Hålda K-v 2.5 (LP). 1 rop Gullmarsskogen L-l 4.5 (AF). 1 hrd Knäm T-m 9.5 (BAr). 1 ex Backeleran S-ad 9.5 (MK,SW). Obs Tångudden S-ad 10.5

(SK). 1 rop Trälebystrands camping L-I 13.5 (AF). Obs Råssö S-ad 13.5 (SK). 1 spl Ödsmål, Hälledalen S-nd 14.5 (TL). 1 hrd Kleva, Sannäskilen T-m 17.5 (GG, SW). 3 ex Bredfjället U-a 20.5 (LS). 1 hrd Orrekläpp T-m 21.5 (SW). 1 ex Hede, Trynebacka M-I 22.5 (LH). 1 ex Hällevikstrand O-t 22.5 (SA mfl). 1 ex Torps gård, Hjærtum L-E 30.5 (LS). 1 ex Backeleran S-ad 9.6 (MO). 1 spl Fjälebro T-n 21.6 (TL). 1 ex Ramsön S-nd 4.7 (HA, FA). 1 ex Båsevik O-t 9.7 (SO, ThJ). 1 ex Bräcke O-t 10.7 o 26.9 (ThJ). 1 hörd Mjölkeröds golfbana T-m 98-06-00 (MK). obs Fästningsholmen och Trankärr K-v maj-juni (KS). Hck S Råssö S-ad (MK).

MINDRE HACKSPETT *Dendrocopos minor*

Häckningar av mindre hackspett har under 90-talet rapporterats årsvisst i landskapet med några par varje år. Årets observationer av arten är många, hela 59 rapporter men av dessa är det emellertid endast 2 som innehåller uppgifter om häckning och av dessa är en också endast trolig. Uppgiften från Tjörn med c:a 10 par tyder på en bra stam av arten här eftersom de senaste årens rapporter innehållit uppgifter av 5-10 par i kommunen. Arten rapporteras i ungefär denna omfattning under varje år under 90-talet även om häckningarna brukar vara fler. Att dra någon slutsats om trenden i antalet häckningar utifrån årets material torde inte kunna bli vetenskapligt signifikant. Rapporterna är som brukligt fördelade över hela året och hela landskapet.

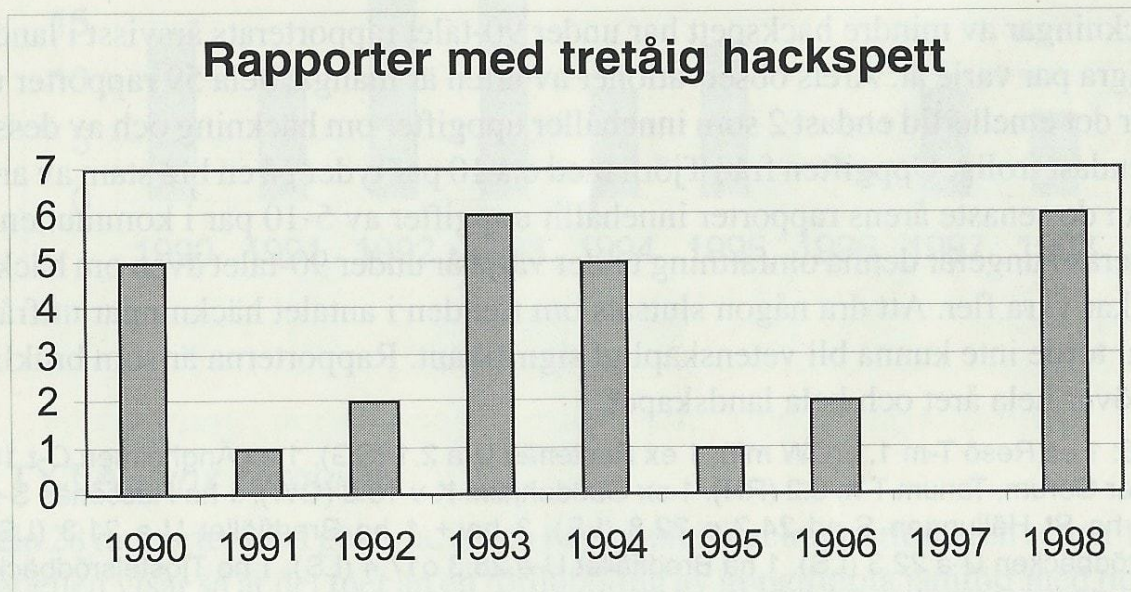
1998: 1 ex Resö T-m 1.1 (CW mfl). 1 ex Restenäs U-a 2.1 (SG). 1 ex Ängholmen O-t 10.1 (CP mfl). 1 par Gerum, Tanum T-m 8.2 (RH). 1 ex Guddehjälm K-v 18.2 (GW). 1 ha Råssönäs S-ad 18.2 (MK). 1 ha St Hällungen S-nd 24.2 o 22.8 (LS). 3 ha + 1 ho Bredfjället U-a 21.3 (LS). 1 ha Tjöstelsrödbäcken U-a 22.3 (LS). 1 ha Bredfjället U-a 28.3 o 17.4 (LS). 1 ho Tjöstelsrödbäcken U-a 29.3 (LS). 1 hörd Bulid U-a 29.3 (JO). 1 rop Håvedalen S-ad 2.4 (MK). 1 ex Lunnevik S-ad 5.4 (MO). Hck, 1 par Dalevatten S-s 10.4 (JA). 2 ex Bratteforsån U-a 11.4 (LS). 1 ex Harkeröd, Hålda K-v 15.4 (LP). 1 ex Svenshögen S-nd 18 o 26.4 (LS). 1 ex Kolebacka, Fontin K-v 18.4 (LP). 1 ex Funneshultsjön U-a 19.4 (LS). 1 ex vid 9 tillfällen apr-nov Sämstad L-I (SP). 1 ex Funneshultsjön U-a 25.4 (SG). 2 ex Bolsjön, Ranebo T-m 28.4 (AK, CK). 1 ex Tannamskilen T-m 28.4 (LK). 1 ex Funneshultsjön U-a 28.4 (SG). 1 ex Funneshult U-a 2.5 (JO). 1 hörd Samneröd U-a 3.5 (JO). 1 rop Gullmarsskogen L-I 6.5 (AF). 1 ex Bro, Brodalen L-I 17.5 (LP). 1 ex Lycke K-v 17.5 (GW). 1 ex Bodeleån U-a 26.5 (JO). 1 ho Järnblästen S-nd 9.6 (AM). 1 hörd Egersberg U-a 19.7 (JO). 1 ha Söbacken S-nd 23.7 (AE). 1

ex Industriängarna S-nd 2.8 (TL). 1 ha Industriängarna S-nd 16.8 (TL). 1 ha Industriängarna S-nd 16.8 (TL). 1 hörd Långvardsliden U-a 22.8 (JO). 1 ha Tjöstelsröd U-a 26.8 (LS). 1 ex Brattåshygget U-a 29.8 (JO). obs Råssö S-ad 21.9 (SK). 1 ex Soten S-s 27.9 (BBk). 1 trummande Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 11.10 (TL). 1 ex Haby bukt S-s 13.10 (JO). 1 ex S Råssö S-ad 17.10 o 14.11 (MK). 1 ho Härmanö O-t 24.10 (LS,SG). 1 ex Myren - Hermanö O-t 24.10 (LS,SG). 1 ha Ängholmen O-t 30.10 (ThJ mfl). 1 ex Bredfjället U-a 31.10 (LS). 1 ex Resö T-m 7.11 (BAr,SW). 1 ho Kärreberg O-t 7.11 (SA). 1 rop Trälebergs kile L-l 14.11 (AF). 1 rop Trommekilen L-l 14.11 (AF). 1 ex Haby bukt S-s 15.11 (NN). 1 ha Frupall, Svanvik O-t 14.12 (SO). 1 ho Kärreberg O-t 21.12 (SA). Hck i närheten, täta besök i trädgård Hammar Harestad K-v juli-nov (GW). Trol hck Hälle S-ad (GOI). Ca 10 par i kommunen T-n (TNF).

TRETÅIG HACKSPETT *Picoides tridactylus*

6 rapporter med tretåig hackspett i år är många även om Strömstadsobservationerna tyder på att individerna inte är lika många till antalet. Arten rapporteras i stort sett årsvisst men aldrig under 90-talet i mer än årets siffra. Häckning är inte heller konstaterade i landskapet under 90-talet även om observationerna ibland rört sig om ett par. Bredfjället i Uddevalla kommun är en lokal som återkommer i flera rapporter under detta årtionede, dock inte i år. Anledningen till detta sammanfaller säkert med att tretåig hackspett är en diskret och svårobserverad art som kräver flera besök och god lokalkännedom för att upptäcka. Bredfjället är förmodligen den skogslokal i Bohuslän som genom åren får mest besök av en kringvandrande ornitolog. Artens status i antal rapporter under 90-talet framgår av nedanstående diagram.

1998: hackspett 2 ho Kockholmen S-ad 11.10 (MK). 1 ex Västra Råssö S-ad 8.11 (MO). 1 ex Knäm T-m sept (KÅ). Höst obs Hälle S-ad (GOI). Höst obs Prästorp S-ad (HD). Höst obs Hustyft S-ad (GLu).

TRÄDLÄRKA *Lullula arborea* H

Denna skönsjungande lärka nämns i 16 rapporter från olika delar av Bohuslän. Vissa av dem konstaterar häckningar.

1998: 2 sj Rönningevattnet L-I 22.3 (AF). 1 sj Finnsbo, NO Lysekil L-I 24.3 (AF). 2 sj Tova T-m 27.3 (SW). 2 hck Ramneberget T-m 28.3 (JA). 1 sj Resö T-m 28.3 (SW). 1 sj Huuds moar T-m 19.4 (MO,LK). 1 sj Fiskebäckskil-Kristineberg L-I 29.4 (AF). 2 ex Trälebergs kile L-I 6.5 (AF). 20 ex, ökad hck i kommunen i rätt biotop Sotenäs k:n S-s 1.6 (JA). 1 sj, hck? Åh, Ödsmål S-nd 1.6 (PAT). 2 ex Backamo flygfält U-a 1.6 (SG). 1 sj Maens grustag L-E 1.6 (SG). 5 ex Terås grustag L-E 7.6 (LS,SG). 5 ex Terås grustag L-E 19.6 (LS). 1 spl Stripplekärr S-nd 20.6 (LS,TL). 2 ex. 1 med mat i näbben Järnblästen S-nd 20.6 (LS,TL).

BERGLÄRKA *Eremophila alpestris*

3 fynd får anses som en högst normal årssiffra. Berglärkan ses lättast på vintern och tidig vår, oftast på kortbevuxna strandängar. Toppåret var 1997 då 6 exemplar noterades.

1998: 3 ex Haby S-s 10.10 (JA).

BACKSVALA *Riparia riparia* H

En art där det är väldigt svårt att uppskatta det verkliga antalet häckningar. Bohål är inte det samma som en häckning, vilka hål som är bebodda kan vara svårt att avgöra. 1995 rapporterades det 980 bohål, medan det året efter endast rapporterades 170 bohål.

1998: 30 par ca Lysegården, Romelanda K-v 1.6 (AG). Hck Dösebacka K-v 11.6 (GW). 50-tal bohål Terås grustag L-E 13.6 (LS). 50+10 aktiva bon. Järnblästen S-nd 20.6 (LS,TL). Ca 20 bon Flåghult S-ad (GOI).

LADUSVALA *Hirundo rustica* Anmärkningsvärda fynd

Så här tidiga vårfynd tillhör ovanligheterna. Det finns ytterligare en tidig observation av ladusvala, nämligen 1996 då 1 ex noterades den 20 april.

1998: 2 ex, tidigt Råssö S-ad 18.4 (MK).

STÖRRE PIPLÄRKA *Anthus richardi* Rr

Denna östliga piplärka är lättast att notera i slutet av september och i stort sett hela oktober. Lättast att hitta på kortbevuxna strandängar oftast längs kusterna. Fyndsiffra 6/8.

1998: 1 ex Haby bukt S-s 27.9 (PB).

ÄNGSPIPLÄRKA *Anthus pratensis* Anmärkningsvärda fynd

Det tillhör ovanligheterna att det noteras ängspiplärkor så här långt norrut i Sverige på vintern. Under början av 90-talet så gjordes det fynd av ängspiplärka på vintern, det rörde sig då om ett fåtal individer. Så även den här gången.

1998: 1 ex Ängholmen O-t 6.1 (SO).

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA *Anthus cervinus*

En av våra ovanligaste häckarter i Sverige, men endast ett fynd får ses som ett dåligt år. Väldigt ovanlig även i Bohuslän, oftast kommer det bara in en eller ett par rapporter

per år. Ses tillfälligt på vår- och höststreck på typiska sträcklokaler. Oftast hör man bara ett tunt och utdraget fint psiii.

1998: 1 hörd Kampenhov U-a 5.9 (JO).

VATTENPIPLÄRKA *Anthus spinoletta* Rr

Ny art för landskapet. Blev så sent som för 5 år sen egen art då den splittrades från skärpiplärka.

Hittas lättast på tångbankar längs kusterna tillsammans med skärpiplärkor. En ganska ny art vars uppträdande har ökat kraftigt, troligtvis beroende på ökad kunskap om dess artbestämning. Fyndsiffra 1/1.

1998: 1 ex Haby bukt S-s 18.1 (PB, EI).

FORSÄRLA *Motacilla cinerea* H

En väldigt låg årssumma. Den faktiska summan är troligtvis mycket högre, problemet är den dåliga rapporteringen. Toppåren rapporterades det cirka 25-30 häckningar.

1998: 1 holkhck Solberg, Romelanda K-v 13.5 (PS). Hck 5 pull+2ägg. Rm Spekeröd, Harås såg S-nd 13.5 (TL). Hck Spekeröd, Gössby S-nd 13.5 (TL). 1 varn ha Spekeröd, Anvik S-nd 13.5 (TL). Hck 5 pull. Rm Spekeröd, Stötten S-nd 13.5 (TL). 1 varn ha Spekeröd, Kvarndalen S-nd 6.6 (TL). 1 juv Harås, Spekeröd K-v 29.7 (MR).

SÄDESÄRLA *Motacilla alba* 12-2

Årligen noteras det en eller ett par sädesärlor vintertid. Kan nog bero på att vintrarna har blivit mildare på senare år.

1998: 1 ex Trönnom, Torsby K-v 9.1 (AG). 1 ex Borealis Kracker S-nd 1.12 (LS). 1 ex Fregatten, Stenungsund S-nd 1.12 (SO).

ENGELSK SÄDESÄRLA *Motacilla alba yarellii* Rr

Endast ett fynd i år. En ras av vår egen sädesärsla, som häckar på dom brittiska öarna. Samhäckning mellan de båda sädesärlorna har inträffat vid ett fåtal tillfällen. Våren är klart störst chans att få syn på den engelska sädesärlan. Oftast så är det bara 1 fynd per år men det finns säkert mer att upptäcka.

1998: 1 ad ha Äng, Lyrön O-t 22.4 (SO).

SIDENSVANS *Bombycilla garrulus* Anmärkningsvärda fynd

En klassisk "vinterart". Ses oftast i småflockar omkring ett hundratal individer. Största flocken var i Uddevalla 1995 då 1000 exemplar noterades, 1990 noterades det cirka 1500 varav de flesta i slutet på oktober.

1998: 36 ex Galterön S-nd 10.1 (CP mfl). Minst 500 ex Hovhult U-a 5.2- -8- (JO, JJ).

STRÖMSTARE *Cinclus cinclus* H

5 konstaterade häckningar måste anses som en mycket låg summa. Kanske beror det på att den är väldigt tillbakadragen under häckningstid, eller så skådas det för lite i lämp-

liga biotoper under dess häckningstid. Toppåret var 1991 då det rapporterades 30 häckningar.

1998: Hck 5 pull.Rm Spekeröd,Rördalsån S-nd 13.5 (TL). 2 ex, hck med flygga ungar Ävja bäcken, Tosterödsvatten S-s 15.5 (JA). 1 hck Vallbyån K-v id.k —h (KS). 1 par matning Lysegårdsfallet K-v id.k —h (KS).

JÄRNSPARV *Prunella modularis* 12-2

En art som årligen övervintrar med en eller ett par exemplar. Lättast att hitta runt fågelborden. Mellan 3 till 5 exemplar är en vanlig siffra för en normal kylig vinter.

1998: 1 ex Käringön O-t 26.1 tom febr (FS,KSg). 1 ex Töllås O-t jan-mars (IH).

NÄKTERGAL *Luscinia luscinia*

En art som åter blev rapporteringsart efter ett par dåliga år i mitten på 90-talet. Årets 55 sjungande ligger i en jämn linje med de tre föregående åren. I början på 90-talet låg rapporteringsantalet runt 70 exemplar. Rekordåret inföll 1990 då 110 sjungande individer rapporterades.

1998: 1sj Habybukts S-s 10.5 (SG). 1 rm Industriängarna CES S-nd 12.5 (TL). 1 ex Käringön O-t 14.5 (FS,KSg). 3 ex, hck N om samhället Kungshamn S-s 15.5 (JA). Flera sj Överön, Torsby K-v 15.5 (AG). 1 ex Industriängarna S-nd 16.5 (LH). 1 sj Lyrön O-t 16.5 (SG). 1 ex Industriängarna S-nd 19.5 (LH). 1 sj Ejdetjärn T-m 21 o 23.5 (KE,SW). 1 sj Backeleran S-ad 22.5 till medio juni (MK). 1 sj Håle S-s 22.5 (PS). 1 sj Ulebergshamn S-s 23.5 (PS). 1 sj, hck? Kalven, Lyr O-t 24.5 (PAT). 1 sj Fossa, Skaftö L-l 25.5 (AF). 1 sj Nordöns sydsida K-v 27.5 (TJ,PS). 1 sj Nordön, Marstrand K-v 27.5 (PS). 1 sj Blixtviken, Klåverön K-v 27.5 (PS). 1 sj Lyrön O-t 28.5 (BK,SG). 4 sj Lindö T-m 29.5 (AAI,SW). 2 ex Torps gård, Hjærtum L-E 30.5 (LS). 1 sj Backa L-E 30.5 (CL, LS,TL). 1 sj Tjurholmen K-v 30.5 (CL, LS,TL). 1 sj Habybukts S-s 30.5 (SG). 1 sj parkeringen till Fykan - Soten S-s 30.5 (SG). Sj 16 revir vid nattexk. Ytterby och Göta älvdalen K-v 2.6 (GW). 1 rm + 1 kontr Industriängarna, CES S-nd 2.6 (TL). 1 kontr Industriängarna, CES S-nd 23.6 (TL). 1 kontr Industriängarna, CES S-nd 2.7 (TL). 2 pull rm +1 ad kontr Industriängarna, CES S-nd 12.7 (TL). Sj 8 revir Harestad K-v 98-05-00 (GW). 3 ex St Kornö L-l 98-05-00 (BT). 3 ex Tuveslätt T-n maj-juni (NN). Flera par sj Ytterby K-v (HO).

BLÅHAKE *Luscinia svecica*

12 fynd får ses som ett normalår för arten. En art som ses endast under en eller två vårveckor i mitten på maj. Fynd utanför dessa veckor på våren är väldigt ovanligt. Även enstaka höstfynd görs, då oftast av ungfåglar.

1998: 1 ex Storön Väderöarna T-m 10.5 (JA, mfl). 1 rst Vallerö O-t 11.5 (SO). 1 rst Lindö T-m 15.5 (SW). 2 ha, 2 ho Vallerö O-t 17.5 (SA mfl). 1 ex Habybukts S-s 19.8 (EL mfl). 2 rst Orrevikskilen S-ad 23.8 (BF). 1 juv ha rm Industriängarna S-nd 11 o 12.9 (TL).

SVART RÖDSTJÄRT *Phoenicurus ochruros*

En låg årssumma, endast 5 ex rapporterade. Det kan bero på att arten kan vara lurig att hitta på dess häckplatser. Häckar oftast inne på industriområden och kan då vara svår att komma åt. Högsta noteringen under 90-talet var 1995 då 16 ex noterades. Häckning har konstaterats vid ett par tillfällen.

1998: 1 subad ha Industriängarna S-nd 8.4 (AM,TL). 1 honfärgad Habybuk S-s 13.4 (SG). 2 ex Ramsvikslandet S-s 16.10 (SP). 1 ex, Autonova Sörvik U-a 30.11 (CO).

RINGTRAST *Turdus torquatus*

Andra veckan i april och fram till första veckan i maj ligger ringtrastens vårtopp. Senare observationer i maj är ovanligt. På höststräcket är fynden väldigt få. Vissa år inget höstfynd alls. Observationen den 6 juni detta år är extremt sent för att vara en ringtrast.

1998: 3 ex Väjern S-s 11.4 (JA,PK). 1 ex Jörlanda, Damstö S-nd 12.4 (LeS). 1 ex Damstö, Jörlanda S-nd 12.4 (LeS). 1 ha Restenäs U-a 13.4 (JO). 2 ex Kämpersvik T-m 14.4 (RH). 1 ha Marstrand K-v 15.4 (PS). 1 ex Säby ö T-n 17.4 (BKa). 8 ex Fykan S-s 19.4 (JA). 1 ha Haby buk S-s 19.4 (LS,SG). 2 ex Väjern S-s 20.4 (JA). 1 ho Härmanö O-t 21.4 (SO). 1 ha, 1 ho Resö T-m 23.4 (SW). 1 ex Käringön O-t 24.4 (FS,KSg). 3 ha Resö, Gårdvik T-m 26.4 (IJ,HJ). 1 ex Balkered T-n 29.4 (F-c). 1 ha Skansberget U-a 29.4 (JO). 3 ex Ramsvik S-s 2.5 (AG). 2 ha, 1 ho Resö, Gårdvik T-m 2.5 (IJ). 1 ha, 2 ho Fykan S-s 2.5 (JO). 1 ha + 2 ho Ramsvikslandet S-s 2.5 (SG mfl). 1 ex Resö, Gårdvik T-m 23.5 (HJ). 1 ha Hammar, Harestad K-v 6.6 (GW).

TALTRAST *Turdus philomelos* 12-2

Oftast görs det något eller några enstaka vinterfynd av taltrast. Under 90-talet så har det under följande år noterats taltrast på vintern: 1989 3 ex, 1991 1 ex, 1992 1 ex och 1994 2 ex.

1998: 1 ex Rörholmen O-t 28.12 (LH,TL).

RÖDVIINGETRAST *Turdus iliacus* H

I början på 90-talet så låg häckningsantalet mellan 10.15 par per år. Har sedan minskat år efter år. Kan bero på att rapporteringen inte är fullständig. Även enstaka vinterfynd har gjorts av rödvingetrast.

1998: 1 sj Ödsmål, Hällesdalen S-nd 14.5 (TL). 1 sj, hck? Dahl, Ucklum S-nd 15.5 (PAT). 1 hck Bro, Morlanda O-t 26.5 (SO). 2 sj Huveröd S-nd 30.5 (LS). 1 sj Hjærtum L-E 30.5 (LS). 2 sj Örstadsbukten, Öresjö L-E 30.5 (LS). 1 sj Ödsmål, Gullborga S-nd 14.6 (LS,TL). 1 ex Tegelviken S-nd 12.12 (LH). 2 sj Funneshultsjön U-a maj-juni (SG). 1 sj Kolbengtseröd U-a maj-juni (SG). Hck Nedre Lomeland S-ad (RA).

DUBBELTRAST *Turdus viscivorus* 12-2

Är den trastart som det görs mest vinterfynd av. Vårfynden utgörs av fynd mestadels i april. Större flockar tillhör ovanligheterna, men 1998 gjordes det fynd där vissa flockar översteg 100-strecket.

1998: 1 ex Sollid; Ljungskile U-a 28.2 (LS). Minst 100 ex Restenäs-Uddevalle U-a 13.4 (JO). 1 ex Bratteforsån U-a 5.12 (LS). 1 ex Resö västra T-m 15.12 (SW). 1 ex Kärrhed, Torsby K-v 20.12 (AG). 2 ex Karholmen, Torsby K-v 20.12 (AG). 1 ex Ödsmål, Starrkärr S-nd 24.12 (LH). 1 ex Brattefors U-a 24.12 (LS). 1 ex Ödsmål, Talbo S-nd 29.12 (LH). 2 ex Tegelviken S-nd 31.12 (LH).

GRÄSHOPPSSÅNGARE *Locustella naevia*

En art som i jämförelse med de två senaste åren har gått tillbaka. 1996 rapporterades det 33 sjungande och året efter 35 sjungande individer.

1998: 2 ex Brodalen L-l 18.5 (GH). 1 sj SV Färlevsfjordens nordspets L-l 18.5 (AF mfl). 1 sj 500 m N Bro k:a L-l 18.5 (AF mfl). 1 ex Kollungeröd vatten O-t 24.5 (LH). 1 sj Kollungerödvatten O-t 27.5 (SG). 1 sj Ejdetjärn T-m 28.5 (LK,SW). 1 sj Tjurholmen K-v 30.5 (CL, LS,TL). 1 sj Ytterby K-v 2.6 (GW). 4 sj Göta Älvdalen K-v 2.6 (GW). 1 sj Gerum, Tanum T-m 8.6 (RH). 1 sj Jörlanda S-nd 20.6 (HA,FA). 1 sj Forshälladalen U-a 31.5 till 21.6 (BK,SG). 2-3 par Ytterby K-v (HO). 1 sj 1,5 km N Bro k:a L-l 18.5 (AF mfl).

FLODSÅNGARE *Locustella fluviatillis* Rr

En art som numera blivit årlig i Bohuslän. Denna art ökar stadigt i större delarna av Sverige. Hörs ofta från någon buske i juninatten, då den låter höra sin skyttlande sång. Fyndsiffror: 18/18

1998: 1 ex Backeleran, Råssö S-ad 29 tom 31.5 (MK). 1 sj Dälene S-nd 29.5 (LS).

SÄVSÅNGARE *Acrocephalus schoenobaenus*

Lägsta noteringen på 90-talet för sävsångaren. Endast 9 rapporterade varav 3 ringmärkta. Högsta antalet sjungande individer var 1988 då 29 exemplar noterades.

1998: 1 sj Funneshult U-a 24.5 (JO mfl). 1 sj Funneshultsjön U-a 27.5 (SG). 1 sj Funneshultsjön U-a 31.5 (SG). 3 sj Jörlanda S-nd 20.6 (HA,FA). 1 juv rm Industriängarna S-nd 8.9 (TL). 1 juv rm Industriängarna S-nd 11.9 (TL). 1 juv rm Industriängarna S-nd 14.9 (TL).

KÄRRSÅNGARE *Acrocephalus scirpaceus*

Har åter blivit en rapporteringsart. Endast 6 rapporterade exemplar måste bero på att alla inte har lämnat in sina rapporter. Jämför man 1998, med 1988 och 1989 då det rapporterades 128 sjungande respektive 154 sjungande så inser man att det dåliga antalet beror på att det saknas rapporter och inget annat.

1998: 1 sj 500 m N Bro k:a L-l 18.5 (AF mfl). 5 par Ytterby K-v (HO).

TRASTSÅNGARE *Acrocephalus arundinaceus*

3 olika individer får ses som ett mycket gott år för trastsångaren. Detta är den högsta årssumman under 90-talet. Ganska fåtalig i Bohuslän beroende på avsaknad av riktiga slättsjöar. Fyndsiffror: 16/17

1998: 1 sj Röda Grind K-v 2.6 (GW). 1 sjungande Näs gård - Kollungerödvatten O-t 27- 28.5 (BK,SG). Obs Hälle S-ad 98-07-00 (GOI).

HÖKSÅNGARE *Sylvia nisoria*

En art som har det väldigt svårt att få ett stabilt bestånd i Bohuslän. Arten kräver väldigt täta buskage, där den lever ett undanskymt liv. På många öar så har dessa biotoper blivit nedsågade, vilket troligtvis påverkat höksångaren negativt. 2 häckningar får ses som ett normalår för arten.

1998: 1 sj Kalvö T-m 15.5 (SW). 1 varn Lindö T-m 29.5 (AAI,SW). 1 ex Båsevik O-t 20.6 o 9.7 (ThJ,SO). 1 matande Lindö T-m 16 o 20.7 (KGE). Hck, 2 ad+2 juv S Råssö S-ad 18.7 (MK). 2 sj S Råssö S-ad 98-06-00 (MK).

KUNGSFÅGELSÅNGARE *Phylloscopus proregulus* Rr

Detta var det sjunde fyndet i Bohuslän av denna lilla östliga sångare. Slutet av oktober till mitten på november skall man ge sig ut och leta om man vill hitta denna lilla juvel. Fyndsiffror: 7/10.

1998: 1 ex Storön, Väderöarna T-m 8.11 (PB,LS,).

TAIGASÅNGARE *Phylloscopus inornatus* Rr

Ett kompletterande fynd från 1997 ökar Bohuslänsfynden till 7/7.

1997: 1 juv rm Röda Grind, K-v 28.9 (KS, ML).

GRANSÅNGARE *Phylloscopus collybita* H

En hög årssumma. Under 90-talet så var den tidigare toppnoteringen 8 sjungande, så detta år blev det nästan en fördubbling vilket får ses som en positiv trend.

1998: Hck, flera Sotenäs k:n S-s 7.4 -00 (JA). 1 sj Industriängarna, CES S-nd 2.5 (TL). 1 sj Amdal, Bullaren T-m 10.5 (EW mfl). 1 sj Älgön K-v 15.5 (GW). 1 sj Ejdetjärn T-m 23.5 (MK,SW). 1 sj Håлта K-v 26.5 (GW). 1 sj Huveröd S-nd 30.5 (LS). 1 sj Utby, Hjærtum L-E 30.5 (LS). 2 revirhävande ha Håлта idrottsplats K-v 31.5 -juni (LP). 1 sj, hck? Timmerviken S-nd 31.5 (PAT). 1 sj Norumsån S-nd 14.6 (MR). 2 revir Hammar, Harestad K-v 28.6 -juli (GW). 1 sj Tjurpannan T-m 5.7 (AA). 1 juv rm Industriängarna S-nd 11.7 (TL). 1 juv rm Industriängarna S-nd 20.7 (TL). 1 sj Tjurpannans parkering T-m 26.7 (DC,SW). 1 juv rm Industriängarna S-nd 27.7 (TL). 1 matande Tjurpannans parkering T-m 5.8 (DC,SW). 1 sj Resö T-m 15.15 -05 tom 27 (BAr,SW).

MINDRE FLUGSNAPPARE *Ficedula parva*

De flesta fynd av mindre flugsnappare utgörs av hannar som ses i lämplig biotop. Lämplig biotop är stora bokskogar och raviner med mycket lövträd. Ett fynd får ses som en normal årssumma.

1998: 1 ad varnande Sundsby T-n 20.6 (LS,TL). 1 utfärgad ha varn Sundsby, Källdalen T-n 20.6 (LS,TL).

SKÄGGMES *Panurus biarmicus*

En mindre invasion kunde noteras detta år. Sammanlagt 150 exemplar. Arten blev observerad på många olika lokaler där det fanns minsta lilla vassrugge. Många flockar stannade dessutom en längre tid så det var inga problem att få syn på dessa skäggmesar. Tidigare under 90-talet så var det under åren 1990-1992 som det rapporterades större antal, men inte i närheten av 1998.

1998: hrd Sandvik, Harestad K-v 9.1 (KS). 10 ex Kollungeröds vatten O-t 5.9 (CP mfl). 25 ex, sedan kvar i var antal S Råssö S-ad 3.10 tom 31.12 (MK). 40-tal Funneshultsjön U-a 11.10 (LS). 10 ex Funneshult U-a 11.10 (JO). minst 35 ex Funneshultsjön U-a 11.10 (LS,SG). 10-tal ex Hals O-t 12.10

(SO). Hörd Haby bukt S-s 31.10 (JO mfl). Minst 10 ex L Hällungen S-nd 29.11 (LS). 3 ex L Hällungen S-nd 6.12 (LS). 2-3 ex Sandvik, Harestad K-v 31.12 (KS).

PUNGMES *Remiz pendulinus*

En art som häckar i väldigt varierande antal från år till år i Sverige. I Bohuslän observeras det årligen någon enstaka individ. Tidigare under 1990-talet har det observerats 7 exemplar. Fyndsiffror: 14/18.

1998: obs Fästningsholmen K-v början av juni (RB).

SOMMARGYLLING *Oriolus oriolus*

Sommargyllingen häckar som närmast i Skåne och på Öland och Gotland. Arten har observerats under den senaste 10-års perioden varje år utom 1995. Samtliga år så har det bara gjorts ett fynd förutom 1996 då 2 ex sågs.

1998: 1 sj Härm, Härmanö O-t 1.6 (LT).

STÄPPVARFÅGEL *Lanius excubitor pallidirostris*

Första fyndet av denna ras av varfågel, som häckar på stäpperna i Kazakstan och runt Svarta havet. Detta var det sjätte fyndet i landet.

1998: 1 1K Haby bukt S-s 31.10 tom 1.11 (PB, EI, JO).

NÖTKRÅKA *Nucifraga caryocatactes* H

En art som det är svårt att konstatera om den häckar, eftersom den är ganska tillbakadragen på sommaren. Har konstaterats häcka vid ett antal tillfällen under 90-talet, som mest 1995 då 4 häckningar rapporterades.

1998: 1 ex. Smedseröd S-nd 14.6 (CL, LS, TL). obs Ranebolund S-nd maj (KS). Under hck-tid Bredfjället U-a (LS). Trol hck. Kraftigt födosök Nedre Lomeland S-ad (RA).

SVART KRÅKA *Corvus corone corone* Rr

En ras av kråka som på våren kan vara luriga att skilja från unga råkor. Oftast rapporteras det ett eller ett par fynd per år.

1998: 1 ex Gårdvik, Resö T-m 2.5 (SW, BAr).

KORP *Corvus corax* Anmärkningsvärda fynd

En rapport gällande 150 exemplar i en flock får anses som mycket ovanligt. Finns inga sådana här liknande flockar rapporterade under 90-talet.

1998: 150 ex Idefjorden S-ad 29.7 (SK mfl).

BERGFINK *Fringilla montifringilla* H

Andra sjungande exemplaret på 90-talet i landskapet. Arten är ju som bekant en klassisk norrlandsart. Så sommarfynd får anses som mycket ovanligt.

1998: 1 sj Bredfjället U-a 2.5 (LS).

STEGLITS *Carduelis carduelis*

Näst högsta noteringen under 90-talet. 1992 noterades det 162 exemplar. De flesta fynden avser vinterobservationer. Tveksamt om arten häckar i vårt landskap.

1998: 6 ex Glose strand, Torsby K-v 6.1 (AG). 3 ex Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 18.1 (TL). 5 ex Bö tjärn T-n 30.1 (LA). 1 ex Krokstrand S-ad 19.2 (MK). 30 ex Kärreberg O-t 22.2 (SA). 1 sj Fossa, Skaffö L-l 25.2 (AF). 7 ex Mollön U-a 1.3 (JO,EB). 1 ex Råssö S-ad 18.4 (MK). 1 ex Kåringön O-t 27.4 (FS,KSg). 1 ex Hjälmsvik O-t 29.4 (SO). 1 ex Trälebergs kile L-l 12.8 (AF). 13 str Lyr O-t 5.10 (SO). 2 ex Härön T-n 30.10 (LS). 2 ex Sjöbol L-l 3.11 (JA). 1 ex Mollön U-a 8.11 (JO). 1 rst Myckleby k:a O-t 18.11 (SO). 7 ex Sotenkanalen S-s 20.12 (LS,SG). 9 ex Habybukta S-s 20.12 (LS,SG). 40 ex Brattefors U-a 24.12 (LS). 3 ex Boxviks kile O-t 28.12 (ThJ). 6 ex Kungshamn S-s 29.12 (JA). 3 ex Skarsjövallen U-a 31.12 (LS).

SNÖSISKA *Carduelis hornemanni* Rr

En art som har ökat den sista 5 års perioden. Den största delen av ökningen beror nog på ökad ornitologisk aktivitet och fältbestämningskunskap.

1998: 2 ex Ängholmen, Rönnäng T-n 5.1 (TL,ChL). 1 ad ha Svanviks kile O-t 9.1 (SO,SA).

BÄNDELKORSNÄBB *Loxia leucoptera* Rr

Ett fynd av bändelkorsnäbb förra året gör att också Bohuslän fick ett fynd detta invasionsår.

1997: 1 ex Industriängarna S-nd 19.10 (TL).

STÖRRE KORSNÄBB *Loxia pytyopsittacus*

Större korsnäbben häckar mitt i vintern så det kan vara lite lurigt att konstatera häckning vid den årstiden. Fyndbilden varierar väldigt mycket, så årets antal får ses som ett ganska dåligt år. Toppnoteringen skedde 1990 då 58 exemplar rapporterades.

1998: 1 ha, 2 ho Bredfjället U-a 18.1 (LS). 4 ha, 3 ho Bredfjället U-a 25.1 (LS). 1 ha, 1 ho Bredfjället U-a 15.4 o 2.5 (LS). 1 ha Bredfjället U-a 7.11 (LS).

ROSENFINK *Carpodacus erythrinus*

Endast 18 inrapporterade exemplar får ses som ett mycket dåligt år. Förhoppningsvis så har arten inte minskat så kraftigt som rapporteringen visar, utan det beror troligtvis på den mänskliga faktorn. Toppnoteringen kommer från 1993 då 98 exemplar noterades.

1998: 1 sj Tjurholmen K-v 6.1 (AG). 1 ha Marieberg K-v 17.5 (GW). 1 sj Ejdetjärn T-m 21 o 28.5 (SW,LK). 1 ex Kåringön O-t 27.5 (FS,KSg). 1 ex Resö T-m 28.5 (BE). 1 sj Orrevikskilen S-ad 29.5 (MK). 1 ha sj Hjærtum L-E 30.5 (LS). 1 ha sj Torps gård, Hjærtum L-E 30.5 (LS). 1 hck par + 1 2K ha Röda Grind K-v 31.5 tom 15.7 (KS). 1 2K ha sj Bratteforsån U-a 2.6 (LS). 3 sj St Oxhagen och Fästningsholmen K-v 7 tom 30.6 (KS). 1 ha sj L Hällungen S-nd 7 tom 10.6 (LS). 1 sj L:a Hällungen S-nd 7.6 (LS,SG). 2 sj Fästningsholmen K-v 11.6 (GW). 1 ha sj Terås grustag L-E 13.6 (LS).

TALLBIT *Pinicola enucleator*

En invasion utan dess like. Det gick knappast att gå utanför dörren innan man hörde eller såg någon "dumsnut". 1987 var den senaste invasionen. Högsta noteringen som gjorts mellan invasionsåren 1987-1998 var 1994 då 40 ex sågs.

1998: 4 ex Råssö S-ad 7.11 (MK). 1 ex Havskuren U-a 7.11 (DK). 8 ex Hovhult U-a 9.11 (DK). 11 ex, 1 ha, 10 ho Hovhult U-a 11.11 (JO mfl). 2 ha, 1 ho Bredfjället U-a 14.11 (LS). 1 ex Bredfjället U-a 15.11 (LS). 1 ha Liveröd, Ljungskile U-a 22.11 (LS). 3 honf Kultehamn O-t 22.11 (AE). 16 ex (4 ad ha+1 2K ha+11 ho) Kultehamn O-t 24.11 (SO). 3 honf Resö T-m 24.11 (SW,BAr). 3 ha, 3 ho Ödsmål, Krontofta S-nd 28.11 (LH). 1 ex Trälebergs kile L-I 28.11 (AF). 1 str Trälebergs kile L-I 28.11 (AF). 1 ha Bredfjället U-a 28.11 (LS). 15 ex. Minst 5 hanfärgade Bergsvägen S-nd 28.11 (MV,TL). 4 ex, ho/ungf Kultehamn O-t 29.11 (LH). 13 ex (2 ha 11ho) Kultehamn O-t 29.11 (SA). 2 ex L Hällungen S-nd 29.11 (LS). 34 ex Hovhult U-a 5.12 (JO mfl). 5 ex överflygande Bulid U-a 6.12 (JO). Ca 30 ex Fridhem L-I 10.12 (AF). 4 ha, 6 ho Sandviken, Harestad K-v 11.12 (TR). Ca 15 ex L Edet L-E 13.12 (BBk). 2 ha, 4 ho Hammar, Harestad K-v 14.12 (GW). Minst 16 ex Mariedal L-I 19.12 (AF,MT). 2 ex Migandet, Harestad K-v 19.12 (KS). Minst 7 ex Hovhult U-a 20.12 (LS). 3(1ha+2ho)+9(3ha+6ho) Ödsmål, Krontofta S-nd 20.12 (TL). 7 ex Teliasförråd - Hovhult U-a 20.12 (LS,SG). 2 ho Lillesjö U-a 24.12 (JO). 2 ex Ödsmål, Krontofta S-nd 26.12 (LH). 8 ex Tuvesvik O-t 26.12 (KS). 1 ha str Rörholmen O-t 28.12 (LH,TL). 1 ha str SV Kalvöfjorden, Rörholmen O-t 28.12 (LH,TL). 20 ex Kungshamn S-s 30.12 (JA). 1 ex Lysekils centrum L-I 30.12 (AF). 1 ha Hällevikstrand O-t 30.12 (FK). 1 ex Lysekils centrum L-I 30.12 (AF). 1 ho Penninggatan U-a 30.12 (JO). 1 ex St Skarsjön U-a 31.12 (LS). 11 ex Vejern S-s 31.12 (KR).

STENKNÄCK *Coccothraustes coccothraustes* H

Endast 5 rapporterade häckningar får ses som ett dåligt år. Detta är en art som lever ett undanskymt liv under häckningstid. Kanske en bidragande orsak till det låga antalet.

1998: 6 ex. 1 sj ha Industriängarna, CES S-nd 2.5 (TL). 3-4 ex. Måröd S-nd 11.6 (LS,TL). Minst 2 ex Smedseröd S-nd 14.6 (CL, LS,TL). Flera ex, ad och juv, trol hck Naturbruksgymnasiet, Dingle M-I 15.6 (SP). 1 ex Gamla Strandnorum S-nd 19.6 (MR). 1 ex Harås, Spekeröd S-nd 29.6 (MR). minst 2 par hck Bratteforsdalen - Ljungskile U-a maj-juni (SG). Hck Hammar, Harestad K-v (GW). Möjl hck Ytterby K-v (HO).

LAPPSPARV *Calcarius lapponicus*

11 exemplar får ses som ett normalt år för arten. Merparten av fynden utgörs av höstobservationer. 1995 noterades det inte mindre än 230 exemplar, men det berodde på extremt väder i mitten och slutet på april. Andra toppår så ligger noteringarna runt 70 exemplar vilket får räknas som ett mycket gott år.

1998: 1 2+ ha rm. Industriängarna S-nd 6.4 (TL). 1 ha rst Svanviks kile O-t 7.4 (SO). 1 2+ ha kontr Industriängarna S-nd 7.4 (TL). 1 str Kockholmen S-ad 1.5 (MK). 1 ex Dagholmarna S-nd 5 o 26.9 (HA,FA). 1 ex Bredfjället U-a 12.9 o 1.10 (LS). 1 mot S Industriängarna S-nd 20.9 (TL). 1 ex Ljungskile. Bredfjället S-nd 22.9 (TL). 1 str S Råssö S-ad 3.10 (MK). 1 ex Härmanö O-t 24.10 (LS,SG).

VIDESPARV *Emberiza rustica* Rr

Ett kompletterande fynd från 1997 ökar bohuslänsfynden till 4/4.

1997: 1 ho/1 K Röda Grind, K-v 20.9 (KS m fl)

Fynd som ej godkänts för publicering

VITNÄBBAD ISLÖM *Gavia adamsii* Rr

1 juv Härmanö, O-t 24.10.

BRUN GLADA *Milvus migrans* Rr

1 ex Bredfjället, U-a 17.5.

FJÄLLPIPARE *Charadrius morinellus* Rr

1 juv Ödsmåls kile, K-v 11.9.

DUBBELBECKASIN *Gallinago media* Rr

1 ex Ödsmåls kile, K-v 5..9.

VITRYGGIG HACKSPETT *Dendrocopos leucotos* Rr

1 ho Idefjorden, S-ad 7.11.

GRANSÅNGARE *Phylloscopus collybita tristis* Rr

1 ex Råssö, S-ad 18.10.

2 årsungar rm Röda Grind, K-v 27 o 31.10.

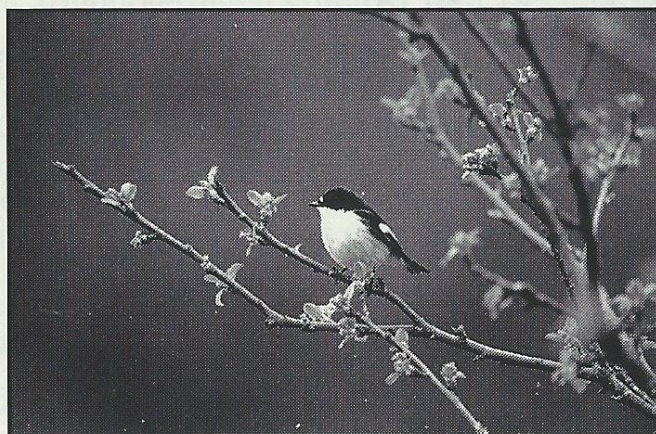
SVART KRÅKA *Corvus c, corone* Rr

1 ex Ödsmåls kile, K-v 1.4.

Fynd under behandling av Rk

ROSENTÄRNA *Sterna dougallii* Rr

1 ad Vallerö, O-t 8.5.1990.

Svartvit flugsnappare. Foto: Stig Giaever

Signaturer

sign	namn				
AA	Anders Andersson	GOI	Göran Olsson	MK	Martin Kvarnbäck
AAI	Arne Asplund	GS	Göran Strömberg	ML	Malin Löfgren
AE	Anders Emanuelsson	GW	Gunnar Wikman	MO	Morten Olsen
AF	Anders Fransson	GöG	Göran Grunden	MR	Mats Raneström
AG	Agne Gillholm	HA	Håkan Aronsson	MrK	Maria Kvarnbäck
AH	Alf Havstam	HD	Henrik Dahlgård	MT	Mats Tunsvik
AK	Agne Karlsson	HJ	Henning Jakobsson	MV	Marko Vartiainen
AL	Anders Larsson	HL	Håkan Lernefalk	NN	Nisse Nilsson
AM	Anders Melin	HO	Henry Olsson	OK	Olle Kvarnbäck
AN	Aimon Niklasson	HOJ	Hans-Olof Johansson	OP	Olof Pehrsson
AO	Adam Oskarsson	HS	Holger Stamer	PA	Pelle Adenäs
BA	Bernt Andersson	HV	Håkan Vikander	PAJ	Per-Anders Johansson
BAr	Beverly Arvidsson	IH	Inger Hillerström	PAT	Per Anders Ternevall
BB	Bertil Berntsson	IJ	Ingrid Jakobsson	PB	Peter Backman
BBk	Bernt Björk	JA	Jan Artursson	PE	Per Edman
BE	Bernt Eriksson	JBO	Jörn Böhmer-Olsen	PG	Patrik Gullström
BF	Björn Forsberg	JE	Joakim Ehrs	PK	Peter Kinberg
BFI	Birgitta Florell	JH	Johan Hellström	PS	Peter Strandvik
BG	Birger Gedda	JJ	Jan Johansson	RA	Rolf Andersson
BGS	Bo G Svensson	JL	Johan Larsson	RaJ	Ralf Johansson
BGu	Bengt Gustavsson	JM	Jimmy Markland	RB	Roland Börjesson
BK	Birgitta Kilenstam	JO	Jörgen Olsson	RgJ	Roger Jonasson
BKa	Bengt Karlsson	JOJ	John-Olof Johansson	RH	Rune Hansson
BP	Bert Pettersson	JWe	Jan Wendebj	RJ	Rolf Johansson
BR	Bertil Rahm	KDA	Karl David Arvidsson	RL	Roger Ländström
BT	Bo Tallmark	KE	Kjell Eriksson	RM	Roland Mattson
CH	Claes Haglund	KF	Kristina Fchekeley	RR	Rune Roslin
ChL	Christer Lind	KFr	Kenneth Franzén	SA	Stefan Avenfors
CJä	Christina Järnvik	KGE	Karl-Gustav Elinder	Sfgr	Stenungsunds fågelgrupp
CK	Christian Karlsson	KH	Krister Helin	SG	Stig Giaever
CO	Conny Olsson	KJ	Knut Johannesson	SK	Stefan Karlsson
CP	Conny Palm	KK	Klas Karlsson	SL	Sofie Lindstedt
CW	Caroline Westman	KR	Klas Rådberg	SM	Stefan Malm
DK	Dan Korn	KS	Kåre Ström	SO	Stefan Oscarsson
EB	Elsa Brink	KSg	Kristina Sjöberg	SP	Stig Petersson
EI	Eva Israelsson	KW	Kent Williamsson	SW	Sune Westman
EL	Erik Landgren	KÅ	Klas Åkesson	TA	Tomas Aronsson
EO	Elvy Olsson	LA	Lars Arell	TEC	T E Carlander
EW	Emelie Westman	LeS	Lennart Samuelsson	TH	Torbjörn Hansson
FA	Fredrik Aronsson	LGJ	Lars Göran Jansson	ThJ	Thorild Jonsson
F-c	Fågelcentralen	LH	Lennart Hermansson	TJ	Tommy Järås
FJ	Fredrik Johansson	LK	Lars Kjellgren	TJa	Torbjörn Jansson
FK	Fredrik Körner	LOE	Lars-Olof Eriksson	TK	Tor Kvarnbäck
FS	Folke Sjöberg	LOH	Lars Ove Hultgren	TL	Thomas Liebig
GG	Gunnar Grahn	LP	Lars Petersson	TM	Tommy Magnusson
GH	Gerhart Herrman	LS	Lasse Svensson	TMb	Torbjörn Mossberg
GL	Gerhard Ljungberg	LT	Lennart Tullberg	TNF	Tjörns Naturskydds- förening
GLu	Göte Lundberg	MA	Mikael Andreasson	TR	Tore Rolander
GO	Göran Ohlen	MJ	Mikael Jansson	UU	Uno Unger
		MJ	Mona Johansson		
		MJ	Morgan Johansson		

Rapportmall för Bohuslän

gällande fr o m 1999 års observationer

Följande skall rapporteras:

A. Fynd av följande arter (listan innehåller alla arter påträffade i landskapet)

Utan markering Samtliga observationer

H Häckning. Här menas även trolig häckning.

Ange om möjligt häckningsindicier

Hi Häckning inland

Rr Raritetsrapport krävs

1-12 jan-dec

Smålom	6-7	Bronsibis	Rr	Salskrake	
Storlom	6-7	Mindre sångsvan		Storskrake	6-8
Svarnäbbad islom	Rr	Sångsvan	H	Bivråk	7
Vitnäbbad islom	Rr	Sädgås		Brun glada	Rr
Smådopping		Spetsbergsgås		Röd glada	
Skäggdopping	12-2,6-7	Bläsgås		Havsörn	
Gråhakedopping		Grågås	12-2,H	Ormörn	Rr
Svarthakedopping		Vitkindad gås		Brun kärnhök	6-7
Svarthalsad dopping	Rr	Prutgås		Blå kärnhök	6-7,12-2
Sv.brynad albatross	Rr	Prutgås <i>B.b.hrota</i>	Rr	Stäpphök	Rr
Stormfågel		Rostand		Ängshök	Rr(ej ad ha)
Gulnäbbad lira	Rr	Gravand	12-1	Kungsörn	
Större lira	Rr	Bläsand	12-2,6-7	Fiskgjuse	6-7
Grå lira		Snatterand		Tornfalk	6-7,12-2
Mindre lira		Kricka	12-2,6-7	Aftonfalk	Rr
Stormsvala	Rr	Stjärtand	12-2,6-7	Stenfalk	6-7,12-2
Klykstj. stormsvala		Årta		Lärkfalk	
Havssula		Blåvingad årta	Rr	Jaktfalk	Rr
Storskarv	H	Skedand		Pilgrimsfalk	
Toppskarv		Rödhuvid dykand	Rr	Järpe	
Rördrom		Brunand	12-2,6-7	Dalripa	Rr
Natthäger	Rr	Vigg	5-6	Fjällripa	Rr
Silkeshäger	Rr	Bergand		Orre	
Ägretthäger	Rr	Praktejder	Rr(ej ad ha)	Tjäder	
Grå häger	H	Alförrådare	Rr(ej ad ha)	Rapphöna	4-7
Purpurhäger	Rr	Sjööorre	6-8	Vaktel	
Svart stork		Vitnackad svärta	Rr	Vattenrall	
Vit stork		Svärta	6-8	Småfl. sumphöna	

Kornknarr		Tereksnäppa	Rr	Lappuggla	Rr
Rörhöna	5-8,12-2	Fläckdrillsnäppa	Rr	Hornuggla	4-7
Sothöna	5-8	Roskarl		Jorduggla	
Trana	6-7	Smaln. simsnäppa		Pärluggla	
Jungfrutrana	Rr	Bredn. simsnäppa	Rr	Nattskärria	
Småtrapp	Rr	Bredstjärtad labb	Rr	Alpseglare	Rr
Stortrapp	Rr	Labb	H	Kungsfiskare	
Strandskata	12-1	Fjällabb	Rr	Biätare	
Skärfläcka		Storlabb		Blåkråka	
Tjockfot	Rr	Svarthuvad mås	Rr	Härfågel	
Ökenlöpare	Rr	Dvärgmås		Göktyta	
Rödv. vadarsvala	Rr	Tärnmås	Rr	Gråspett	Rr
Svartv. vadarsvala	Rr	Trädmås	Rr	Vitryggig hackspett	Rr
Mindre strandpipare		Skrattmås	H	Mindre hackspett	
Större strandpipare	Hi	Vitvingad trut	Rr	Tretåig hackspett	
Sv.bent strandpipare	Rr	Vittrut		Korttålaräka	Rr
Fjällpipare	Rr(ej ad)	Rosenmås	Rr	Tofslärka	Rr
Sibirisk tundrapip.	Rr	Tretåig mås	H	Trädlärka	H
Ljungpipare	6	Ismås	Rr	Berglärka	
Kustpipare	vår	Sandtärna	Rr	Backsvala	H
Tofsvipa	12-1	Skräntärna		Rostgumpsvala	Rr
Kustsnäppa	vår	Kentsk tärna		Större piplärka	Rr
Sandlöpare		Silvertärna	6-7	Fältpiplärka	Rr
Rödhalssad snäppa	Rr	Småtärna		Rödstrupig piplärka	
Småsnäppa	vår	Svarttärna		Gulärka	6-7
Mosnäppa		Vitv. tärna	Rr (ej ad som.dr)	Citronärka	Rr
Tuvsnäppa	Rr	Sillgrissla	H	Forsärka	H
Spovsnäppa	vår	Spetsbergsgrissla	Rr	Sädesärka	12-2
Skärsnäppa		Tordmule	H	Säd.ärka <i>M.a.yarelli</i>	Rr
Kärrsnäppa	12-2,H	Tobisgrissla	H	Strömstare	H
Myrsnäppa		Alkekung		Järnsparv	12-2
Prärielöpare	Rr	Lunnefågel		Näktergal	
Brushane	H	Stäppflyghöna	Rr	Blåhake	
Dvärgbeckasin		Skogsduva	5-7	Svart rödstjärt	
Enkelbeckasin	12-2	Turkduva	H	Svarth. buskskvätta	Rr
Dubbelbeckasin	Rr	Turturduva		Ökenstenskvätta	Rr
Morkulla	12-2	Tornuggla		Ringtrast	
Rödspov		Berguv		Taltrast	12-2
Storspov	5,H	Fjälluggla		Rödvingetrast	5-7
Rödbena	12-2,Hi	Hökuggla		Dubbeltrast	12-2
Dammsnäppa	Rr	Sparvuggla		Vandringstrast	Rr
Grönbenä	6,H	Slaguggla	Rr	Gräshoppssångare	

Flodsångare	
Vassångare	Rr
Vattensångare	Rr
Sävsångare	
Busksångare	Rr
Kärrsångare	
Trastsångare	
Höksångare	
Svarthätta	11-3
Lundsångare	Rr
Kungsfågelsångare	Rr
Taigasångare	Rr
Gransångare	6-8
Brandkr. kungsfågel	Rr
Mindre flugsnappare	
Halsbandsflugsn.	Rr
Skäggmes	
Lappmes	Rr
Pungmes	
Sommargylling	
Sv. pannad törnskata	Rr
Varfågel	5-7
Lavskrika	Rr
Nötkråka	H
Smaln. nötkråka	Rr
Kråka <i>C. c. corone</i>	Rr
Rosenstare	Rr
Bergfink	6-7
Gulhämpling	Rr
Steglits	
Snösiska	Rr
Bändelkorsnäbb	Rr
Större korsnäbb	
Rosenfink	
Tallbit	
Stenknäck	5-7
Lappsparv	
Ortolansparv	
Videsparv	Rr
Dvärgsparv	Rr
Kornsparv	Rr

B. Övriga fynd, som i tid eller rum ligger utanför artens/rasens normala förekomst.

C. Anmärkningsvärda fynd, t ex stora antal etc.

D. Fenologiuppgifter 1999. Första och/eller sista observationsdatum av följande arter:

Gravand	Gransångare
Silltrut	Tofsvipa
Gulärta	Backsvala
Härmsångare	Stenskvätta
Bivråk	Lövsångare
Fisktärna	Kärrsnäppa
Forsärta	Ladusvala
Ärtsångare	Taltrast
Fiskgjuse	Grå flugsn.
Skogsduva	Enkelbeckasin
Sädesärta	Hussvala
Törnsångare	Rödvingetrast
Trana	Svartvit flugsn.
Gök	Rödbena
Järnsparv	Trädpiplärka
Svarthätta	Dubbeltrast
Strandskata	Törnskata
Tornseglare	Skogssnäppa
Rödstjärt	Ängspiplärka
Grönsångare	Rörsångare
St strandpipare	Hämpling
Sånglärka	Drillsnäppa
Buskskvätta	

Raritetsrapport

Raritetsrapport insänds på begärda arter, så snabbt som möjligt efter observationen.

Raritetsrapportblankett finns hos rapportmottagaren, se nedan.

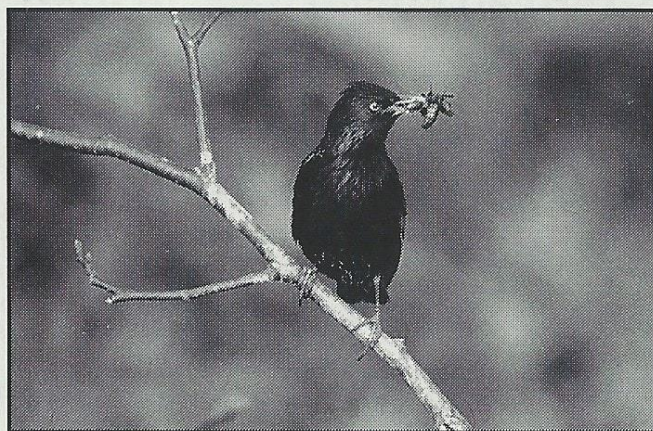
Den vanliga årsrapporten insänds till rapportmottagaren senast 31 januari efter observationsåret. Årsrapport från hemmakommun lämnas med fördel till kommunombudet.

Årsrapporten skall vara uppställd i systematisk ordning i A4 format och med följande innehåll och ordning:

Art - Antal, kön, ålder, beteende - lokal - kommun - datum – observatör.

Använd gärna dator, i Excel eller Word. Uppställning i kolumner enligt ovan. Datumformel: 99-12-31. Rapporteringsmall i Excel se vår hemsida: home.swipnet.se/bohof/ eller kontakta Gunnar Wikman. Sänd då uppgifterna per e-post eller diskett.

Rapportmottagare: **Stefan Oscarsson**, Smultronvägen 16, 472 95 VAREKIL
Tel 0304-10754 e-post: stefan.oscarsson@mbox301.swipnet.se

Stare. Foto: Stig Giaever

POSTTIDNING B

BohOF

Egersbergsvägen 7

451 54 Uddevalla

Rune Hixén

Renstigen 8

451 54 Uddevalla

Innehåll

B

Fåglar i Bohuslän	2
Styrelse Bohusläns Ornitologiska Förening	2
Kommunombud	3
RRK-medlemmar	3
Ledare	4
Presentation av delar av BohOF:s styrelse	5
Lunnefågels förekomst i Bohuslän	6
Ringmärkning på Industriängarna i Stenungsund	9
Röda Grinds Fågelstation	12
Funneshultssjön	14
Medelhavslira utanför Fiskebäckskil!	16
Vattenpiplärka vid Haby bukt!	16
BohOF:s exkursion till Rossö	17
Artrally 15 januari.....	18
Fåglar i Bohuslän 1998	19
Systematisk sammanställning för 1998.....	22
Fotogalleri.....	39
Forts systematisk sammanställning för 1998	42

